

Prof. Dr. Norman Moore'a
Üsküdar Üniversitesinden Fahri Doktora
Üsküdar Üniversitesi, Amerikalı ünlü Psikiyatri Uzmanı Prof. Dr. Norman Moore'a "Fahri Doktora" ünvanı verdi. Tören NİSTANBUL Beyin Hastanesinde gerçekleştirildi.

Kuşun gözünden bakınca...

Engelli bireylerin toplumdaki yeri, kentlerin mimari yapısı ve toplumun engelliye bakışı gibi sorunların yanı sıra engelli bireyler kendilerine nasıl bakıyor? Bu soru çerçevesinde Psikolog Doğan Cüceoğlu ile engelli bireyin psikolojisini konuştuk.

Yüksek İnsani Değerler Ödülleri Sahiplerini Buldu

Üsküdar Üniversitesi'nin toplumu, doğayı, evreni düşünen, yaşamı ile örnek olan ve ilham veren kişilere ve kurumlara verdiği Yüksek İnsani Değerler Ödülleri bu yıl Dr. Doğan Cüceloğlu, Prof. Dr. İlber Ortaylı, Kızılay Genel Başkan vekili İsmail Hakkı Turunç ve Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen'e verildi. Törende kahraman şehitlerimiz Ömer Halisdemir ve Fethi Sekin de unutulmadı. Şehitlerin ödülleri ailelerine verildi.

HABERÜSKÜDAR

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi

Uygulama Gazetesi Sayı:3 Yıl:2 Haziran 2017

Liseli gençler icat peşinde

Üsküdar Üniversitesi genç bilim insanlarına destek vermeye devam ediyor. İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle bu yıl dördüncüsü düzenlenen Bilim ve Fikir Festivalinde yüzlerce liseli genç özgün projeleriyle yarıştı. Sağlık ve Fen Bilimleri ile Sosya Bilimler kategorilerinde düzenlenen yarışma, Üsküdar Üniversitesi Çarşı Yerleşkesinde düzenlenen festival ve ödül töreniyle öğrencilere ve ailelerine heyecanlı anlar yaşattı. Toplam 199 projenin yarıştığı festivalde her kategoriden üçer proje ödüle layık görüldü.

Prof. Tarhan: "Geleceğe ümitle bakmamız için çok sebep var"

Ödül töreninde bir konuşma yapan Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Üsküdar Üniversitesi olarak lise öğrencilerin yeteneklerini geliştirmelerine imkan sağlamak ve yol göstermek için bu festivali düzenlediklerini söyledi ve "Bu bilim heyecanını gördükçe geleceğe ümitle bakmamız için çok sebep var" dedi. Tarhan, dört yıl önce yola çıkarken gençleri eğ-

lenceli bir ortamda festival havası içerisinde bilimle buluşturmak ve teşvik etmek istediklerini, bunda da başarılı olduklarını belirtti.

İki kategoride 6 ödül

Sağlık ve Fen Bilimleri kategorisinde Bayrampaşa Bilim Merkezi'nden İrem Tekin ve Gamze Kosovalı'nın, Sümeyye Özyaman'ın danışmanlığında hazırladıkları "Zeytin Yaprığının (Olea Europaea) C6 Glioma Hücre Soyuna Etkisi" isimli projesi ile Sosyal Bilimler kategorisinde ise Özel Fatih Okyanus Anadolu Lisesi'nden Eşref Bektaş ve Cevdet Ümit Aparı'nın, Fuat Aydın danışmanlığında hazırladıkları "Gözüksün-Görme Engellilere Yardım Platformu" isimli projesi birinciliğe layık görüldüler.

131 okul, 360 proje

Üsküdar Üniversitesi akademisyenleriyle İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün görevlendirdiği öğretmenlerden oluşan jüriler, festival öncesinde yapılan ön değerlendirmelerde 131 liseden gelen 360 projeyi değerlendirdi. Ön değerlendirmeyi geçen 199 proje, festivalin düzenlendiği ilk gün yeniden değerlendirmeye tabi tutuldu. İki kategoride verilen ödüller, festivalin ikinci günü düzenlenen coşkulu bir törenle sahiplerini buldu.

Dijital Bağımlılık tartışıldı...

6. sayfa

Hayatla bir meselem var...

19. sayfa

Üsküdar Üniversitesi'nin Yüksek İnsani Değerler Ödülleri töreninde Dr. Doğan Cüceloğlu, Prof. Dr. İlber Ortaylı, Kızılay Genel Başkan vekili İsmail Hakkı Turunç, Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen ödüllendirildi. Törende Ömer Halisdemir ve Fethi Sekin de unutulmadı.

Yüksek İnsani Değerler Ödülleri sahiplerini buldu

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi'nin toplumu, doğayı, evreni düşünen, yaşamı ile örnek olan ve ilham veren kişilere ve kurumlara verdiği Yüksek İnsani Değerler Ödülleri ikinci kez sahiplerini buldu. Dr. Doğan Cüceloğlu, Prof. Dr. İlber Ortaylı, Kızılay Genel Başkan vekili İsmail Hakkı Turunç, Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen'in ödüllendirildiği törende kahraman şehitlerimiz Ömer Halisdemir ve Fethi Sekin de unutulmadı. Şehitlerin ödülleri ailelerine verildi.

Üsküdar Üniversitesi tarafından toplumsal değerlerin gelişmesi amacıyla topluma örnek olacak ve insanlığı iyiliğe teşvik edecek davranış, olay ve kişilerin ödüllendirilmesi hedefiyle geçen yıl ilk kez verilen Yüksek İnsani Değerler Ödülleri, bu yıl ikinci defa sahiplerine sunuldu.

Üsküdar Üniversitesi Jürisi tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, bu yıl Dr. Doğan Cüceloğlu, Prof. Dr. İlber Ortaylı, Kızılay Başkan Vekili İsmail Hakkı Turunç, Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen'e ve şehitlerimiz Ömer Halisdemir ve Fethi Sekin için değerli ailelerine 2. Yüksek İnsani Değerler Ödülü verilmesine karar verildi.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan: "Bir toplumu bir arada tutan değerlerdir"

Üsküdar Üniversitesi Altunizade Yerleşkesi Nermin Tarhan Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen ödül töreninin açılış konuşması Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan tarafından yapıldı. Dünyada özellikle gelişmiş ülkelerde kişi başı gelir artışı ve eğitim artışına rağmen bunalımların, suçun ve şiddetin artış gösterdiğini, ailelerin dağıldığına dikkat çeken Prof. Dr. Tarhan, bunların sebepleri araştırılırken psikolojinin ihmal edilmiş tarafının ortaya çıktığını söyledi. Psikoloji duygusu, düşünce ve davranış yani 3D olarak tanımlanırken dördüncü D'nin önemi anlaşıldı: Değerler. Bir toplumu bir arada tutan bağların değerler olduğu anlaşıldı ve değerlerin yeniden inşaaşı gündeme geldi. Biz kadim kültürümüzdeki değerleri önemsemedik bunun sonucunda da insanlar bireyselleşirken yalnızlaştı" diye konuştu.

Batının özellikle Mevlana gibi Anadolu topraklarına ait felsefeleri alarak geliştirdiklerini ve bunu pozitif psikoloji adı altında bilimsel temellerle yeniden sunduk-

Prof. Dr. Nevzat Tarhan: "Psikoloji duygu, düşünce ve davranış yani 3D olarak tanımlanırken dördüncü D'nin önemi anlaşıldı: Değerler."

larını hatırlatan Prof. Dr. Tarhan, değerlerimize sahip çıkmamız gerektiğini söyledi. Üsküdar Üniversitesi olarak bu görüşten yola çıkarak insani değerleri topluma kazandırmak amacıyla çalışmalar yaptıklarını belirten Prof. Dr. Tarhan, "Anadolu'da bir söz vardır, marifet iltifata tabidir diye. İyi ve örnek olan kişileri ve kurumları ödüllendirmemiz gerekir ki bu güzellikler yaşasın. Geçen yıl ilk kez verdiğimiz ödüllerin bu yıl ikincisini veriyoruz. Her iyiliğe karşılık vermek gerekiyor. İyilikleri teşvik ettiğimizi göstermek istedik" diye konuştu.

Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın ödülünü Prof. Dr. Sevil Atasoy verdi

Bu yıl ikincisi gerçekleştirilen Yüksek İnsan Değerler Ödülü'nün ilki tarihçi Prof. Dr. İlber Ortaylı'ya takdim edildi. Alanında uzman bir bilim adamı olarak tarihi değerlere, tarih bilimine katkıları ve topluma sevdirmek çalışmaları dolayısıyla 2. Yüksek İnsan Değerler Ödülü'ne layık görülen Prof. Dr. İlber Ortaylı'ya ödülünü Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr.

Prof. Dr. İlber Ortaylı: "Ana iki şeyin başına konur, birisi anavatandır ve çok önemlidir. İkinci ana da anadildir, lütfen Türkçemize dikkat edin."

Sevil Atasoy takdim etti. Prof. Dr. İlber Ortaylı ödüle layık görülmeğe duyduğu memnuniyeti dile getirerek "Bu ödülü almaktan dolayı son derece mütehassıs olduğumu tekrar etmeme lüzum yok. İnsani değerler pek iddialı bir isimdir yani size şunu söyleyeyim insan olmak için iyi tarihçi olmak da yetmiyor. Davranışlar çok önemlidir, denge önemlidir. O dengeyi de bazen denge ilmini okuyanlar da bulamıyor. Galiba insanların insan olması için iyi bir eğitim görmeleri lazım, helal süt emmek çok güzel bir laf. İkincisi de dünyayı tanımak lazım. Çok daha genç yaşlarınızda tapu ve araba edinmekten önce dünya seyahatine para ayırsanız çok daha iyi edersiniz. Yerküreyi tanıdıkça insanları seversiniz çünkü insana lazım olan en büyük şey sevgidir. Bütün din kitapları da söylüyor sevmek çok önemlidir. İnsanlara sevgi, arkadan da tabi insanların yarattıklarına sevgi ve saygı gelir. Sevemediğimize de saygı duyun her şeyi sevebilirsiniz mümkün değil fakat saygı duymamız gerekiyor ve o şekilde de hayatınız az zararla kapatırsınız" dedi.

Prof. Dr. İlber Ortaylı: “Anavatanınızı ve anadilinizi çok sevin”

Prof. Dr. Ortaylı hayatta en sevdiğimiz şeyin “ana” olduğunu belirterek Türkçe’de iki kelimenin başına getirilen ananın çok değerli olduğunu belirterek “Her şeyin başına ana konmaz ana iki şeyin başına konur, birisi anavatandır o çok önemlidir. Nereye giderseniz gidin başkası sizin anavatanınız gibi olmaz, bu anavatandan da kurtulamazsınız. Siz onun çocuğusunuz, 40 takla atsanız adınız Türk’tür. Bunu unutmayın, ona layık olun. İkinci ana da anadildir, lütfen Türkçemize dikkat edin. Telaffuzunuzda ve lügatçanızda onun canına okumayın” diyerek gençlere öğüt verdi. Prof. Dr. Ortaylı, kahraman şehitlerimiz Ömer Halisdemir ve Fethi Sekin’in aileleri ile beraber aynı ödülü almaktan tahassüs duyduğunu sözlerine ekledi.

İkinci ödül Kızılay’a verildi

Törende Yüksek İnsan Değerler Ödülü’nün ikincisi sadece Türkiye’de değil, dünyada ihtiyaç sahibi olan herkese dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin yaptığı örnek yardım çalışmaları ve gayreti nedeniyle Kızılay’a sunuldu. Kızılay’ın ödülü, Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Zelka tarafından Kızılay Genel Başkan Vekili İsmail Hakkı Turunç’a takdim edildi. Turunç da “Bu değerli ödülü Kızılay adına milletimizden yani sizden almanın gururunu yaşıyoruz. Elimizde çok gelişmiş teknik imkanlar bulunabilir ama yüreğinizde insan sevgisi yoksa tanıyın tanımayın tanımadığınız insanlar için hayatınız ortaya koyacak bir anlayışınız gönül dünyanızda bir güzellik yoksa oralara gidemezsiniz. İnsanımızın yüreğindeki bu güzelliği 150 yıldır Kızılay’da yaşıyoruz ve inşallah Türkiye Cumhuriyeti ve insanlık var olduğu müddetçe Kızılay var olacak ve bu güzel duygularla dünyadaki mağdur insanlara yardım edeceğiz” dedi.

Dr. Doğan Cüceloğlu’nun ödülünü Prof. Dr. Nevzat Tarhan takdim etti

Törende bir diğer ödül bilim adamı olarak meslektaşlarına ve topluma rol model olan şahsiyeti, yaşamı ve çalışmalarından ötürü Dr. Doğan Cüceloğlu’na verildi.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan tarafından ödülü kendisine takdim edilen Cüceloğlu da toplum için iki ortamın çok önemli olduğunu belirterek “Ailede çocuk yetiştirme ortamında yaşatılan değerler ve sınıf ortamında eğitim ortamında yaşayan değerler. Bir toplumun geleceğini bu iki ortam belirliyor onun için bu iki ortama çok önem veriyorum.

Çocuklarımızı hangi ortamda büyüteceğimiz meselesini çok önemsiyorum. Korku, kaygı, öfke değerleri mi yoksa bunların yerine saygı sevgi ve güven değerleriyle mi? İşte bu nedenle bu tür tören ve toplantıları önemsiyorum. Bu sürecin içinde yer almış olmaktan da son derece mutluyum” dedi.

Dr. Doğan Cüceloğlu: “Ailede çocuk yetiştirme ortamında yaşatılan değerler ve sınıf ortamında eğitim ortamında yaşayan değerler. Bir toplumun geleceğini bu iki ortam belirliyor onun için bu iki ortama çok önem veriyorum.”

Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Muhsin Konuk, törene katılan Fethi Sekin’in babası ve kardeşine ödülleri takdim etti. Fethi Sekin’in babası Mehmet Zeki Sekin de ödül için teşekkür ederek birlik ve beraberlik çağrısında bulundu.

Üsküdar Belediye Başkanı Türkmen’e ödül

Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Erol Kaya’nın da katıldığı törende Yüksek İnsani Değerler Ödülü sosyal belediyecilik alanında da verildi. “Sosyal Belediyecilik” kavramını öne çıkaran ve sürdürülebilir kılan çalışmaları kapsamında Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen’e Yüksek İnsani Değerler Ödülü verildi. Başkan Türkmen’e ödülünü Erol Kaya takdim etti.

Hilmi Türkmen de konuşmasında bu ödülü Üsküdar halkı adına aldığını belirterek “Üsküdar’da bizler bir slogan ürettik ve dedik ki gençleri iyilerle ve iyiliklerle arkadaş etmek istiyoruz. Ne mutlu iyilerle arkadaş olanlara diyorum” dedi.

Kahraman şehitlerimiz Ömer Halisdemir ve Fethi Sekin’e ödül

Üsküdar Üniversitesi, Yüksek İnsani Değerler Ödülü’nü Türkiye’nin iki kahraman evladına da sundu. 15 Temmuz Darbe Girişimi’nin önlenmesinde önemli katkısı olan, darbe girişiminin önlenmesinde kırılma noktası oluşturan,

hayatı pahasına büyük bir cesaret, kararlılık ve fedakârlık örneği gösteren Şehit Astsubay Ömer Halisdemir ve İzmir Adliyesi’ndeki hain saldırıda hayatını başkalarının canı için feda eden, bize cesareti ve diğerkamılığı öğreten kahraman polis şehit Fethi Sekin, Yüksek İnsani Değerler Ödülü’ne layık görüldü.

Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Muhsin Konuk, törene katılan Fethi Sekin’in babası ve kardeşine ödülleri takdim etti. Fethi Sekin’in babası Mehmet Zeki Sekin de ödül için teşekkür ederek birlik ve beraberlik çağrısında bulundu.

Ödüller eğitim bursu ve İyilik Ormanı’nda fidana dönüşüyor

Üsküdar Üniversitesi Yüksek İnsani Değer Ödülü’nü alanlar adına Şile’deki Üsküdar Üniversitesi İyilik Ormanı’na birer fidan dikilirken; ödül alanlar adına 2017-2018 Akademik Yılı’nda bir öğrencinin bursu yine ödül alan kişiler adına verilecek.

Liseli gençler icat peşinde

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi'nin İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle liselere yönelik düzenlenen 4. Bilim ve Fikir Festivali'nde yüzlerce liseli genç projeleriyle yarıştı. Sağlık ve fen bilimleri kategorisinin birinciliğini zeytin yaprağının kanser tedavisi üzerindeki etkisini araştıran proje kazanırken; sosyal bilimler kategorisinin birinciliğini ise görme engellilerin hayatını kolaylaştırmayı amaçlayan "Gözüksün" projesi elde etti.

Üsküdar Üniversitesi'nin İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle liselere yönelik düzenlenen 4. Bilim ve Fikir Festivali'nde gençler icat çıkarmak için yarıştı. Üsküdar Üniversitesi Çarşı Yerleşkesinde iki gün süren festivalde yarışma heyecanı yaşayan lise öğrenciler, renkli ve unutulmaz iki gün geçirdi. Sağlık ve Fen Bilimleri ile Sosyal Bilimler kategorisinde 199 projenin yarıştığı festivalde her kategoriden üçer proje ödüle layık görüldü.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan: "Popüler kültür yeni nesli harcıyor"

Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, ödül töreninde yaptığı konuşmada popüler kültürün yeni nesli harcadığını belirterek, "Üsküdar Üniversitesi olarak lise öğrencilerimizin bu yeteneklerini geliştirmelerine imkan sağlamak ve yol göstermek istedik. Bu bilim heyecanını gördükçe geleceğe ümitle bakmamız için çok sebep var" dedi. 90'lı yıllardan itibaren psikolojide devrim yaşandığını ve beyin temelli öğrenme kavramının ortaya çıktığını ifade eden Prof. Tarhan, "Beyin temelli öğrenmede beynin ödül sistemini ne harekete geçiriyorsa öğrenmeyi en çok o sağlıyor. Beynin ödül merkezini harekete geçirme eğlenceli ve disiplinli ortamlarda oluyor" dedi. Tarhan, dört yıl önce yola çıkarken gençleri eğlenceli bir ortamda festival havası içerisinde bilimle buluşturmak ve teşvik etmek istediklerini, bunda da başarılı olduklarını belirtti.

Orhan Erdem: "Bu milletin bilim adamları insanlığa zarar verecek hiçbir icatta bulunmadı"

Ödül töreninde konuşan Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Orhan Erdem, Üsküdar Üniversitesi tarafından düzenlenen bilim ve fikir festivali sayesinde çok sayıda gencin ufkunun açıldığına, araştırma, tasarlama ve icat şevkinin arttığına inandığını söyledi. Erdem: "Gençlerimize imkan verildiğinde aşamayacakları, başaramaya-

cakları engel yoktur. İnsan, hayalleri ve umutlarıyla var olur" dedi. Gençlerin geçmişte "icat çıkarma" diyerek itelendiğini belirten Erdem, icat çıkarmayı teşvik eden bu projenin önümüzdeki yıllarda da büyüyerek devam etmesinin gerekli olduğunu söyledi. Orhan Erdem, "Bu milletin bilim adamları insanlığa zarar verecek hiçbir icatta bulunmadılar. İnşallah böyle de devam eder" dedi.

Ömer Faruk Yelkenci: "Her devrim insanın bir organına karşılık geliyor"

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Ömer Faruk Yelkenci, ödül töreninde yaptığı konuşmada, düzenlenen festivalle gençlerin bilimsel veri toplama, analiz yapma, raporlama ve proje haline getirme aşamalarını öğrenmelerine yardımcı olmayı ve üst düzey düşünme becerisini geliştirmeyi amaçladıklarını belirtti.

Her devrimin insanın bir organına karşılık geldiğini, bu bağlamda sanayi devriminin kas gücüne, bilgisayar devriminin beyne karşılık geldiğini söyleyen Yelkenci: "Hangi teknolojik devrim olursa olsun, bunu hangi organımızla karşılayacak olursak bir yanımızın mutlaka bu işin için olması gerekiyor: O da yürek. İşte böyle olduğu zaman Peygamberimiz Hz. Muhammed'in bu yurdu gibi 'İnsanların en hayırlısı insanlara en faydalı olandır' sözü tahakkuk etmiş oluyor. Ben özellikle sevgili öğrencilerime bu hususları unutmamalarını öneriyorum" dedi.

Zeytin yaprağı beyin tümörüne çare olacak mı?

Sağlık ve Fen Bilimleri kategorisinde Bayrampaşa Bilim Merkezi'nden İrem Tekin ve Gamze Kosovalı'nın, Sümeyye Özyaman'ın danışmanlığında hazırladıkları "Zeytin Yaprığının (Olea Europaea) C6 Glioma Hücre Soyuna Etkisi" isimli projesi birinci oldu. İrem Tekin ve Gamze Kosovalı, içeriğinde çeşitli bileşenler bulunan zeytin yaprağının beyin tümörlerinin yüzde 60'ını oluşturan gliomalar üzerindeki etkisini araştırdı. Aylarca araştırma yapan liseliler uzun yıllardan bu yana geleneksel ve modern tıpta kullanılan zeytin yaprağının glioma hücrelerinin canlılığını azalttığını ortaya koydu.

Görme engellilerin gözü kulağı olacak

Sosyal Bilimler kategorisinde ise Özel Fatih Okyanus Anadolu Lisesi'nden Eşref Bektaş ve Cevdet Ümit Aparı'nın, Fuat Aydın danışmanlığında hazırladıkları "Gözüksün-Görme Engellilere Yardım Platformu" isimli proje birinciliğe layık görüldü.

Eşref Bektaş ve Cevdet Ümit Aparı görme engellilerin günlük ihtiyaçlarını giderebilmek için yardım alabilmesini ve gitmek istediği yer için gönüllü refakatçi bulmasını sağlayan android uygulama ile engellilerin sosyalleşmesi ve refakatçiler için sosyal platform oluşturmayı amaçladı. Proje kapsamında cep telefonuna indirilecek uygulama üzerinden bir araya gelebilecek refakatçi ve engelli kişi, refakatçinin desteğiyle dilediği yere çok rahat bir şekilde gidebilecek.

İşaret diline ses verdi

Yarışmada dikkat çeken bir diğer proje ise Haydar Akın Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nden Ahmet Can Kocaman'ın "İşaret Dili Tercümanı" çalışması oldu. Kocaman, ülkemizde 3 milyon kişi tarafından kullanılan işaret diline ses verdi. İşaret dilini bilmeyen kişi telefonuna yükleyebileceği uygulama ile hareketleri sese dönüştürebilecek. Böylece, karşısında konuşma engelli olan ve işaret dili kullanan kişinin hareketleri ses bulmuş olacak.

131 okul, 360 proje

Üsküdar Üniversitesi akademisyenleri ve İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün görevlendirdiği öğretmenlerden oluşan jüriler, düzenlenen 13 panelle 131 okuldan gelen 360 projeyi değerlendirdi. Ön değerlendirmeyi geçen 199 proje sözlü ve poster sunumlarıyla ikinci kez değerlendirmeye tabi tutuldu.

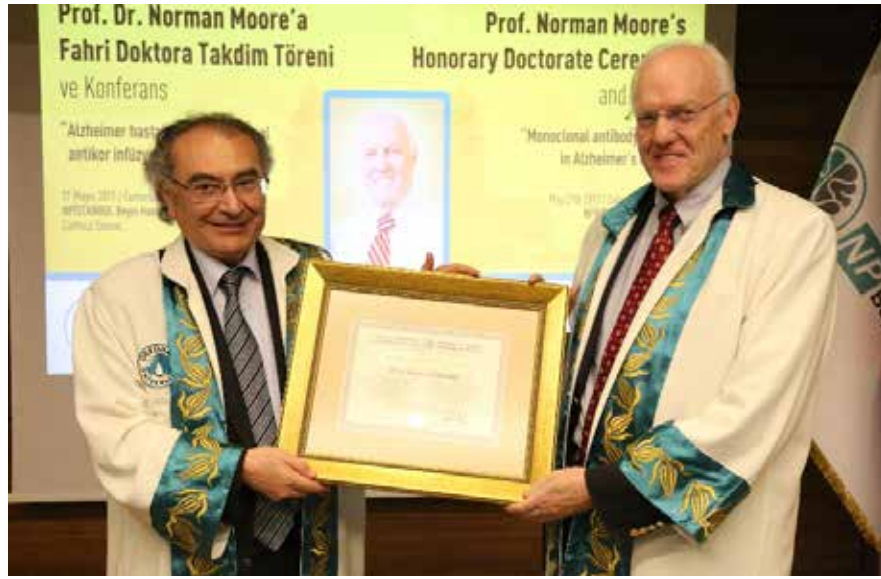
ABD'li psikiyatrist Prof. Dr. Norman Moore'a Üsküdar Üniversitesinden Fahri Doktora

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi, Amerikalı ünlü Psikiyatri Uzmanı Prof. Dr. Norman Moore'a "Fahri Doktora" unvanı verdi. NİSTANBUL Beyin Hastanesinde gerçekleştirilen törende Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Prof. Dr. Norman Moore'a cübbesini giydirerek fahri doktora unvanını takdim etti. Bütünleşik tedavinin önemini vurgulayan ve psikiyatrinin diğer tıp alanlarından ayrılmaması gerektiğini belirten Prof. Dr. Norman Moore, "NİSTANBUL Beyin Hastanesi'nde tüm tıp dallarının birleştiğini gördüm. Burada bilimin üretilmesi için her şey var. Bu hastane bu özel konuda dünyada liderliği almış durumda, bu başarınızdan dolayı sizi kutluyorum" dedi.

Üsküdar Üniversitesi Senatosu, Amerikalı ünlü Psikiyatri Uzmanı Prof. Dr. Norman Moore'a Temel Nöropsikiyatrik ve Klinik alanlardaki Elektrofizyoloji çalışmalarının yanı sıra Türk Elektrofizyoloji bilimine destekleri, genç meslektaşlarına tecrübelerini en iyi şekilde aktarımı, alanında literatüre katkıları ve uluslararası alandaki önemli temsil çalışmaları dolayısıyla "Fahri Doktora" unvanı verme kararı aldı. Fahri Doktora Takdim Töreni, NİSTANBUL Beyin Hastanesinde gerçekleştirildi. Törenin açılış konuşmaları Üsküdar Üniversitesi Nörobilim Anabilim Dalı Başkanı ve NİSTANBUL Beyin Hastanesi Nöroloji Uzmanı Prof. Dr. Oğuz Tanrıdağ ve Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan tarafından yapıldı.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan: "Prof. Norman Moore bu alandaki çalışmalara her zaman destek oldu"

Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, açılış konuşmasında Prof. Dr. Norman Moore'un Alzheimer ile ilgili çok önemli çalışmalar yapan, özellikle elektrofizyoloji konusuna çok değerli katkıları olan bir bilim insanı

olduğunu belirterek "Bilişim ve dijital teknolojilerin henüz bu kadar gelişmediği dönemden başlayarak beyin analog kayıtları üzerinde çalışarak şu andaki dijital kayıtlarla haritalamaları çıkartarak psikiyatrik tanılarla hastalıkların tedavisinde neler yapılabiliyor, bu konuda çok önemli bir bilim emekçisi. Bu nedenle Prof. Dr. Kemal Arıkan'ın tekli üzerine Senato üyelerimizin takdiri ile kendisine Fahri Doktora unvanı sunmak istedik" dedi.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan, cübbesini giydirdi

Açılış konuşmalarının ardından fahri doktora takdimi için törene geçildi. East Tennessee State Üniversitesi Psikiyatri Profesörü ve Psikiyatri Departmanı Araştırma Bölüm Direktörü Prof. Dr. Norman Moore'a cübbesini giydiren Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Fahri Doktora Diplomasını da takdim etti.

"Bu hastane dünyada liderliği almış durumda"

Prof. Dr. Norman Moore, fahri doktora unvanına layık gördükleri için başta Prof. Dr. Nevzat Tarhan olmak üzere Üsküdar Üniversitesi'ne teşekkür etti. Psikiyatrinin diğer tıp alanlarından ayrılmaması gerektiğini belirten Prof. Dr. Moore bütünleşik tedavinin önemine değinerek "Ben aslında bütünleşik derken nörolojiyi kastetmiştim ama burada tüm tıp dallarının birleştiğini gördüm. Psikiyatri öğrencilerine ders anlatırken özellikle psikiyatrist olmak istemeyenlere daha çok şey anlatmaya çalışıyorum çünkü bunların diğerlerinden daha fazla psikiyatri hastası

göreceğini düşünüyorum. Bu hastanedeki entegrasyon çok önemli ve ilişkileri her yönden benimsemiş. Burada bilimin üretilmesi için her şey var. Bu hastane bu özel konuda dünyada liderliği almış durumda, bu başarınızdan dolayı sizi kutluyorum" dedi.

Kariyerinin önemli bir bölümünü elektrofizyoloji alanındaki çalışmalarla geçirdiğini, nörolog ve psikiyatristlerle Alzheimer'la ilgili çalışmalar yaptığını ifade eden Prof. Dr. Moore, "Flaşla uyandırılmış görsel potansiyelleri çalıştık bu da Alzheimer hastalarında flaşla uyandırılmış görsel potansiyellerin gecikmiş olduğunu ve bu bulgunun diğer demans tiplerinde bulunmadığını fark ettik" dedi. Prof. Dr. Moore, en iyi tanı koyduğunu iddia eden klinisyenlerin bile tanılarında ancak %80 oranında doğruluk oranı olduğunu ifade etti.

Akıllı telefonlar üzerine bir tartışma: Nomofobik misiniz?

■ Lütfiye Öztunç

Akıllı telefonlar hayatımıza girdikten sonra ortaya çıkan ve telefondan ayrı kalamama korkusu olarak tanımlanan "nomofobi" farkında olmasak da birçoğumuzun yakalandığı bir hastalık.

Nomofobi ilk kez 2008 yılında İngiltere'de yapılan bir araştırmada tanımlanmış. Araştırmaya katılanların yüzde 53'ünün akıllı telefonlarını kaybetme, şarjlarının bitmesi ya da çevrim dışı kalma korkusu yaşadıkları ortaya çıkmış. Dört yıl sonra başka bir araştırma kuruluşu tarafından tekrarlanan araştırma daha endişe verici sonuçlar ortaya koymuş. 1000 kişinin katıldığı çevrim içi ankette katılımcıların yüzde 66'sı nomofobi hastalığının belirtilerini göstermiş. CNN'e konuşan psikolog Michael Carr-Gregg, "bazı insanlar akıllı telefonlarını kaybettiklerinde panik atak yaşıyorlar, bazıları da çok huzursuz oluyorlar ve bütün enerjilerini telefonlarını bulmaya harcıyorlar" diyor. Carr-Gregg'in sabah kalktığı anda telefonunu bulamadığı için işine ya da okuluna gitmeyen hastaları varmış.

İnternet ya da akıllı telefon bağımlılığı konusu bilim insanları tarafından tanımlanmaya çalışılıyor. Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan şunları söylüyor: "İnternet kuşağının risklerinden birisi, teknolojinin beyindeki ödül ceza sistemini bozması ve bağımlılık yapması." Tarhan'a göre, beyindeki ödül ceza sistemi haz duygusuyla ilgili ve haz duygusunun temel maddesi de dopamin ve dopamini artıran şeyler. Prof. Tarhan: "Bağımlılığa ödül yetmezliği sendromu deniyor. İnternet de tıpkı madde gibi ödül yetmezliği yapıyor. İnternetin olmadığı bir ortamda kişi krize giriyorsa ve günlük işlerini aksatıyorsa bağımlılık başlamış demektir" diyor. Akıllı telefon bağımlılığını da aynı şekilde düşünebiliriz.

Akıllı telefonlar bağımlılığı arttırdı

Akıllı telefonların ortaya çıkışıyla birlikte her konuda erişim kolaylığı sağlaması insanların bağımlılığını daha da artırdı. Yemek yiyeceği yerden yolculuk planına kadar her konuya cevap bulabileceği uygulamalar insanların

telefona ilgisini açıklar nitelikte. Yediden yetmişe herkesin kendisine dost kabul ettiği yeni medya merak duygusunu da arttırdı. Bu duruma gençler arasında "stalkçı" deniyor. Birilerini gizliden takip etme hastalığı olarak da tanımlanan "stalklama", kişilerde gizli bir kıskançlığı da beraberinde getiriyor. Klavye başında kendini daha rahat hisseden gençler, evde, okulda içine kapanma, özgüven eksikliği gibi problemlerle karşı karşıya geliyor.

Kimse telefonunu kapatmaya yanaşmıyor

Literatürde nomofobi konusunda anlatılanların ne kadarının doğru ne kadarının yanlış olduğunu gözlemlemek için küçük bir deney yapmaya karar verdik. Farklı üniversitelerde okuyan ve akıllı telefon kullanan bazı öğrencilerden beş saat telefonlarını kapatmalarını istedik. Öğrencilerin çoğu bu talebi asla kabul etmeyeceklerini söylerken, bir kısmı ise telefonsuz da yaşayabileceklerini söyleyerek deneyimize katıldılar.

Bir telefon kullanıcısı olarak bu durumun beni çok etkilemeyeceğini düşünmüştüm, ancak hiç de öyle olmadı. Her anı paylaşma isteği telefon bağımlılığımı gözler önüne serdi, bu kadarını ben de beklemiyordum. Beş saat telefonsuz kalma fikri zaman ilerledikçe sıkıntı yapmaya başladı, hatta birkaç kez telefonu açmayı düşündüm. Süre dolup da telefonu açtığımda aklıma gelen ilk şey whatsapp ve instagram'a girmek oldu. Erciyes Üniversitesi'nde okuyan Tuğçe Çekiç, bu süre içerisinde okulda o güne kadar hiç konuşmadığı sınıf arkadaşlarını o saatler içerisinde fark ettiğini söyledi.

Telefonsuz kalmanın kendisi için nefessiz kalmaktan farksız olduğunu belirten Çekiç, bu duruma üç saat dayanabildiğini ve tamamen kapatamayıp sadece saat için de olsa telefona baktığını ifade etti. Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisi Cansu Kılıç ise telefonsuz kalmanın kendisini çok etkilemediğini, bir süreden sonra telefonunu unuttuğunu söyledi. Bir ara arkadaşının telefonuna elinin gittiğini ifade eden Kılıç, bunun bir dalgınlık ve alışkanlık olduğunu belirtti.

4. Uluslararası İletişim Günleri'nde Dijital Bağımlılık tartışıldı

■ Meliha Balaman

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen 4. Uluslararası İletişim Günleri'nde "Dijital Bağımlılık" nörobilim, psikoloji ve etik açılarından ele alındı. Açılış konuşmalarını Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan ve Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Nazife Güngör'ün yaptığı konferansta Türkiye'de iletişim biliminin kurucu isimlerinden Prof. Dr. Korkmaz Alemdar ile İngiltere Durham Üniversitesinden Dr. Gerald Moore ana konuşmacılar olarak yer aldı.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan: "İnternetsizlik kişiyi krize sokuyorsa bağımlılık başladı demektir"

Durham Üniversitesi'nden Dr. Gerald Moore'un sunumunda ele alacağı dopaminin beyin haz maddesi olduğunu hatırlatan Üsküdar Üniversitesi Rektörü Psikiyatrist Prof. Dr. Nevzat Tarhan, açılış konuşmasında "Dopamin maddesinin iletişimin konusu olması, iletişimin nörobilimle birleşmesi aslında bilimin geleceğini de görmektir, yakalamaktır. Şu anda haz peşinde koşan bir insanlık mı var, haz bağımlılığı mı oluşuyor, insanın yaşam amacı değişti mi, insan niçin yaşıyor, bunlar popüler kültürde yapılan tartışmalar. Bu tartışmaların Durham Üniversitesi'nde yapılan bir çalışmaya konu olması ve bunun Üsküdar Üniversitesi'nde konuşulması çok önemli" dedi.

Sosyal davranış açısından kuşakların iyi analiz edilmesi gerektiğini, analiz edilmesi gereken konulardan birinin de dijital bağımlılık olduğunu belirten Prof. Tarhan, "İnternet kuşağının risklerinden birisi de teknolojinin beyindeki ödül ceza sistemini bozması ve bağımlılık yapmasıyla çok yakından ilgili. Beyindeki ödül ceza sistemi haz duygusu ile ilgili. Haz duygusunun temel maddesi de dopamin ve dopamini artıran şeyler. Bağımlılığa ödül yetmezliği sendromu deniyor. İnternet de tıpkı madde gibi ödül yetmezliği yapıyor, internetin olmadığı bir ortamda kişi krize giriyorsa ve günlük işlerini aksatıyorsa bağımlılık başlamış demektir" dedi.

Prof. Dr. Nazife Güngör: "Dijitalleşmenin iletişimsel ve psikolojik boyutunu tartışıyoruz"

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nazife Güngör de bu yılki İletişim Günleri'nde dijital bağımlılık konusunu ele aldıklarını belirterek "dijital bağımlılık mıdır bağıllık mıdır, özgürlük müdür, sınırlılık mıdır tartışacağız. Konunun iki boyutu var; bir tarafta iletişimsel boyutu, diğer tarafta psikolojik boyutu. Bu sene kapsamı

genişlettik" dedi. Güngör, önümüzdeki yıllarda konuyu sosyolojik, kültürel ve sağlık bilimleri boyutlarıyla tartışmaya devam edeceklerini söyledi.

Açılış konuşmalarından sonra gerçekleşen "Dijital Medya Çağı ve Bağımlılık" başlıklı ilk oturum, Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Sevil Atasoy moderatörlüğünde yapıldı.

Dr. Gerald Moore: "Dijital teknolojiyle yaşamın bir yolunu bulmalıyız"

Durham Üniversitesi'nden Dr. Gerald Moore, "Dengesizlik, Bozukluk ve Dopamin Etkisi: Teknoloji Her Zaman Bağımlılık Yapmıştır, Dijital Medya Neden Farklı Olsun?" başlıklı sunumunda ilginç tespitlerde bulundu.

Bağımlılık ve dopamin ilişkisi üzerinde duran Dr. Gerald Moore, bağımlılıkta beyin neden daha fazla istediğini şöyle açıkladı: "Biz ne zaman keyif ve heyecan hali yaşıyorsak beyinde yüksek seviyede dopamin salgılanıyor. Dopamin haz alınan o hareketin devamının yapılmasını sağlıyor. Haz veren bir davranış tekrarlanarak yapıldığında dopamin seviyesi yükselmeye başlıyor, o seviyenin hep korunması ya da yükseltilmesi adına o harekete devam edilmesi gerekiyor. Kişi aslında yaptığı şeyden nefret ediyor ancak dopamin salgısı o kadar yüksek seviyede ki o davranışı tekrarlatıyor. Biz yıllardır bağımlıların o hareketi ya da davranışı hoşlandıkları için yaptıklarını zannederdik fakat işin dopaminle ilgili olduğu anlaşıldı" dedi. Dr. Moore, dijital bağımlılığa dair en iyi çözüm yolunun teknolojiyle yaşamın bir yolunu bulmak olduğunu söyledi.

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar: "Teknolojiyi kim icat ettiyse, nasıl kullanılacağına o karar verir"

Türkiye'de iletişim bilimin kurucu isimlerinden Prof. Dr. Korkmaz Alemdar ise "Geleneksel Medyadan Dijital Medyaya İletişim Bilimleri'nin Serüveni" başlıklı konuşmasında yeni teknolojileri üreten ülkelerin bu teknolojilerin nasıl kullanılacağı konusunda da söz sahibi olduklarını söyledi.

"Bu aracı kim icat ettiyse o kullanır, bunu kim yarattıysa ve denetliyorsa o belirler" diyen Prof. Alemdar, hiçbir dönemde hiçbir devletin kendi yarattığı olanakları titizlikle korumanın dışında bir şey yapmadığını söyledi. İletişim alanının çok yalın ve basit bir alan olduğunu belirten Alemdar: "İletişim alanı güçlülerin örgütlediği bir alandır. İletişim, devletin bekası ve varlığını sürdürmesi için örgütlenmiştir" dedi. Prof. Dr. Korkmaz Alemdar sözlerini şöyle sürdürdü: "İletişim Bilimleri dediğimiz bilimin gerçekten gelişmesini istiyorsanız, tarihini, nasıl geliştiğini, neyin neden yapıldığını aydınlatılmaya mecbursunuz."

Yrd. Doç. Dr. Onur Noyan: "İçe dönük ve yalnız olmak bağımlılığı artıran faktör"

"Dijital Bağımlılığın Psikolojik Boyutu" başlıklı ikinci oturumda NİSTANBUL Beyin Hastanesi'nden Yrd. Doç. Dr. Alptekin Çetin, Yrd. Doç. Dr. Cemal Onur Noyan, Uzman Klinik Psikolog Aslı Başabak Bhais önemli tespitlerde bulundu. Doç. Dr. Gül Eryılmaz'ın moderatörlük yaptığı oturumda konuşan Yrd. Doç. Dr. Onur Noyan, internet ba-

ğımlılığı yerine “kullanım bozukluğu” ifadesini tercih ettiklerini belirterek, kullanım bozukluğu nedeniyle kişinin zaman algısının bozulduğunu, özellikle gece akıllı telefon kullanımıyla birlikte uyku kalitesinin kötüleştiğini söyledi.

Noyan sözlerini “Kişilik özellikleri açısından içe dönük ve yalnız olmak sosyal medyada dijital bağımlılığı artıran bir faktör. Bağımlılık sürecindeki en temel etken haz almak. Sosyal medyada bir şey paylaştığınızda birileri beğenir, yorum yapar. Ödül budur. Seçeneğin çok olması ödülü artırır. Bu nedenle sosyal medyada sürekli bir şeyler paylaşıyoruz. Ne kadar çok beğeni, o kadar çok haz; ne kadar çok haz, o kadar çok bağımlılık” saptamalarıyla tamamladı.

Uzman Klinik Psikolog Aslı Başabak Bhais de internet bağımlılığının hem yetişkinlerde hem de ergenlerde arttığına dikkat çekerek, “İnternetle ne kadar temasta olduğunuzu fark edin, gün içinde internette en çok zaman geçirdiğiniz uygulamaları belirleyin ve geçirdiğiniz zamanı sınırlayın. Yazılı iletişim kurmak yerine insanları arayın” tavsiyesinde bulundu.

Pelin Çift: “Kendinize inanın ve yılmayın”

İletişim Günleri, TRT’de yayımlanan Pelin Çift ile Gündem Ötesi programının sunucusu Pelin Çift’i de ağırladı. Üsküdar Üniversitesi Nöropazarlama Yüksek Lisans Programı Başkanı Prof.Dr. Sinan Canan ile bir söyleşi gerçekleştiren Pelin Çift, mesleğe adım atarken yaşadığı deneyimleri paylaşarak, “Mutlaka bir hedefiniz olsun, özellikle iletişim fakültesinde okuyan arkadaşlar mezun olmayı beklemeden çalışın, bu işte istekli olduğunuzu belli etmeye çalışın. Önce kendinize inanın, asla yılmayın. Çıktığınız yolda sonuna kadar güvenebileceğiniz bir yol arkadaşınız olsun” tavsiyelerinde bulundu. Öğrencilerin büyük ilgi gösterdiği programın sonunda Pelin Çift öğrencilerle öz çekim gerçekleştirdi.

Dr. Tacettin Ertuğrul: “Dijital farmakon hem zehir hem ilaç”

İletişim günlerinin ikinci gününde “Dijital Bağlılık mı Bağımlılık mı?” başlığı altında gerçekleşen, Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Şaha Burcu Baygöl Özpınar tarafından yönetilen 4. oturumda Aydın Üniversitesi’nden Doç. Dr. Deniz Yengün dijital hastalıklar üzerinde durdu. Bahçeşehir Üniversitesi Öğr. Gör. Sercan Çaldak ise dijital medya ve tüketim bağımlılığı üzerine bir konuşma yaptı. Üsküdar Üniversitesi’nden Dr. Tacettin Ertuğrul ise Bernard Stiegler felsefesinde pharmakon ve dijital çağ üzerine konuştu.

Konuşmasında Steigler felsefesini dijital çağa uyarlayan Ertuğrul, farmakonun hem zehir hem de ilaç anlamına geldiğini, dijital teknolojiye de bu bağlamda bakılabileceğini söyledi. “Yeni teknolojiler daha öncekilerin açtıkları yaralara deva üretiyorlar ama aynı zamanda yeni yaralar açıyorlar” diyen Dr. Ertuğrul, zehirleyici bağımlılıktan kurtulmak için tüketimci modelden katılımcı modele geçmek gerektiğini söyledi.

Doç. Dr. Burak Özçetin: “Yeni medya okur-yazarlığı özgürleştirici olmalı”

Konferansın “Dijital Bağımlılık ve Etik” başlıklı son oturumunu Üsküdar Üniversitesi Yeni Medya ve Gazetecilik bölüm başkanı Prof. Dr. Süleyman İrvan yönetti. Nişantaşı Üniversitesi’nden Doç. Dr. Zeynep Özarslan dijital bağımlılık kavramını etik açıdan irdeledi. Araştırmacı-Yazar Dr. Aslı Telli Aydemir, dijital bağımlılık konusunda yapılan bilimsel çalışmaları irdeledi. Kadir Has Üniversitesi’nden Doç. Dr. Burak Özçetin de eleştirel yeni medya okuryazarlığı konusunda öneriler yaptı.

Kısa Film Gösterimi

İki gün süren etkinlik, Yrd. Doç. Dr. Can Diker organizatörlüğünde Akbank tarafından ödüllendirilmiş kısa filmlerin gösterimi ile son buldu.

Oya Tokgöz: İletişim Bilimleri’ne adanan bir ömür

İletişim Bilimleri’nin duayen hocalarından Prof. Dr. Oya Tokgöz, Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde düzenlenen akademik seminerde deneyimlerini paylaştı. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi emekli öğretim üyesi Oya Tokgöz, konuşmasında hayatından akademiye adanmış kırk yılın hikâyesinden ilginç kesitler aktardı. Türkiye’de iletişim eğitiminin başlangıcından günümüze geçirdiği serüvenin dikkat çeken yanlarına vurgu yapan Tokgöz, konuşmasında 1970’lerin başlarından bu yana gerek akademik dünyadan gerekse özel yaşamından kesitlerden oluşan bir anı kitabını yakında yayına hazır hale getireceğini söyledi. Tokgöz, daha önce belki de hiç söylenmemiş, dile gelmemiş, kaleme alınmamış birtakım bilgilerin bu kitapta yer alacağını belirtti. Bu kitabın

tamamlanmasının ardından, sokak siyaseti konusunda bir çalışma yapmayı düşündüğünü de söyledi. Tokgöz’e göre, “Siyaset sokakta başlar, sokakta olgunlaşır ve oradan kurumlara, devlete, evlere vs. yaşam alanlarına girer. Bir iletişimci olarak siyasetin sokaktaki dilini çok iyi analiz etmeli. Çünkü orijin asıl orada, o dilin içerisinde. Siyasetin kültürü orada, sokaktaki söylemin içerisinde biçimleniyor. Dolayısıyla da oraya bakmak lazım”.

Prof. Dr. Oya Tokgöz, seminerin ardından Üsküdar Televizyonunda, İstasyon programının konuğu oldu. Prof. Dr. Nazife Güngör tarafından sunulan programda Prof. Tokgöz iletişim eğitimi, medya sektörü, gazetecilik mesleğinin geleceği, basın etiği gibi konulardaki soruları yanıtladı.

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Direktörlüğü ile Yeni Medya Kulübünün düzenlediği “Yeni Medya Sektörle Buluşuyor” paneli basın-yayın sektörün önemli isimlerini Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileriyle buluşturdu.

Toplantının açılış konuşması yapan Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve Gazetecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman İrvan, gelişen internet teknolojisiyle birlikte dönüşüm geçiren medyaya değindi. “Mecralar değişse de önemli olan içeriktir” diyen İrvan, “İlk amacımız öğrencilerimizi içerik sağlayıcı olarak yetiştirmek” dedi.

Açılış konuşmasının ardından, ilk oturum yöneten Prof. Dr. Süleyman İrvan’ın konukları; TGRT Haber Ana Haber Spikeri Mehmet Aydın ve internethaber.com Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Bülent Tellan’dı. Uzun yıllara dayanan meslek tecrübesine sahip isimler, tecrübelerini Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileriyle paylaştı.

Tellan: “Habercilikte değişen araç oldu”

Tellan: “Habercilikte değişen tek şey araç oldu. Gazetenin yerini internet sitesi ve sosyal medya aldı. Aynı işi orada yapıyorsunuz” dedi. Basın mensuplarının yaşadığı sıkıntılara da değinen Bülent Tellan, internet habercilerinin devlet gözünde resmi olarak basın mensubu sayılmadığını ve sarı basın kartından yoksun olarak çalışmak zorunda kaldıklarını belirtti.

TGRT Haber Ana Haber Spikeri Mehmet Aydın da ağırlıklı olarak televizyon yayıncılığına ilişkin değerlendirmelerde bulundu ve mesleğe aday isimlere sıra dışı işler yapmaları yönünde tavsiyeler verdi. Aydın: “Bu meslek çok fazla emek ve çaba ister. Her şey hemen istediğiniz gibi olmaz. Kendiniz için hedefler belirleyin. Haber spikeri olmak isteyen hemen anında ekrana çıkamaz. Sıra dışı işler yapın, ön plana çıkın ve dikkat çekin. Ayrıca görselliğinizi ve sesinizi de geliştirin. Gündemi takip edin ve etik kurallar çerçevesinde özel işler yapın. Şu an Türkiye’de 330 tane TV kanalı var. Ulusal, bölgesel, yerel ve tematik kanalların hepsinde iş bulma şansı var” dedi.

İkinci oturumun moderatörlüğünü Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve Gazetecilik Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nurhan Kavaklı yaptı.

Kavaklı’nın konukları; diken.com.tr Genel Yayın Yönetmeni Erdal Güven, 140journos.com Haber Editörü Cem Aydoğdu ve Hürriyet gazetesi Spor Muhabiri Ahmet Ercanlar, hem mesleki tecrübelerini hem de yeni medyaya ilgili görüşlerini paylaştı.

Gezi Parkı Eylemleri’nin medyada önemli bir dönüm noktası olduğunu ve geleneksel medyadan dijital medyaya doğru dönüşü hızlandırdığını söyleyen Erdal Güven: “Gezi’den sonra habercilik anlayışında yeni bir akım ortaya çıktı, bu süreçte işini kaybeden birçok gazeteci dijital medya üzerinden kendi haber mecralarını oluşturdu ve çok sayıda isim bu yolu tercih etti. Ancak mecralar değişse de iş hep aynı iş. Amaç doğru haber vermek. Başarının yolu da doğru düzgün haber yapmaktan geçiyor” dedi.

İnternet medyasının bazı yanlışlarına da dikkat çeken Güven: “Daha fazla tıklama ve görüntüleme almak için çok hata yapıyor” dedi.

Sosyal medyayı özellikle Twitter’ı çok uzun süredir etkili şekilde kullandığını söyleyen Hürriyet gazetesi Spor Muhabiri Ahmet Ercanlar da geleneksel habercilerin yeni medyaya geçişte zaman zaman zorlandıklarını, ancak başarısını ve gerekliliğini kabul etmek zorunda olduklarını söyledi. Somut bir örnekle durumu açıklayan Ercanlar, Hürriyet gazetesi spor servisinin, kendi ısrarıyla sosyal medyaya daha fazla ağırlık vermeye başladığını belirtti.

Halkın haber ve bilgiyi toplama, kaydetme, analiz etme ve yayma süreçlerinde aktif rol oynamasına dayanan yurttaş gazeteciliği hakkında bilgiler veren 140journos.com Haber Editörü Cem Aydoğdu, sektörde çok fazla bilinmeyen bu haberciliğin detaylarını anlattı. “Tek amacımız bilgiyi doğru şekilde taşımak ve iletmek” diyen Aydoğdu; kutuplaşan medyayı ve sadece bir görüşü destekleyen haberciliği eleştirdi. Cem Aydoğdu’nun mesleğe hazırlanan öğrencilere en büyük tavsiyesi, kimden geliyorsa gelsin, tüm haberlerin doğrulanması gerektiği oldu.

Panel sonunda kapanış konuşması yapan Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nazife Güngör, öğrencilere dersler dışında bu tip panellere katılarak sektörel bilgilerini arttırmalarını tavsiye etti. Katılımcılara teşekkürlerini ileten Güngör, panelistlere birer plaket takdim etti.

Göç eden hayatlar

■ Zehra Fidan

Yıl 1923. Lozan Barış Konferansı'nda imzalanan Mübadele Anlaşması ile Türkiye'de yaşayan Rumlar Yunanistan'a, Yunanistan'da yaşayan Türkler ise Türkiye'ye göç etmek zorunda bırakıldılar. Bu göç eden hayatlara mübadil dediler. Biz de sizlere onların anılarını, yaşadıkları zorlukları, asıl yaşadıkları yerde bıraktıkları hayatlarını anlatmayı görev bildik.

Hocamız Yrd. Doç. Dr Nihal Toros Dapiapis ile düştük yollara. İlk durağımız Pargos oldu yani şimdiki adıyla Kemerburgaz. Mübadillerin birçoğu verimli topraklarından dolayı Kemerburgaz'a yerleşmiş. Kemerburgaz'da ilk gördüğümüz kahvehaneye girdik ve büyük dedeleri mübadil olan Orhan Amca ve Muhtar Halit Bey ile sohbet ettik. Orhan Amca bize dedesinin Atatürk'le Selanik'te komşu olduğunu anlattı: "Komşularmış. Zübeyde Hanımlar öteki sokakta, dedemler yan sokakta oturuyor. Atatürk bir gün 'Hasan' diye seslenmiş, dedem de 'Ne var be?' demiş. Atatürk, 'Hadi gel gidelim askeriye yazalım' demiş. Dedem demiş ki, 'Hadi be, ne işim var orduyla. Ben müftü olacağım.' Atatürk de 'İyi sen kal' demiş." Savaş çıktıktan sonra dedeme yine demiş 'Hasan hadi gidiyoruz.' Dedem de 'Ben gelmiyorum. Çiftliğim var burada, hayvanlarım var' demiş. Sonra ikna ediyorlar, mecbur gidiyorlar. Yüzlerce dönüm arazileri, çiftlikleri orada bırakıp buraya geliyorlar. İlk önce Yalova'ya, sonra sahilden doğru Emirgan, Sarıyer ve derken Kemerburgaz'a geliyorlar. Selanik'te çiftlik sahibiydik, burada bahçıvan olduk."

Hayatlarını sıfırdan yeniden kurmuşlar

Muhtar Halit bey, babaannesinden dinlemiş hikayeyi. Babaannenin anlattığına göre, onları ilk Bandırma'ya sonra da Sarıyer'e getirmişler. Oradan da Kemerburgaz'a. Kemerburgaz'ı görünce 'Çok güzel yer burası' demiş babaannesi. Muhtar, "Buranın eski adı da Pargos'tu. Pargos Rumların başıydı. Onun ismini koymuşlar o zamanlar. Burada tekrar sıfırdan hayatlarını kurmaya çalışmışlar. Selanik'ten getirdikleri sebze tohumlarını ekmişler. Hatta kemer patlıcanı meşhurdur meselâ. Burada büyük sıkıntılar yaşamışlar. Rahmetli Atatürk onların yanına bizzat kendi geliyormuş. En son Mareşal Fevzi Çakmak Paşa ile birlikte Atatürk bir tatbikata katılmış burada. Şu anki kilisenin olduğu yer" diyor.

Muhtarın anlattıklarına göre Kemerburgaz çok eski bir kasabaymış, hatta Rumların zamanında belediye başkanını da varmış. Sonra ilk Türk belediye başkanı Murat hoca olmuş.

O gün tatbikatta Atatürk sormuş muhtara, "Sağlık ocağı var mı burada?" diye. Muhtar, belediye başkanı, vali hepsi Atatürk'le birlikte tatbikatı izliyormuş. Muhtar yok deyince Atatürk emir vermiş, Buraya hemen sağlık ocağı yapalım" demiş. Sağlık ocağı yapılmış ve Çapa Tıp Fakültesi'ne bağlanmış. Köyden gelen hastalar bu sağlık ocağında yatıyormuş, durumu ağır olanlar da Çapa Tıp Fakültesi'ne gönderiliyormuş. O dönemde tifo, kolera, sıtma gibi hastalıklar yaygınmış.

İkinci Durak Bahçeköy

Lozan Mübadilleri Vakfı Genel Sekreteri Sefer Güvenç'ten Bahçeköy'e yerleşen mübadillerin olduğu bilgisini alıyoruz ve düşünüyoruz yollara. Köyde bizi Birol bey karşılıyor.

Heyecanla konuşmamızı gerçekleştireceğimiz yere gidiyoruz. Birol beyle sohbet ederken Filiz Hanım da katılıyor bize. Dayısının mübadil olduğunu, kendisinin de bizimle paylaşacak hikâyeleri olduğunu söylüyor. Bu sırada dayısı da görünüyor caddenin diğer tarafında. Heyecanla sesleniyorlar. Meşhur dayımız Mustafa Şen de katılıyor bize.

"Paramparçayız yani, zamanla dağılmışız.."

Mustafa Şen anlatıyor: "Biz mübadele ile Bahçeköy'e yerleştik. Gülcemal Vapuru var meşhur. Onunla gelmişler ama Gülcemal Vapuru bizimkileri getirdikten sonra dönerken batmış. Büyük sıkıntılar çekmişler tabii. Bizimkiler İstanbul'da Kemerburgaz'ı seçmiş. Benim dedem de kafilenin başında. Balkan harbinden evvel de geldikleri için İstanbul'da söz sahibilermiş. Önce Tophane'ye, oradan da Kemerburgaz'a yerleşmişler. Ne kadar akrabaları varsa toplamışlar gelmişler. Bahçeköy'de 80 hane, Gümüşdere'de 80 hane, Cebeci'de 20 hane, Rumeli Feneri'nde 18 hane, Bilecik'de 40 hane, Kütahya'da 80 hane var. Paramparçayız yani, zamanla dağılmışız."

Çok büyük acılar çekilmiş

Mustafa Şen devam ediyor anlatmaya: "Biz mübadil olarak 499 bin kişi geldik. Yunanistan'a göç eden Rumlar 1,5 milyon. Ege sahillerinde bir dedikodu patlatıyorlar katliam olacak diye. O gece 250 bin kişi adalara kaçıyor. Büyük mücadeleler verilmiş. Celal Bayar o zaman Mübadele İmar ve İskân Vekili'ymiş. O bakarmış mübadele işlerine. Oradan bir köyü alıyor, vapura bindiriyor, buraya getiriyor. Buradakini alıyor oraya götürüyor. 6 ay bekleyenler varmış. Gemi eğer dolarsa, iki kardeşten biri kalıyormuş. Böyle çok ayrılıklar olmuş. Mübadelenin bu açıdan iyi bir yanı yok. Çok büyük acılar çekilmiş." Birol Bey söze karışıyor: "Mübadele esnasında yollarda çok hastalıklar olmuş. Hatta şöyle bir şey duymuştum. Bir anne ölen çocuğunu denize atmamak için kucağında sıkıca sararak emzirir gibi yapmış, denize atılmasın diye."

Bir yoksulluk ve çaresizlik hikâyesi

Göç eden hayatların yeni durağında Mediha Teyze'nin Ayazağa'daki evine misafir oluyoruz. Mediha Teyze nefis kıymalı böreği, leziz pastası ve ocaktaki sıcak çayıyla bekliyordu bizi. Evin kapısı açılır açılmaz kucağımıza atlayan Julia da tüm misafirperverliğiyle dört dönüyor etrafımızda. Julia bize biraz alıştıktan sonra başlıyoruz sohbete. Mediha Teyze "önce karnınızı doyurun" diye ısrar ediyor. "Önce hikâyenizi dinlesek, sabırsızlanıyoruz" diyorsak da bu teklifimizin kabul edilmediğini görüyoruz. Böylece aslında hep duyduğumuz ve bildiğimiz Türk misafirperverliğini de tekrar yaşıyoruz.

Mediha Teyze'nin, annesi Şevkiye Hanım ve babası Salih Bey'den duyduklarını anlatmaya başlamasıyla birlikte bizi derinden etkileyen bir hikâyesi olduğunu da öğreniyoruz. Mübadelenin ne kadar zor olduğuna, nasıl ailelerin parçalanmasına sebep olduğuna tanık oluyoruz. Mediha Teyze anlatıyor: "Dedemin adı Emin, anneannemin adı ise Şaziye, Yunanistan'da Selanik'te doğmuş annem. Komşularından aldığı yanlış tavsiyeler nedeniyle anneannem 1 haftalık lohusayken kanamadan ölmüş. Dedem çok zenginmiş. Bir tren boyu kadar zeytinlikleri varmış. Dadı tutmuş, süt anne tutmuş. Annemi onlar büyütmüşler. Yunanca ve Fransızca konuşurdu, çok bilgiliydi. 5 kardeşlerim: Mihriban, Mihriver, İsmet ve Lütfü. Lütfü dayım

savaş çıkınca askere gitmiş, kendisinden bir daha haber alınamamış."

Mediha Teyze devam ediyor anlatmaya: "Annem Selanik'te Şevki Bey'le evlenmiş. Bir kız çocukları olmuş. Ama zor zamanlar tabii. Hastalıklar var. Bebek 1,5 yaşındayken ölmüş. Cenazeyi evden çıkartırlarken bütün Yunan askerlerinin selam durduğunu söylerdi annem. Sonra Melek ablam dünyaya gelmiş. Fakat o ara korkunç bir savaş çıkmış, Balkan Harbi. Annemin ailesindeki herkes savaşa gitmiş, kimseden haber alamamış annem. Kocasının askere gitmesini istememiş, hatta yalvarmış. Bebekleri var çünkü. Ama mecburen askere almışlar. Herkes bir tarafa dağılmış Annem çalışmak zorunda kalmış, ablama bakabilmek için. Bir atölyede terzi olarak işe başlamış. Eve gelirken ekmeğini pardesüsünün altına gizlemiş. Çünkü insanlar aç. Annem bir yandan çalışıyormuş, bir yandan da hasta babasına bakıyormuş. Bir ay sonra babası vefat etmiş ve annem yine yalnız kalmış."

Mediha Teyze, daha sonra mübadele günü yaşananları anlatmaya başlıyor. "Annemleri ve herkesi topluyorlar. Önce Edirne'ye götürüyorlar. Daha sonra oradan alıyorlar, İstanbul'a getiriyorlar. Çok zor yolculukları olmuş. Vapurlarda, kamaralara kadar sular gelmiş. 'Öldük öldük dirildik' derdi annem."

Mediha Teyze devam ediyor: "O zamanlar Melek ablam 10 aylık. Annem Şişli'de ütücülüğe gidiyor ona bakabilmek için. Açlık, fakirlik var. Bebeğinin bezini yıkıyor. Hemen kurusun diye ıslak bezin üzerine yatıyor. İşe giderken de çocuğunu komşusu Yaşar Hanım'a bırakıyor. Bir gün Yaşar Hanım diyor ki, 'Şevkiye Hanım bir alt sokağımızda Salih Efendi var. O da senin gibi Selanikli, seni onunla evlendirelim. Sen çok sıkıntı çekiyorsun.' Annem de hep kocası Şevki Bey'i bekliyormuş gelecek diye ama ne yap-sın, mecbur. Evleniyor." Ancak evlendikten 15 gün sonra eski kocası Şevki Bey çıkıp gelmiş. Yaşar Hanım annesine, "Şevkiye Hanım sana bir şey söyleyeceğim" demiş telaşla. Kocasını aramış, sormuş ve Şevkiye Hanım'ı bulmuş. Yaşar Hanım, "15 gün önce evlendi. Ben evlendirdim, çok zor durumdaydı, açlardı" demiş. Eski kocası, "Ben ne yapayım? Haklı ama ben kızımı görmek istiyorum en azından" demiş. O zamanlar ablası üç yaşlarındaymış. Yaşar Hanım annesine, "Kocan kızını görmek istiyor" demiş. Annesi de eşine sorması gerektiğini söylemiş. Mediha Hanım devam ediyor: "Babam çok anlayışlı bir insandı. 'Hakkıdır, evladır. Bak 15 gün oldu evlendik ama eğer sen kocana dönmek istersen, gidebilirsin. Çocuğun var' demiş. Annem de 'İkinci bir yüz gördüm, dönmem' diye cevap vermiş. Çocuğunu süslemiş, giydirmiş. Salih Efendi gelip evden almış Melek ablamı ve kahvede bekleyen Şevki Bey'e götürmüş. O gün akşama kadar çocuğuyla dolaşmış Şevki Bey. Sonra Yaşar Hanım'a teslim etmiş çocuğu. Yaşar Hanım'a, 'Konuştunuz mu, Şevkiye ne düşünüyor' diye sormuş. Yaşar Hanım da, 'Bırakamıyor, olmuyor' demiş. Şevki Bey arkasını dönmüş ve uzaklaşmış. Bir daha kimse görmemiş. Melek ablam 60 yaşından sonra babasını aramaya kalktı. Gazetelere ilan verdi. Ama bulamadı."

Mediha Teyze'nin bu acıklı hikâyesi bizi derinden etkiliyor. Mübadelenin ve savaşın nelere sebep olduğuna tanıklık ediyoruz. Mediha Teyze devam ediyor: "97 yaşında öldü annem. Çok acılar çekmiş. Biz bazen gereksiz şeylere üzüldük, annem gülerdi. 'Hay Allah'ım, siz ne gördünüz evladım? Savaş gördünüz mü? Biz savaş yaşadık. Siz ne gördünüz ki, neye üzülyorsunuz?' derdi.

İLAD Ödülleri sahiplerini buldu

(HÜR Haber Merkezi) İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD) 2016 ödülleri Üsküdar Üniversitesi'nde düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Hıfzı Topuz İletişim Onur Ödülü TGC Başkanı Turgay Olcayto'ya, Müşerref Hekimoğlu Gazetecilik Başarı Ödülü Habertürk Gazetesi Eğitim Editörü Pervin Kaplan'a ve Yılın İletişim Araştırması Ödülü de Prof. Dr. Suat Gezgin, Doç. Dr. Veli Polat, Doç. Dr. H. Esra Arcan'ın Türkiye Sözlü Basın Tarihi isimli çalışmasına verildi.

Üsküdar Üniversitesi Merkez Yerleşkesinde düzenlenen İLAD 2016 ödül töreninin açılış konuşmalarını Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nazife Güngör, İLAD Başkanı Prof. Dr. Aysel Aziz ve Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan yaptı.

Prof. Dr. Nazife Güngör: "Eğitim politikalarımızı gözden geçirmeliyiz"

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nazife Güngör, açılışta yaptığı konuşmada Türkiye'deki iletişim eğitimi politikalarının yeni ihtiyaçlar çerçevesinde gözden geçirilmesi ve iletişim eğitiminde kalitenin yükseltilmesi gerektiğini söyledi. Prof. Dr. Güngör şunları söyledi:

"Bizim mezun olduğumuz dönemde sadece beş basın yayın yüksekokulu varken çalışabileceğimiz TRT vardı, gazeteler vardı ve bizim yükümüzü taşıyabiliyorlardı. Şimdi iletişim fakültelerinin sayısı 90'a ulaştı. Ancak tedirgin olmaya hiç gerek yok, biz kendimize çekidüzen verirsek eğitim politikalarımızı sektörün ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirebilirsek mezun olacak öğrencilerimiz için işsiz kalmak gibi bir tereddüt ve endişeye gerek kalmayacaktır. Çünkü iletişim alanı fazlasıyla çoğaldı. Mecra çeşitlendi, ihtiyaçlar arttı. Yetişmiş işgücü kalitesinin de artması gerekiyor. Yabancı dil bilmeleri, teknolojiyi çok yakından takip etmeleri yetmiyor, çok aktif kullanmaları gerekiyor."

İLAD Başkanı Prof. Dr. Aysel Aziz de yaptığı konuşmada Türkiye'deki iletişim eğitiminin kalitesini yükseltmek amacıyla İLAD olarak İletişim Eğitimi Akreditasyon çalışmalarını yürüttüklerini, tamamladıkları çalışmayı YÖK'e gönderdiklerini ve tescil için beklediklerini söyledi. Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan da Üsküdar Üniversitesi olarak duayen gazetecilerin bir araya geldiği böyle saygın bir törene ev sahipliği yapmaktan duydukları memnuniyeti dile getirdi.

Ödüller verildi

Törende, Hıfzı Topuz İletişim Onur Ödülü Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı (TGC) Turgay Olcayto'ya, Müşerref Hekimoğlu Gazetecilik Başarı Ödülü Habertürk Gazetesi Eğitim Editörü Pervin Kaplan'a, Yılın İletişim Araştırması Ödülü ise İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Suat Gezgin, Doç. Dr. Veli Polat, Doç. Dr. H. Esra Arcan'ın 3 ciltlik Türkiye Sözlü Basın Tarihi isimli çalışmasına verildi.

İletişim eğitiminde kalite sorunu tartışıldı

Ödül töreninin ardından "Türkiye'de İletişim Eğitiminde Kalite Sorunu" başlıklı panel düzenlendi. İLAD Başkanı Prof. Dr. Aysel Aziz'in yönettiği panelde UNESCO iletişim eğitimi sorumlusu olarak Türkiye'de iletişim eğitiminin başlamasına öncülük eden Dr. Hıfzı Topuz, Prof. Dr. Haluk Şahin, Turgay Olcayto, Prof. Dr. Suat Gezgin ve Prof. Dr. Özden Cankaya eğitim sorunlarını tartıştı.

Teknolojideki gelişmelerle beraber medya dünyasında önemli değişikliklerin yaşandığını belirten konuşmacılar, iletişim sektöründe nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması için iletişim eğitiminde yenilikler yapılması ve kalitenin yükseltilmesi için çaba gösterilmesi gerektiğine vurgu yaptılar.

Güray Ervin: "Savaşta etik kavramı değişti"

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Direktörlüğü ile Yeni Medya Kulübü'nün birlikte düzenlediği söyleşide konuşan savaş muhabiri Güray Ervin, çatışma alanlarındaki deneyimlerini ve anılarını paylaştı.

Savaş bölgelerinde gazetecilik yapmanın inceliklerini anlatan Ervin, savaş gazeteciliğinin aynı zamanda bir hayatta kalma mücadelesi olduğunu söyledi. "Savaş bölgesinde bir habere gidecekseniz, yanınızda arkadaşınızın da sizinle aynı kan grubunda olması büyük önem taşır" diyen Ervin, savaş muhabirinin her türlü olasılığa hazır olması gerektiğini ifade etti.

Savaş bölgelerinde etik kavramlarının da değiştiğine vurgu yapan Ervin: "Eskiden bir gazeteci kaçırıldığında pek zarar görmez, bir takas için kullanılır ve serbest bırakılırdı. Şimdi ise gazeteciler bir provakasyon malzemesi olarak kullanıyor" dedi.

Tavsiyelerde de bulunan Güray Ervin, yapacakları meslek ne olursa olsun severek yapmaları gerektiğinin, özellikle gazeteciliğin sevilmenden yapılabilecek bir meslek olmadığının altını çizdi. Öğrencilerin ilgiyle dinlediği söyleşinin sonunda Güray Ervin'e bir teşekkür belgesi takdim edildi.

Haber atölyesi başarıyla sonuçlandı

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve Gazetecilik Bölümü tarafından düzenlenen "haber atölyesi"ne katılan öğrenciler katılım belgelerini aldılar. İletişim Fakültesi'nin farklı bölümlerinden katılan öğrencilere beş hafta süren atölye çalışmasında haber, röportaj ve haber fotoğrafı konularında eğitim verildi.

Eğiticiğini Yeni Medya ve Gazetecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman İrvan ile öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Birsan Çetin'in üstlendiği atölyede ilk iki haftada haber yazımı üzerinde duruldu. Üçüncü haftada, İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Devrim Baran ile bölüm öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Başar Hatırnaz fotoğraf ve haber fotoğrafçılığı üzerinde temel bilgiler verdiler.

Dördüncü haftada röportaj konusu ele alındı, güzel röportaj örnekleri gösterildi ve öğrencilerden fotoğraflı pazar röportajları yapmaları istendi. Atölye çalışmasıyla ilgili bilgi veren Prof. Dr. Süleyman İrvan, amaçlarının gazetecilik yapmayı hedefleyen öğrencileri teşvik etmek olduğunu, bu amacı büyük ölçüde gerçekleştirdiklerini, özellikle pazar röportajları konusunda çok başarılı çalışmaların ortaya çıktığını söyledi.

"Gazetecilik merak, istek ve kararlılık işidir. Meraklı olmayan, etrafında olup biteni görmeyen bir kişi istese de gazetecilik yapamaz. Ama merak tek başına yeterli değildir. İstekli olunması, ısrarcı olunması gerekir. Bu atölyede biraz bunu da gördük. Başta herkes meraklı görünüyordu, ama haftalar ilerledikçe istekli ve kararlı olanlar devam etti" diyen Prof. İrvan, atölyede öğrencilerin pratik yapmayı sürdürdüklerini söyledi.

25. İLDEK Toplantısı Aydın'da yapıldı

(HÜR Haber Merkezi) 25. İletişim Fakülteleri Dekanlar Toplantısı 4-5 Mayıs tarihlerinde Aydın'da, Adnan Menderes Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Üniversitemiz İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nazife Güngör'ün de katıldığı toplantıya Türkiye'deki iletişim fakültelerinin dekanlarının yanı sıra medya sektöründen ve meslek örgütlerinden de katılımlar oldu.

İki gün süren toplantının ilk gününde Türkiye'de iletişim eğitimi, sektör beklentileri, üniversite-sektör işbirliği gibi konular ele alındı. Toplantının ikinci gününde ise iletişim eğitiminde akreditasyon, iletişim fakülteleri yerleştirme sınav puanları, öğrenci kontenjanları, öğretim üyesi kadrola-

rı, iletişim fakültelerinde öğretim görevlisi istihdamı sorunu gibi konular masaya yatırıldı.

Toplantıda, Türkiye'deki akreditasyon çalışmalarının İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD) tarafından yürütülmesine, bu derneğin YÖK tarafından akreditasyon kurumu olarak tescil edilmesi için girişimlerde bulunulmasına ve ortaöğretim kurumlarında okutulan seçmeli derslerden "medya okuryazarlığı" gibi derslerin pedagojik formasyona sahip iletişim fakültesi mezunları tarafından verilmesi konusunun Milli Eğitim Bakanlığı'na iletilmesine karar verildi. 2018 İLDEK toplantısı Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin ev sahipliğinde Adana'da yapılacak.

Erenköy Sosyete Pazarı'ndan insan manzaraları

■ Burcu AYDUR

İstanbul'un nezh semtlerinden Erenköy'de her perşembe günü kurulan Sosyete Pazarı tüm ekonomik sıkıntılara rağmen ayakta kalmayı başarıyor. Hem kendinden hem de çevre ilçelerden büyük ilgi toplayan pazar, sadece alışveriş için değil, gezip görmek için de başlı başına keyifli bir mekân.

Erenköy, İstanbul'un beton yığına direnen yeşil semti. Gerçekten direniyor mu yoksa öyle umduğum için mi bana öyle geldi karar veremedim. Uzun zamandır yolunun düşmediği Erenköy'ü hatırladığım gibi bulamayışımın nedeni ise maalesef onun da günümüzde şu pek popüler kentsel dönüşüm büyüsüne kapılmış olması.

Kentsel dönüşümün sebep olduğu betonlaşmayı ve trafik kaosunu bir kenara bırakacak olursam belki de benim umudumu diri tutan hâlâ yeşil alanlarını, parklarını bir nebze koruyabilmiş olması. Bunun dışında, Anadolu Yakası başta olmak üzere İstanbul'un her köşesinden insanları ağırlayan ve tarihi Kadıköy Salı Pazarı'nın yıllardır tek rakibi olmayı başaran Erenköy Sosyete Pazarı'nın, diğer adıyla Perşembe Pazarı'nın da etkisi büyük.

Puslu ve biraz yağmurlu uyandığım bir İstanbul sabahının pazar için uygun olup olmadığını düşünürken kendimi pazar girişinde bulmuştum bile. Mis gibi çiçek kokuları eşliğinde gelen kahkaha seslerini takip ederken sıcak gülümsemesiyle bir kadın karşıladı beni. Rengarenk çiçeklerin olduğu tezgâhının başında pazara gelenleri güzel enerjisiyle karşılamayı görev bilmişti sanki...

"Merhaba, çiçekler çok güzel görünüyor" dedim, vakit kaybetmeden.

"Merhaba" dedi, yine güzel gülümsemesiyle.

"Çiçeklerinle birlikte bir fotoğrafınızı çekebilir miyim?" dememe kalmadan,

"Çek kızım tabii, güzel çek ama" dedi. Belli ki bu güzelliği fark edip, fotoğraflamak isteyen bir tek ben değilmişim diye geçirdim içimden...

Çiçek kokularını arkamda bırakıp pazarın içine doğru ilerlemeye başladım. Baharın gelişini pazar tezgahlarının renklerinden anlayabiliyor insan. Taze meyve ve sebzeler tüm iç açıcı görüntüleriyle almışlardı yerlerini. O kadar güzel görünüyorlardı ki, insanların buraya sadece alışveriş için değil, aynı zamanda benim gibi bu güzellikleri fotoğraflamak için de geldiklerini anlamıştım.

Yaşadığımız siyasi krizler ve bunun getirdiği ekonomik sarsıntıların pazar tezgâhlarına yansımış olmasının korkusuyla fiyatlara göz gezdirmeye başladım. Tabii ki geçen senelere oranla fiyatlar yükselmisti ama korktuğumdan daha iyi bir tablo vardı önümde. Hatta bir "sosyete pazarı"ndan beklenmeyecek kadar... Fiyatları diğer semt pazarlarıyla kıyasladığımda fark yok denebilecek kadar azdı.

Giyim, aksesuar, ev eşyası satılan bölüme doğru ilerlerken pazarın sessiz olması dikkatimi çekti. Semt pazarlarında alışık olduğumuz, pazarcılarının ürünlerini satmaya çalışırken seslenişleri, bağırışları pek duyulmuyordu. Sanırım

sosyete sessizliği seviyordu. Oysa pazarı pazar yapan bu bağırışlar değil midir? Pazarıcı ile halk arasında köprü vazifesi görür, iletişimi renklendirir...

Tezgâhların arasında yavaş yavaş ilerlerken iplere asılı olan James Dean baskılı bir nevresim çarptı gözüme. Eee burası sosyete pazarı... Hollywood aktörü de olacak elbette, aşağısı kurtarır mı?

Sabahın erken saatlerinin tenhaliğinden faydalanarak rahat rahat dolaşmaya devam ediyorum demek isterdim, fakat daha gün ortası bile olmadan pazar kalabalıklaşmaya başlamıştı. Pek haksız da değillerdi, ünlü markaların ihrac fazlası ürünlerini neredeyse yarı fiyatına alabilmek için erkenden gelip tezgâhları didik didik ediyorlardı. İnsanların kocaman tezgâhların içinden kendilerine uygun olanı bulması kesinlikle yetenek isteyen bir beceri.

Biraz daha ilerlediğimde karşıma, Doğu kültürünü yansıtan çeşitli motiflerle işlenmiş, birbirinden güzel ev dekorasyonu ürünleri ve aksesuarlar satan bir tezgâh çıktı. İçlerinde yabancı olduğu bazı ürünleri daha yakından incelemek üzere eğildim, elimdeki şapkaya benzer şeyi kastederek, "Bu hangi ülkeye veya kültüre ait?" diye sordum.

Cevabı pazarıcıdan beklerken, "Özbekistan" dedi, hemen yanımda duran bir kadın. O da benim gibi bir müşteri.

"Ben Özbekistanlıyım. Bu bizim yöresel kıyafetlerimizden. Doppi diyoruz biz onlara. Sizin şapka gibi..." dedi.

"Çok güzelmiş, bizim felselere daha çok benziyor aslında. El işi olması da ayrıca güzel" dedim, teşekkür ettim ve bir fotoğrafını çekerek tezgâhtan ayrıldım.

Kalabalık artık almış başını gidiyordu, yürümekte biraz zorlansam da, "Burası pazar, kalabalık pazarın neşesidir, rengidir" diye hatırlatıyordum kendime. Eskisine kıyasladığımda zaten pazarcılarının sesi kısılmış bir de alışveriş yapmaya gelenlerin sesi yok olur, terk etmeye başlarsa, pazarları nasıl yaşayacak bu kültür?

Ekonominin sıkıntıda olduğu, pazarcılarının yüzüne vurmuştu, öyle ki pazarlık yapmaya bile zar zor yanaşıyorlar-

dı. Müşterilerin ürünleri ellerine alıp, evirip çevirip sonra fiyatını sorup tekrar tezgâha bırakması sanki daha bir fazla yaşıyordu artık.

Güneş puslu havanın ardından kendini belli etmeye başlamıştı. Tezgâhlarını süsleyen, hatta kendisini bile süsleyen pazarcılara rastlıyordum. Bir tarafta müşterilerin ilgisini çekmek için ellerinden geleni yapan pazarcılar, diğer tarafta cebindeki parayı tutumlu bir şekilde harcamak zorunda olan müşteriler...

Erenköy Sosyete Pazarı'nın altını üstüne getirip, sonuna doğru yaklaşmışken önüme birbirinden güzel deri çantaların ve cüzdanların olduğu bir tezgâh çıktı. Kadıköy Çarşısı'nda sık rastladığım el yapımı deri çantalara benzetmiştim onları. Nerede görsem, almaya niyetim yoksa bile incelemekten zevk aldığım el yapımı ürünlerdi bunlar. Son olarak burayı da ziyaret etmeliyim dedim ve tezgâha doğru yöneldim. Tezgâhta bulunan her ürünü kendisinin yaptığını ama aslında mesleğinin bu olmadığını söylediğinde ilgim daha da yoğunlaştı. Kendimi kısaca tanıttıktan sonra isminin Ali Bingöl olduğunu öğrendim. Hobisini mesleğine dönüştürme hikayesini merak etmiştim.

"Bu işi yapmaya nasıl başladınız?" diye sordum.

"Bulduğum bölgede okuldaki çocuklar için yapıyordum. Önce takı işiyle ilgilendim, daha sonra deri işine girdim. Küçük, bozuk paralıklarla başladım sonra cüzdanlar, çantalar derken sırt çantasına kadar üretmeye başladım. Olayın özü bu" dedi.

Belli ki sanata yeteneği vardı. Hem tezgâhından hem de anlattıklarından bana öyle gelmişti.

"En önemli prensibim, kesinlikle kimyasal madde kullanmam. Çocuklar için sağlıklı olmalı. Alerjik olmamalı. Paslanmaz malzemeler, doğal boyalar kullanırım. Her zaman kaliteye önem verdim" dediğinde anladım ki karşımda hem yetenekli hem de sorumluluk sahibi birisi var...

"Daha önceki mesleğiniz neydi?"

"Daha önce yurtdışındaydım, İngiltere'de. Güvenlik sistemi ve yazılımlar hazırlıyordum. Türkiye'ye geldiğimde mesleğimle ilgili bir yatırım yapamadım. Güvenlik sistemleri burada farklı çalışıyor. O nedenle bu işi meslek haline getirmeye karar verdim. Artık hobimden fazlası..." dedi.

Bunları söylerken gözlerinin içi gülüyordu. Hobisini mesleği haline getirmekten pişman değil, aksine mutluydu.

"Başka hassas olduğunuz noktalar var mı, kesinlikle taviz vermem dediğiniz?" diye sordum.

Gülümsedi, sanki bu soruyu bekliyormuş gibiydi... "Aslında mükemmeliyetçi bir insan değilim. Ama eğer bir hatayı ben görüyorsam, onu insanların görmesini istemem. Tabii ki insanları memnun etmek önemli ama önce benim memnum olmam, benim beğenmem gerekli. Özenle yapıp kontrol ederim, aldıktan sonra geri getirmelerini istemem asla..."

"İçinize sinmesini istiyorsunuz yani" diye ekledim.

"Kesinlikle" dedi.

Dürüstlüğe önem vermesi beni çok etkilemişti. Günümüzde işini doğru ve dürüst bir şekilde yapmaya çalışan ne kadar insan kalmıştı ki?

Ben hevesle sorularımı sormaya çalışırken, o bir yandan bana, diğer yandan da müşterilerin sorularına cevap vermeye çalışıyordu...

Tasarladığı çantaları teker teker tanıtıyor, büyük bir zevkle pazarlamaya çalışıyordu. Müşterilere, kullandığı malzemelerle ilgili bilgiler veriyordu. Ürünlerinin sonuna kadar arkasındaydı. Nazik ve sabırlı bir şekilde anlatmaya devam ediyordu...

"Peki bundan sonraki planlarınızın içinde bu iş de var mı?"

"1 yıl daha bu işe devam edeceğim. Sonra tekrar yurt dışına çıkmayı planlıyorum. Yurt dışında da devam edebilirim bu işe. Çünkü bana gerçekten zevk veriyor. Sevdiğin bir işi yapıyorsan asla yorulmazsın. Diğer türlü sana hep yük olur, ağır gelir."

"Çok haklısınız, insan sevdiği işi yapmalı. Zaten o zaman başarı kaçınılmaz oluyor".

"Meselâ dün gece yarısı uyandım. Farklı bir model aklıma geldi ve hemen iki saat içinde yaptım. Güzel bir çanta olmuştu ve bu sabah satıldı. Hiç belli olmuyor..." dedi.

Tezgahının önü iyice kalabalıklaşmaya başlamıştı. Pazarda benzeri olmayan, farklı modelde, renk renk çantaları merak eden insanlar tezgahın etrafını sarmaya devam ediyordu...

"Ekonomik olarak dönüşü nasıl oluyor size?"

"Elimde olan derileri, bazı köseleri değerlendiriyorum. Eskiden meselâ 450 liraya toptancıya sattığım bir çantayı onlar 1000 liraya satıyordu. Şimdi toptanı kestim. Çünkü insanların alım gücü düştü. Turist de yok. Malınızı toptan alanlar ödemenizi yapmıyor. Paranızı oraya bağlıyorsunuz, bekliyorsunuz. Aynı ürünün malzemesini yerine koyamıyorsunuz. Ben de bu yüzden vazgeçtim. Toptan fiyatına insanlara sunuyorum pazarda."

"Bireysel satış, müşteri memnuniyeti fazla" dedi yine samimi bir gülümsemeyle.

Anlaşılan ekonomik sıkıntıların uğramadığı insan kalmamıştı ülkede...

"Bir yerden ilham aldınız mı, merak ettim?"

"1980'lerde üniversitedeyken bu işleri yapıyordum zaten. Biraz acemice. Elde dikiyorduk o zamanlar. Daha sonra fiyat farkı olmadığını fark ettim ve makine dikişine başladım. Aynı ürün, aynı kalite..."

"Bu arada yaşı 58 dedi, az değil yani..." dedi gülümseyerek.

Daha fazla rahatsız etmek istemiyordum. Yarattığı her bir parçada kendisini yansıttığı çok belliydi.

"Sanat, estetik bakış açısı demek, bu yönde başka ilgi alanlarınız da var mıydı?"

"Evet, sanatsal yönde çalışmalarım oldu. Daha önce baba mesleği olan fotoğrafçılıkla ilgilendim. Bir dönem Antalya'da kaldım, orada dersler verdim. İstanbul'a geldiğimde de devam ettirdim. Hiç bırakmadım fotoğrafı. İnsanın görsel yönü güçlü olunca, açı ayarlamak, renk uyumlarını yakalamak da zor olmuyor. Milimetrik dikişlerimde de faydası oluyor. Tabii insanların zevkleri çeşit çeşit, her hafta gelen müşterilerim var. Bazen özel sipariş veriyorlar. İstedikleri renk ve modelde hazırlayıp sonraki hafta teslim ediyorum."

"Her hafta buradasınız o zaman?"

"Evet, başka pazarlarda da tezgah açmaya çalışıyorum. Ataşehir ve Kozyatağı pazarlarına da gidiyorum. Haftada 2-3 kez ancak açabiliyorum tezgâhı. Geri kalan vaktim üretmekle geçiyor. Hazır ürünler olsa, her yere git, aç tezgâhı, ama benim öyle bir şansım yok. Sürekli üretiyorum."

Güzel sohbeti ve bana ayırdığı zamanı için teşekkür edip yanından ayrılıyorum. Hangi tezgahların arkasında hangi hikâyeler saklı kim bilebilir? İngiltere'den İstanbul'daki sosyete pazarına doğru akıp giden bir hikâyeye tanık olmanın mutluluğu pazar gezimi tamamlıyorum

Madam Katia: Beyoğlu'nun Şapkacısı

■ Fatih Ünlüer

Eski bir Beyoğlu fotoğrafına baktığımız ilk anda gözümüze çarpan şey, geçmiş zamanlardan bize selam veren İstanbul beyefendileri ile hanımefendilerinin şık ve özenli giyim kuşamlarıdır. Bu şıklığın en önemli detayları ise eldivenler, köstekli saatler ve dönemin vazgeçilmezleri arasındaki elbiseleri tamamlayan şapkalar. O şık şapkaları dünden günümüze taşıyan isim ise Madam Katia. Yapımı 1871 yılında tamamlandığında Sultan Abdülmecit dönemine denk gelen ve İstiklal Caddesi müdavimlerinin uğramadan geçemediği Hazzopulo Pasajı'ndaki Butik Katia adlı dükkanında şapkalarını üretiyor Katia. Sadece şapka üretmekle kalmıyor, söyledikleriyle de zaman içinde nostaljik bir yolculuğa çıkarıyor beni...

Oyuncak yerine iğne iplik...

Şehir modasının İstanbul'un en seçkin semtlerinden biri olan Beyoğlu'nda hüküm sürdüğü 1920'li, 30'lu ve 40'lı yıllar... Madam Katia, İstanbul'da annesinin 1930 yılında açmış olduğu dükkâna gidip gelerek alışmış şapkacılığa. Henüz ilkökul yıllarında çocuk doktoru olmayı çok istese de, annesinden öğrendiği şapkacılığı meslek edinmiş zamanla. Küçük yaşlarda oyuncak yerine iğne iplikle tanışan Katia, oyun oynamak niyetine şapka ölçüp dikmeyi seçmiş...

Tasarımlar kişiye özel yapılıyor...

Camekânlarla çevrili vitrinlerin içinde birbirinden güzel şapkaların yer aldığı mütevazı dükkânın arka tarafında ufak bir atölyesi bulunuyor Katia'nın. Kişiye özel olarak tasarladığı şapkaları yetiştirmekte zorlandığı atölye tam da orası. Dükkânda bunca yılın kahrını çeken tek yerde tasarlıyor şapkaları. Çok zorlandığı zaman tıpkı annesinin yaptığı gibi o da kendi kızını çağırıyor yanına. Kendisinden sonra da bu işin bütün yükünü kızının üstlenmesinin hayalini kuruyor.

İstanbul güzel süsünü kaybetti...

Madame Katia, iş yoğunluğu nedeniyle bize ayırabilmediği kısa sürede, Beyoğlu'nun Pera olduğu dönemden beri Hazzopulo Pasajı'nı hiç yalnız bırakmadığını, gönül verdiği şapkacılık işine küçük sitemlerle de olsa devam ettiğini söylüyor. Şapka kültürünün unutulmasıyla eskilerin burnunda tıttüğünü belirten Katia, "Eskiden Beyoğlu'nun sokaklarına, caddelerine çıktığınızda bir tane bile şapkasız insan göremezdiniz" diyerek İstanbul'un güzel bir süsünü kaybettiğini sözlerine ekliyor.

Şapka yeniden caddelere dönecek mi?

Müşterileri genelde hatırı sayılır insanlar Butik Katia'nın. Ses sanatçılarından oyunculara, dizi setlerine varacak kadar geniş ve sadık müşterileri mevcut. Düğünler, cenaze törenleri ve dini bayramlarda da işleri yoğunlaşarak devam ediyor. Bu umut verici durum içerisinde Katia, şapkaların şimdiki gençlerin de hoşuna gitmeye başladığını söylüyor. Şapka kültürünün tekrar canlanabileceği umudunu da bir an olsun yitirmiyor ve içindeki umutla beraber rengârenk şapkalarını işlemeye devam ediyor. Üstelik yalnızca kadınlar değil, erkeklerin de şapka taktığının altını çizerek; erkekler için kasket, fotr ve bere gibi şapkalar yaptığını da aktarıyor.

Şapkalar bize ipuçları verir...

Şapka takan bir insanın, taktığı şapkayı kendi kişisel zevkine göre tasarlattığını söyleyen Katia, böylece şapkayı takan kişinin nasıl bir beğeniye sahip olduğu ve nelerden hoşlandığıyla ilgili bize ipucu verebileceğini de söylüyor, bu kadar özel bir aksesuarı geçmişten geleceğe taşımanın önemini hissettirerek. Madame Katia'yı yetiştirmeye çalıştığı siparişleriyle birlikte, Hazzopulo'daki dükkânında bırakarak, İstiklal Caddesi'ne çıkıyorum. Üstelik farkına bile varmadan beni Beyoğlu kültürünü araştırmaya sevk etmesine, kendi içimden teşekkür ederek...

Tüketiciye tek bir mesaj vermek gerekir

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Reklam Tasarımı ve İletişimi Bölümü tarafından organize edilen Marka Konuşuyoruz etkinliğine konuk olan reklamcılık sektörünün duayen ismi kreatif reklamcı Yakup Barouh, pazarlama ve reklamda tüketiciye tek bir mesaj verilmesi gerektiğini söyledi. Barouh, hayatını verdiği reklamcılık, satış ve pazarlama sektöründe edindiği tecrübeleri Üsküdar Üniversitesi öğrencileriyle paylaştı.

rılan "4P" adını Ürün (Product), Fiyat (Price), Dağıtım (Place) ve Tutundurmadan (Promotion) almaktadır. Ben bunların yanına 3P daha ekledim. İnsan (People), Süreçler (Processes) ve Fiziksel Kanıt (Physical Evidence)" dedi. Yakup Barouh, pazarlama ve reklam çalışmasına başlamadan önce mutlaka iyi bir araştırma yapılması gerektiğini, araştırma yapılmadan reklam ve pazarlama çalışması başlatılırsa vasat bir işin ortaya çıkacağını söyledi.

cağını söyledi.

Türkiye'de reklamcılık hakkında yazılmış ilk tezin sahibi olan Yakup Barouh, 1971 yılında kreatif reklamcılık alanına geçiş yaparak, Türkiye'nin 1909 yılında kurulmuş ilk reklam ajansının ortağı oldu. Hong Kong Ticaret Odası tarafından 1985-2004 yıllarında Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi'nin Türkiye Temsilciliği görevine getirilen Barouh, bu yıllar içinde Hong Kong ile Türkiye arasındaki ticareti ve işbirliğini geliştirme faaliyetlerinde bulundu.

Söyleşinin ardından Halkla İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yener Lütfü Mert, Yakup Barouh'a bir teşekkür plaketi takdim etti.

“Saying Bye-Bye To The Most Incredible City I Have Ever Been”

■ Nerea Sande Barbeito - Erasmus Student

Before coming to Istanbul, I have to admit that I had a lot of prejudices in my mind because of the media and the image which they gave from Turkey and all the countries of the Middle East. Prejudices have disappeared over the months, and I have met people from different nationalities, religions and cultures. All of them were respectful.

I can proudly say that the most important thing I have learned during my Erasmus in Istanbul was the tolerance, one of the most important principles in the world. I don't want to turn this story into a deep reflection about media and stereotypes so I prefer to let you know the most amazing things that took my attention in this city.

I want to focus on this question first: How many cats live in Istanbul? Do you know the saying: “All cities have the triple population of humans but in rats”? That saying doesn't fit Istanbul because actually there are more cats than human beings in this city. It's something very surprising, because when you come near one of them to touching him, he likes your caress! And he keeps being around you for receiving more love! It's something incredible, really. In Spain all the cats in the streets would spit on you if they could. They are very rude; cats in Istanbul are more lovely!

Something that also took my attention was the hospitality of the Turkish people. All the times I needed help in the streets, I could always find people who were willing to help me, and trust me. When you are in a city where nobody talks in English and where you don't talk the native language either, the communication turns a bit complicated. So when you find this spirit in the people in spite of not speaking the same language you feel very grateful to them, so I can only say thank you all.

Another thing I have to admit is that when the first time I heard the azan (Islamic call to prayer) I felt a bit scared because I didn't know what it was. I had never heard the azan in my city and when the first time I heard it I thought someone is singing in the middle of the street with a speaker. Afterwards, I realized that it was the azan and now I feel ashamed of my thoughts,

but now I have matured and I even like it, sometimes it makes me feel relaxed, I don't know why. And also it's a good way to control the time during the study times. “In the next azan I will do a coffee break”. It works perfectly.

In my city, the population is over 200.000. We can even call it a kind of village compared to Istanbul. Imagine how hard it was for me to discover the magic world of Metrobüs, that is Metro bus. I will write an article about this topic and I will write about how I learned Pressing Catch after these 5 months trying to have a seat in Metro bus. But this is not surprising for you, because you are used to this rhythm of living. Chaos, disorder and noise are always present in this city. Anywhere you go, you will find traffic, anything you do, you will find disturbing noise around you. You can hate it, or you can love it. Actually I am in the middle of love and hate, because sometimes I get angry with the traffic and the crowded transportation but when I think about it, I am sure that this chaos is part of the charm of this city. The city life, and that's always good. What would be Istanbul without such a lot of nice people everywhere? It would be very boring for sure. The next time you wait for a bus or for a metro remember my words. Except the people who use metro bus daily, those people have the right to hate my words because

taking metro bus is like having a little civil war.

About driving... It's difficult to explain how I feel when I am in a dolmuş or in a taxi here. I never felt this much adrenalin until I came here. Actually, I don't know what kind of breakfast the dolmuş drivers have, or what kind of tea the taxi drivers drink, but really, this is not normal. Vin Diesel drove slower than Istanbul's dolmuş drivers, why don't they have their own movie? I also forgot how crossing the street as a pedestrian without fear to die was. Because in all European cities when you try crossing the road, all the drivers stop their cars to let you cross easily. Here, when drivers see a person trying to cross the road, I think they increase the speed of their vehicle. I get used to this daily adrenalin, I am sure that I will miss it when I go back to Spain. Boring drivers!

I don't want to bore you with this lecture so I want to conclude this story encouraging the students to do Erasmus in Uskudar, such an incredible experience! I cannot put in words all the things I have learned in only 5 months and all the experiences I keep in my heart. Don't be afraid of experiences, don't be afraid of the unknown, if you can do it, don't hesitate it, YOU MUST DO IT, because trust me, if you don't, you will regret it in the rest of your life.

Gazeteci ve akademisyenler “Vekalet Savaşları”nı konuştu

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Postkolonyal Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (PAMER) tarafından “Proxy Wars-Vekalet Savaşları” sempozyumu gerçekleştirildi. PAMER Müdürü Doç. Dr. Merve Kavakçı ve Üsküdar Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mithat Baydur koordinatörlüğünde düzenlenen sempozyumda “Bölgesel Dinamikler ve Dağılıma Süreci” ile “Yeni dönem ABD’si, Rusya ve Bölgesel Aktörlerle Mevcut Durumun Tespiti ve Yazılara Dair Perspektifler” konuları ele alındı.

Kuzey Yerleşke Nermin Tarhan Konferans Salonu’nda gerçekleştirilen sempozyumun açılışında konuşan Doç. Dr. Merve Kavakçı, “Bugün bizim Suriye’de gördüğümüz savaş tamamen vekalet savaşları mantığında ilerlemektedir” dedi. Prof. Dr. Mithat Baydur da açılışta yaptığı konuşmada Suriye ve Ortadoğu’daki son gelişmelere, siyasi duruma ve Trump sonrası ABD’nin dış politikalarına ilişkin bir değerlendirme yaptı.

İki ayrı panel şeklinde gerçekleştirilen programda Üsküdar Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Barış Erdoğan’ın moderatörlüğünü yaptığı “2011 ve Sonrasındaki Bölgesel Dinamikler ve Dağılıma Süreci” başlıklı ilk panelde Prof. Dr. Hasan Köni, Doç. Dr. Ahmet Kasım Han ve Doç. Dr. Hasan Basri Yalçın panelist olarak yer aldılar. Vekalet savaşlarının genel perspektifini hem kişisel tecrübeleri hem de teorik bir çerçevede anlatan Prof. Dr. Hasan Köni, ABD-İsrail ilişkileri üzerinden İran, Suriye ve Rusya politikalarını ele aldı. Doç. Dr. Ahmet Kasım Han da, özellikle 1980’li yıllarda ABD’de ortaya atılan demokratik barış teorisi çerçevesinde ABD başkanlarının aşırı müdahalecilik ve aşırı ilgisizlik politikalarına odaklanarak, Suriye ve Irak’taki vekâlet savaşlarını değerlendirdi. Doç. Dr. Hasan Basri Yalçın da soğuk savaş sonrası vekalet savaşlarının mantığını ele aldı.

Moderatörlüğünü Yrd. Doç. Dr. Nagihan Haliloğlu’nun yaptığı, “Yeni dönem ABD’si Rusya ve Bölgesel Aktör-

lerle Mevcut Durumun Tespiti ve Yazılara Dair Perspektifler” başlıklı ikinci panelde gazeteci ve köşe yazarları Nedret Arsanel, Çetiner Çetin ve Avni Özgürel konuşmacı olarak katıldılar. Arsanel, ABD’nin Rusya’ya güvenmediğini, bunun sebebinin Obama yönetimi olduğunu ancak Trump’ın Rusya ile ilişkileri daha iyi bir seviyeye taşımak için gayret sarf ettiğini söyledi. Arsanel, yakın bir zamanda ABD, Rusya ve Türkiye’nin bir araya geleceğini, Suriye konusunda üçlü hareket edeceğini tahmin ettiğini belirtti. İran’ın Ortadoğu’daki gücüne değinen Çetiner Çetin, İran’ın çok ciddi bir silahlı gücü elinde bulundurduğunu ve her yıl bu silahlı güç için yaklaşık 6 milyon dolar para harcadığını dile getirdi. Türkiye için bir özeleştirici yapan Avni Özgürel ise, Türkiye’nin jeopolitik konumu nedeniyle istemediği zorluklar içinde olduğunu söyledi. İlginin yoğun olduğu sempozyumun sonunda, Doç. Dr. Merve Kavakçı ve Prof. Dr. Mithat Baydur panelistlere birer teşekkür plaketi takdim ettiler.

Üsküdar’dan Sarıçoban’a uzanan yardım eli

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileri, “Sarıçoban’a Bir Şans da Sen Ver” isimli sosyal sorumluluk projesi kapsamında Şanlıurfa’nın Sarıçoban Köyü İlkokulu’nda eğitim gören öğrencilere yardım ellerini uzattı.

Yeni Medya, Medya ve İletişim ile UltrAslan UNI kulüplerinin olarak ortaklaşa gerçekleştirdiği proje kapsamında Şanlıurfa’nın Viranşehir ilçesine bağlı Sarıçoban Köyü’ne giden öğrenciler, okulda eğitim gören 32 öğrenciye yardım elini uzattı. İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nihal Toros Ntapiapis danışmanlığında yürütülen sosyal sorumluluk projesinin ilk etabında ilkokul öğrencilerinin mont, bot, kışlık kıyafetler ile kır-

tasiye ihtiyaçları karşılandı. İkinci etapta okulun boyası yaptırıldı, sıra, perde, tuvalet gibi ihtiyaçları giderildi. Projeden haberdar olan Filiz Hanım, okulun kütüphanesini vefat eden oğlu adına yaptırmak isteğini söyledi, kitaplıkları ve kitapları temin etti.

Projenin yürütücülerinden Zehra Fidan, projenin devamında okulun bahçe düzenlemesinin yapılmaya başlandığını söyledi. Fidan, “Final etabı olarak okulu ziyaret ederek öğrencilerin bizlere yolladığı resimlerde hayal ettikleri hediyeleri götürmek kaldı. Sosyal sorumluluk projemize destek olan okulumuz öğrencilerine ve danışman hocamız Yrd. Doç. Dr. Nihal Toros’a teşekkür ediyoruz. Daha fazla sosyal sorumluluk projesi gerçekleştirmeyi ise kendimize görev biliyoruz” dedi.

15 Temmuz Darbe Girişimi sahneye taşındı

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Tiyatro Kulübü tarafından hazırlanan “15 Temmuz Ertuğrul’un Hikâyesi” tiyatro gösterisi 20 Nisan’da, Merkez Yerleşke Nermin Tarhan Konferans Salonu’nda izleyiciyle buluştu.

Öğrencilerin, akademisyenlerin ve oyuncuların ailelerinin ilgisinin yoğun olduğu oyunun galasında, 15 Temmuz 2016’da yaşanan darbe girişiminin toplum üzerindeki etkilerinin hiçbir siyasi içeriğe dayanmadan anlatılması izleyicileri büyüledi.

“Kahramanlar can verir yurdu yaşatmak için” sloganıyla hazırlanan oyunda milli birlik ve beraberlik duygusu özellikle vurgulanırken, topluma barış ve kardeşlik mesajları verildi. Darbe girişimi sırasında hayatını kaybedenlerin hikayelerinin sahnelendiği oyunda, darbe psikolojisi ve toplum üzerindeki olumsuz psikolojik etkileri de vurgulandı.

Üsküdar'da bir tarih: Hacı Selim Ağa Yazma Eserler Kütüphanesi

■ Gülşah Kaya

Üsküdar tarihiyle, kökleriyle meşhur bir ilçemiz. Nereye bakarsanız bakın her köşede tarihten bir parça görürsünüz. O yılların havasını verir size. Hele özellikle o eskinin yalınlığını, sadeliğini, ihtişamını özlüyorsanız, burası size ilaç gibi gelir. Esnafıyla, halkıyla çok sade ama bir o kadar da sıcak bir yer Üsküdar. Sizi Üsküdar'ın ara sokaklarında gizlenmiş, belki farketmediğiniz ya da ancak tesadüf sonucu uğrayıp gidebileceğiniz bir yere götüreceğim. Kitaplarla iç içe olmayı seven biriyse, bu yazıyı okuduğunuzda gitmek isteyebilirsiniz: Hacı Selim Ağa Yazma Eserler Kütüphanesi. Kapisından içeri girdiğinizde koca bir tarih karşılıyor sizi. Bu güzel yerin ardında büyük bir emek ve sevgi mevcut. Bu zamana kadar da büyük bir uğraşla korunmuş. Bu güzel yapıyı daha iyi tanımak için kütüphanede görevli Oben Ekşi ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

Kütüphanenin kuruluş hikâyesinden bahseder misiniz? Ne zaman ve nasıl kuruldu?

Buranın kuruluşu 1782 yılında. O tarihte yanında Sıbyan Mektebi ile beraber inşa edilmiş bir alan. Üsküdar'daki ilk kurulmuş olan binalardan. Burası Hacı Selim Ağa tarafından kurulmuş. 235 yıllık tarihi olan bir kütüphane. Buranın şöyle bir özelliği var, burası Anadolu yakasındaki tek yazma eserler kütüphanesi. Şimdi burası kütüphane olması düşünülmüş inşa edilmiş, o yüzden mimarisi farklıdır. Dış kısmı kitapların güneş almaması için özel olarak yapılmış. Başka bir amaç için hiç kullanılmamış. En önemli özelliği de bu zaten. Savaş dönemlerinde kitapların emniyeti için kapatılmış. Başlangıçta Hacı Selim Ağa'nın 1200 kitabıyla oluşturulmuş ama daha sonra farklı yerlerdeki küçük küçük kütüphanelerdeki kitaplar da buraya getirilmiş; bu şekilde 4363 tane eserimiz var içeride.

Kütüphanede kimlerin eserleri mevcut?

İbn-i Arabî'nin kitapları var, Gazali'nin kitapları var, en önemlilerinden biri de şu: Üsküdar denilince akla gelen Aziz Mahmut Hüdayi Hazretleri'ne ait kendi yazmış olduğu eserler ve kendine ait bütün kitaplık burada. Nurbanu Sultan var. Nurbanu Sultan ilk kütüphaneci kadınlardan biridir tarihte. Sarayındaki kendi kitaplığı burada. Çok özel eserler var içinde. Onun dışında Kemankuş Emin Hoca var, yani kemankuşluk bir soy, bir ünvan. Oradan gelen çok önemli bir zat. Bu şekilde 5 tane koleksiyon var, tabii ki eserlerin hepsi çok değerli çünkü hepsi tarihi eser konumunda. Bir tanesinin başka bir örneği yok. O yüzden elimizden geldiğince onları koruyor ve bakımlarını yapıyoruz.

Hangi dönemin eserleri çoğunlukta?

Yani şöyle, yazma eser kütüphanelerinde dönem olarak kitap arayamazsınız. Kitaplar yazma ve matbu olarak ikiye ayrılır. Yazma eser müellifin kendi elinden çıkmış olan eserdir. Matbu eser de gene Arap harfleri

ile eski harflerle yazılmış ama matbaadan çıkmış olan kitaplardır. Şimdi sadece şu yüzyıl var desem yanlış olur, çünkü buradaki eserler genelde konu olarak ayrılır. Meselâ Tasavvufi eserlerimiz var, çok güzel Arapça kıraatları, okuma kitapları var, hadis kitapları var, matematik kitabı var, felsefe kitapları var, hukuk kitapları var, yani bir yazma eserler kütüphanesine gittiğiniz zaman yazar adı, kitap adı ve konu adı olarak bir şey arayabilirsiniz.

Eserlerin bakımını nasıl yapıyorsunuz?

Buradaki eserlerin bakımı çok farklı. En önemli olan, nem ve sıcaklık. Günde üç defa deponun nem ve sıcaklığı ölçülür. Ona göre makinelerimiz var içeride. Özellikle yaz döneminde nemi çekmek için. Yaz ve kış oranları var özellikle nem için. Onlar artık böyle sinyal vermeye başladığı zaman her gün ölçtüğümüz için makineleri çalıştırıyoruz. Onun dışında yılda bir kaç kez kitapları açıp bakıyoruz. Tabii yazma eser de olsa matbu eser de olsa asla hiçbir kitaba, tarihi esere çıplak elle dokunulmaz, çünkü biz de onlara bakteri bulaştırıyoruz. Her kitap bir canlıdır. Ben öyle düşünüyorum, çünkü hastalıkları var. Hastalık üretiyorlar. İncecik fırçalarla kitapların aralarındaki tozları alıyoruz. Özel süpürgeler var, onlarla temizliyoruz. Bu tarz şeyleri yaparken, oldu ki bir şeye rastladık, yani burada olabilecek şey, kitapların arasında pamuklanmalar oluyor ya da daha önceden kitap çok nem almıştır, kitabın sayfasında kabarma olur ya da mürekkebinde dağılma olabilir. O tarz şeylerle karşılaştığımız zaman, Avrupa yakasında bizim kitap şifahanemiz var, yani kitap hastanesi. Oradaki arkadaşlarımızı çağırıyoruz, beraber tespit ediyoruz. Meselâ geçen hafta o şekildeki 20 tane kitabımızı aldılar, götürdüler. Onlar gerekli bakımları yapacaklar. Kitap restorasyonu, konservasyonu, kitap kimyası üzerine çalıştıkları için kitaplarımızı iyileştirip, haber veriyorlar bize. Tekrar gidip alıp yerlerine yerleştiriyoruz.

Kütüphanenizden çoğunlukla kimler faydalaniyor?

Bizim genelde okuyucu kitlemiz üniversite öğrencileri ve üst kısmıdır. Yani üniversite öğrencileri, yüksek lisans öğrencileri, doktora öğrencileri ve üniversite hocaları. Burası genellikle üniversite öğrencilerinin proje çalışmaları için ya da Osmanlı Türkçesini okuyup geliştirmek için hocalar tarafından verilmiş olan ödevlerde kaynak olarak kullanılır. Bir de bitirme tezi, master tezi ve doktora tezi için kaynak olarak kullanılıyor.

Yurt dışından yazma eserlerle alakalı araştırma yapmak isteyenler var mı?

Bizim yerli olduğu kadar yabancı okuyucumuz da var, çünkü yurt dışından gelip Türkoloji ve Türk Tarihi üzerine çalışan çok fazla insan var. Onlar geldiği zaman nasıl bizim insanlarımız yararlanıyorsa aynı hizmeti onlara da veriyoruz, çünkü bizim eserlerimizin tümü dijitalize edildi. Hepsini pdf formatında bilgisayarda yüklü. Bakmak isteyen dilediği kadar bakıyor, çalışıyor, okuyor.

Eğer bir veri isterse dijital olarak ya transfer dosyasıyla veriyoruz ya da cd'ye kayıt yapıyoruz, çünkü kitaplar koruma altında olduğu için kişilerin eline belli şartlarda veriyoruz. Kitabı görmesi gerekiyorsa, kitabın ölçüsünü alması gerekir, tezhibini görmesi gerekir. Bu tarz bir şeyle ilgili çalıştığına dair bir belgesi olduğu zaman bizim gözetimimizde kitaba bakıyor. Müzedeki eserlere dokunulmuyor biliyorsunuz. Buradaki eserler çok kıymetli.

Çoğunlukla hangi ülkelerden araştırmacılar geliyor?

Yabancıardan Japonlar çok var ve çok iyi Osmanlı Türkçesi okuyorlar, inanılmaz derecede. İngilizler var yani ağırlıkta bunlar ama Hollanda'dan gelen de var, Arap üniversitelerinden gelenler de var, özellikle kıraat kitapları için araştırma yapıyorlar. Çünkü kıraat kitapları çok fazla yok. Amerika'dan gelen de var.

Kütüphaneye elektronik kayıt cihazlarıyla girilmesine ve çekim yapılmasına izin veriyor musunuz?

Yok hayır, içeride herhangi bir kayıt, görüntü almalarına izin vermiyoruz.

Yurt dışındaki kütüphanelerle kütüphaneler arası işbirliği yapıyor musunuz?

Şu şekilde oluyor, bizim başkanlığımız var. Kurum başkanlığı protokoller imzalıyor gerekli olduğu zaman. Yani şu anda bildiğim kadarıyla yurt dışıyla yok ama ISAM'la mesela bir protokol var. Topkapı Sarayı ile bir protokol var, yani ülke içinde el yazmalarını karşılıklı kullanabilmek için yapılan protokoller var.

Son olarak burası ile alakalı eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Burası çok özel bir yapı. Ben 6 yıldır burada, 12 yıldır yazma eserlerde çalışıyorum. Yazma eserlerde çalışmak çok güzel ama manevi ağırlığı olan çok zor bir iş, çünkü kitapların güvenliği, kimlerin elinden çıktığını düşünüyorsunuz, yılına bakıyorsunuz. Çok önemli eserler, bizim de itinalı olmamız gerekiyor. Bunlar bizim tarihi mirasımız. Yani biz elimizden geldiğince koruyoruz. Bizden sonraki nesiller de inşaallah böyle devam eder. Teknoloji o kadar ilerledi ki, eski eserleri korumak adına her şey yapılıyor. Yani kitapların iyileştirilmesi, mürekkep dağılmasının düzeltilmesi, kitaplardaki böceklenmelerin engellenmesi... Bu konuda bunların devamı da umarım bu şekilde gelir. Benim tek dileğim, lütfen birazcık Osmanlı Türkçesi konusunda istekli olsunlar. Türkçe okuyorsunuz. Bunu çoğu kişi bilmiyor. Sadece Arap harflerini kullanarak Türkçe okuyorsunuz. Kapımızın dışındaki kitabe burası için özel yazılmış bir kitabedir. Osmanlı Türkçesidir ve bu kütüphanenin değerinden bahseder. Bunları okuyabilmek tabii ki çok güzel bir şey. Çok kısa zamanda birazcık emek vererek bu halledilebilir. Ben genç bir çalışan olarak bunu diliyorum. Gelen arkadaşlara yardımcı oluyoruz, yeter ki istekli olsunlar.

Fütursuz Edebiyatçılar ön yargıyı yıktılar

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Direktörlüğü ile Fütursuz Edebiyat Kulübü'nün birlikte düzenledikleri "Kör Randevu" adlı etkinlikte, kitap ve edebiyat dünyasındaki ön yargıyı kırmak için sıra dışı bir kitap satış eylemi gerçekleştirildi. Satışa sundukları kitapların içeriğinden dolayı tercih edilip okunmasını arzu eden kulüp üyeleri, kitapları paketleyip üzerlerine sahip olduğu içeriğe dair kısa bir bilgi yazarak; kitapların sadece bu bilgi ve konuya göre tercih edilmelerini hedeflediler. Bu sayede okurların yazar, yayınevi ve kitap tasarımından etkilenmesinin önüne geçmek isteyen Fütursuz Edebiyatçılar, okurun kafasında oluşan ön yargıyı ortadan kaldırmayı öngördüler. 11 Nisan tarihinde Merkez Yerleşkede başlayan ve üç gün süren etkinlik, öğrenci ve akademisyenlerin yoğun ilgisini gördü.

TÜRSAK'tan Radyo, Televizyon ve Sinema öğrencimize film yapım desteği

(HÜR Haber Merkezi) İletişim Fakültesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü ikinci sınıf öğrencisi Akif Karaosmanoğlu'nun "Su" isimli kısa film projesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü, Beyoğlu Belediyesi ve Türkiye Sinema ve Audiovisuel Kültür Vakfı (TÜRSAK) işbirliğiyle gerçekleştirilen "14. Geleceğin Sineması" yarışmasında 3 bin lira yapım desteği almaya hak kazanan 20 proje arasına girmeyi başarmıştır.

Türkiye'deki sinema dünyasının önemli isimleri arasında yer alan Birol Güven, Ali Aksöz, Benu Yıldırımlar, Burak Göral, Demir Karahan, Deniz Doğan, Elif Dağdeviren, Hilmi Etikan, Nur Fettahoğlu, Selçuk Yavuzkanat ve Serdar Akar'ın jüri üyeliği yaptığı yarışmada öğrencimizin filmi, RTS Bölümü Aydınlatma ve Görüntü Teknikleri dersinde Yrd. Doç. Dr. Can Diker'in danışmanlığında geliştirilmiştir.

Üsküdar'ın tatlı kabadayısı

■ Sara Nur GÜLLER

Üsküdar'ın eski kabadayısı Çakır Ahmet artık Mimar Sinan Çarşısı'nın önünde el emeği tatlılarını satıyor. Kabadayılık zamanında naralarıyla sokakları inleyen Çakır Ahmet, zamanla sokak sokak gezerek tatlılarını satmaya çalışan bir tatlıcıya dönüştü. Haberlere çıktıkça tanınırlığı artan tatlıcımıza belediye bir seyyar araba tahsis etti. Meşhur tatlıcımız Çakır Ahmet kendisine her yerde durabilme izni veren belediyeye oldukça minnettar.

Kendi semtinden olduğu kadar yurt içi ve yurt dışından ziyaretine gelenler olmasından da oldukça memnun olduğunu söyleyen Çakır Ahmet'e, sokak sokak gezmenin mi yoksa seyyar aracının başında durmanın mı daha iyi olduğu sorulduğunda, "Ben gezmeyi seven adamım, burada durmak beni daha çok yoruyor" yanıtını veriyor.

7'den 77'ye herkesin sevgisini kazanmış

Çakır Ahmet gelen geçene selam çakmasıyla ne kadar tanındığını belli ediyor. Yanımıza yaklaşıp fesine takılan minik bir kıza büyük bir içtenlikle kucaklayıp muhabbet ediyor. Oğlunu da kendi yolundan ilerletiyor: "Oğluma hep en büyük sermayen adamlığın, itibarın olsun" derim. Paraya hiç önem vermiyor. "Sağlık, huzur olsun fazla parada gözüm yok" diyor. Çocuklarına pek bir miras

birakamayacağını, onları iyi okutup kendi ayaklarının üzerinde durmalarını istediğini söylüyor. Kendisine, kadınlara şiddet uygulayanlar hakkında düşüncelerini soruyoruz, verdiği cevaplarla bize adamlığını gösteriyor.

"Kadını döven aciz erkektir"

"Kadın güldür, çiçektir nasıl kıyabilirsin kil!" diyor. Dışarıda Çakır Ahmet'in aslan ama evde kedi olduğunu kabul ediyor. Çünkü kadına bağırılmayacağını, vurulmayacağını bilen birisi. "Sizce kabadayılık nedir?" diye sorulduğunda ise, "Kabadayılık garibi, fakiri, yetimi, yoksulu, ve aciz insanları korumaktır. İlla asmak kesmek değildir. 60 yaşındayım hala bileğimi bükmezler ama bunun için önüme geleni dövemem, bu arsızlık, terbiyesizlik olur. Kabadayılığın da bir adabı vardır" diyor.

"Eski filmciyimdir"

"Eski filmciyimdir" diyerek bizi şaşırtıyor, çıkarıyor affili bir fotoğrafını, eski anılarını yad edencesine bize gösteriyor. Ekrem Bora ve Salih Güney'le birkaç filmde oynadığını öğreniyoruz. Hâlâ birkaç yarışma programından teklif aldığını, lakin "Üsküdar'ın dışı benim için cehennem, ben sokakların adamıyım, gelemem öyle stüdyolara" diyerek reddettiğini ifade ediyor.

Söz gümüşse, şarkı söylemek altındır

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yıldız Erdoğanolu'na göre, "Sesiniz kötü de olsa, iyi de olsa şarkı söylemekten asla vazgeçmeyin. Çünkü şarkı söylemek eğlenceli olduğu kadar fiziksel, zihinsel ve sosyal sağlık ölçütlerini iyileştiren bir aktivitedir."

Şarkı söylemekten çekinmeyin

Dr. Erdoğanolu, çoğu kişinin sesinin kötü olduğuna inandığını, bu nedenle şarkı söylemekten çekindiğini belirtiyor. Oysa şarkı söylemek hem eğlenceli hem de sağlık standardımızı iyileştiren bir eylem. Erdoğanolu, İngiliz araştırmacıların şarkı söylemenin solunum yolu hastalıklarından mustarip olan kişiler üzerindeki etkilerini incelediklerini anlatarak, "Çalışmanın sonuçları, düzenli şarkı söylemenin KOAH veya astım gibi kronik akciğer hastalığı olan kişilerde akciğer fonksiyon testi sonuçlarını düzelttiğini, yaşam kalitesini artırdığını, kaygıyı ise azalttığını göstermiştir" diyor.

Faydaları say say bitmiyor

Yıldız Erdoğanolu, "Şarkı söylemek koruyucu bir sağlık uygulaması gibidir" diyor ve şarkı söylemenin faydalarını şöyle sıralıyor: "Solunum faaliyetinizi destekler. Bağışıklığınızı güçlendirir. Şarkı söyleyen kişilerin tükürüğünde, üst solunum yollarında hastalık oluşturan mikroplara karşı mücadelede önemli bir rol oynayan savunma proteini immünglobulin A'nın miktarında önemli ölçüde artış olduğu gösterilmiştir. Kalbinizi güçlendirir. Bağırsak aktivitenizi uyarır. Kan basıncınızı düzenler. Kanınızdaki oksijen miktarını artırır. Şarkı söylemek stres hormonu olan kortizol değerlerinin azalmasını sağlayarak öfke, stres ve gerginlik belirtilerini azaltır. Konsantrasyonunuzu artırır. Belleğinizi güçlü tutar. Sesiniz de zamana yenik düşer ve yaşlanır. Soluk borusu kasları yıllar içinde yavaş yavaş zayıflar ve liflerinin esneklik kabiliyeti azalır. Ses daha boğuk ve kısık çıkar. Şarkı söylemek kaslarınızı güçlü tutarak, sesinizin genç kalmasını sağlar. Söz gümüşse şarkı söylemek altındır ve başlamak için asla geç değildir."

Ömer Osmanoğlu ile 'Aristoteles Felsefesi'ne yolculuk

■ Mahsum Karaarslan

Odasına girdiğimde “*şimdi buradayım, az önce yoktum, biraz sonra da olmayacağım*” diye düşünmekten kendimi alamıyorum. Geçmişle gelecek arasında, hiçlikle yokluk arasında yalnızlaşan cümleler asılı kalıyor havada. Sorularıma verilen cevapların satır aralarında “ilim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir” düsturuyla karşılaşıyorsunuz. Kayda düşen sesler önce kelimelere dönüşüyor, ardından bir bütün oluyor. Antik Yunan’dan bugüne Aristoteles’in sözleri, Ömer Hocamızın dilinde yeniden hayat buluyor. Üniversitemizde İlkçağ, Ortaçağ, Sinema ve Dil Felsefesi dersleri veren, sinemaya dair iki kitabı ve birçok yazısı bulunan, Aristoteles felsefesine dair makaleler yazan ve konferanslar veren Yrd. Doç. Dr. Ömer Osmanoğlu ile Aristoteles ve Sosyal bilimler üzerine gerçekleştirdiğimiz söyleşiyle sizi başbaşa bırakıyoruz.

“Bilgi sayesinde güçleniriz”

Kendisine kadar olan birikimi sınıflandıran ve sistemleştiren ilk düşünür Aristoteles’in bilgi, bilim ve mantık anlayışı genç bilim insanları için nasıl bir anlam ifade etmeli?

Aristoteles’in bilimsel çalışmaları birbiriyle bağlantılı bir bütünlük arz ediyor. Onun bilgi, bilim ve mantık anlayışı ontoloji, teoloji, kozmoloji, psikoloji, etik ve politika bilimleriyle derinden irtibatlı. Aristoteles’in herhangi bir görüşü hakkında konuşulacaksa bu bütüncül bakışın göz ardı edilmemesi gerekiyor. Günümüzde de giderek önem kazanan disiplinlerarası yaklaşımın ilk örneğini aslında Aristoteles veriyor bize.

Bilgi ve bilim her geçen gün daha fazla önem kazanıyor. Toplum olarak bilgiye ve bilime sırt çevirerek bir yere varmamız mümkün görünmüyor. Aristoteles’in *Metafizik* adlı eseri “insanlar doğası gereği bilmek isterler” cümlesiyle başlar. İnsan evrendeki yerini idrak etmek ve kendisini dünyada bir biçimde konumlandırmak ister. Evrene duyduğumuz merak ve hayret, bilim ve felsefenin başlangıcıdır. İnsan bilgiyi pratik gereksinimleri için de ister. Geçmiş öğrenmek, oradaki neden-sonuç ilişkilerini kurmak ve geleceği öngörmek ister. Bu bilgeliktir. Bilgelik hikmettir, hikmete muhakemeyle varılır, muhakeme yoluyla hüküm veririz ve bu da bizi müstahkem kılar. Yani bilgi sayesinde güçleniriz. Bilgi sayesinde gündelik sorunlarımıza çözümler üretir; imal ettiğimiz araç-gereç ve ürünlerle hayatı kolaylaştırırız. Aristoteles, yaşam için elimizdeki araçları uygun bir şekilde kullanarak bilgi kazanmaya ve onları uygun bir biçimde kullanmaya davet ediyor bizi. Bilgi ve bilim doğru yaşam için de önemlidir ama bilgi tek başına yeterli değildir. Bilgiyi yerli yerinde üretmek ve onu denetlemek için mantık bilimi gerekir. Mantık düşüncelerimizi, dilimizi ya da söylemi sınamamızı sağlar.

Bilim ve felsefeyi dil aracılığıyla yapıyoruz. Aristoteles’in dil olgusuna bakışı nedir?

İletişimin temel aracı dildir. Aristoteles’e göre dil, düşünce ve dış dünya arasında ontolojik bir bağ var. Dil düşünceye, düşünce de varlığa tâbi. Dil sadece düşüncelerin değil, bütün ruhsal teessürlerin bir aracı. Yani dil sayesinde sadece düşüncelerimizi değil; duygularımızı, istek ve arzularımızı da ifade ediyoruz. Diğer yandan dil Aristoteles’e göre uzlaşımaldır; yani insanların adlar, kelimeler konusundaki mutabakatının bir neticesinde doğar dil.

Aristoteles dille ilgili olarak kelimelerin yapısı, kategoriler, önermeler ve kıyas konusunda teoriler ortaya koymuş; bilim ve felsefe yapmadan önce bunun bir aracı olan dil olgusunu etraflıca tartışmıştır. Buradan çıkaracağımız sonuç, dünyayı anlamak için doğru bir biçimde düşünmemiz; bunu sağlamak için de, dilimizi doğru kullanmamız gerekiyor.

Tiyatro, edebiyat ve sinemada kullanılan dramaturjik yöntemin temellerinin Aristoteles tarafından atıldığını biliyoruz. Bu yöntem tam olarak nedir?

Tiyatro eserlerinin, edebî eserlerin ve sinema filmlerinin analizinde kullanılan “sinemasal dramaturji yöntemi” sanat, tarih, sosyoloji, felsefe ve psikoloji disiplinlerinden beslenir. Temelleri Aristoteles tarafından atılan ve modern döneme uyarlanan bu yöntem, çağdaş eleştirmenler tarafından sistemleştirilmiştir. Sinemasal dramaturji esas itibarıyla ideolojik ve estetik yaklaşımı ortaya çıkarmaya yöneliktir. Bu yöntem, felsefi genellemeler yapmayı ve farklı sanatsal kategorileri birlikte kullanmayı gerektiriyor. Amaç, yaşamın diyalektiğini anlamlandırmak ve yaşamdaki akışı yapılandırmak.

Aristoteles’in *Poetika*’da tragedya üzerine geliştirdiği bu yöntem, bir tragedya da bulunması gereken nitelikler üzerine yoğunlaşıyor. Tragedya bir eylemin, bir olaylar silsilesinin taklididir. Ana fikir ve karakterler bakımından belli özellikler içeren, belli uzunluktaki bir eylemler dizisinin belli rolleri oynayan kişilerce temsil edilmesidir. Ana tema ve karakterler bir tragedyanın temel unsurlarıdır. Trajik olaylar dizisinde kişiler, temsil ettikleri rollerde ana fikir ve karakterler çerçevesinde mutluluğa ulaşırlar ya da ulaşamazlar.

Aristoteles’e göre bir tragedyanın temel unsurları şunlar: Öykü (mythos), karakterler, dil, düşünceler, dekorasyon ve müzik. Aristoteles, *Poetika*’da bu unsurlar hakkında temel ölçütler koyarak iyi bir sanat eserinin sahip olması gereken özellikleri belirler. Aristoteles’in bu tezleri günümüzde de sanat eserlerinin kritiğinde, tiyatrodan ve estetik disiplinde kullanılmaktadır.

Peki sanat tartışmalarında sık sık duyduğumuz ‘mimesis’ ve ‘katharsis’ kavramları ne anlam ifade ediyor?

Aristoteles, insanı diğer canlılardan ayıran bir diğer özelliğin de taklit (mimesis) yeteneği olduğunu söylüyor. İnsan taklit etmeye en yatkın canlıdır. Sanat da taklitle başlar. Taklit ürünü olan sanat eserlerinden hoşlanır ya da haz duyarız. Bu hoşlanma ve hazzın temelinde bilme, tanıma, anlama ve öğrenme isteği yatıyor. Aristoteles’e göre sanatın iki işlevi var: Doğayı taklit etmek ve onu aşmak. Sanattaki taklit, sadece görüntülerin taklidi değil, içsel gerçekliğin de taklididir. Sanat çeşitleri neyin (taklit nesnesi), ne yolla (taklit aracı), nasıl taklit edildiğine (taklidin tarzı) göre belirlenir. Aristoteles’in vurgu yaptığı “katharsis” ise arınma, temizlenme, saflaşma anlamına geliyor. Haz veren her uğraş zihinsel ya da ruhsal bir arınma sağlıyor. Sanat felsefesinde mimesis terimini ilk kez Platon kullanmışsa da, katharsis terimini ilk kullanan Aristoteles’tir. Tragedyanın ödevi, uyandırdığı acıma ve korku duygularıyla ruhu tutkulardan temizlemek; yani katharsis yaşatmaktır.

İzleyici eser aracılığıyla insanlık acısının bilincine varır ve coşkulu bir arınma yaşar. Katharsis, insanın parçalanmış bütünlüğünün yeniden kurulmasını ve etik bir arınma gerçekleştirmesini sağlar. Sahnelenen bir oyun, izlediğimiz bir film, okuduğumuz bir kitap ya da dinlediğimiz bir müzik eseri bizde sadece estetik bir haz uyandırmaz aynı zamanda etik bir haz da doğurur. Böylece sanat bizi iyileştirir ve hayat karşısında güç verir.

Çağdaş dönemde de bunun örnekleri var mı?

Kesinlikle. Dram ve trajedinin ruhu arındıran bu rolü Schopenhauer ve Freud’un da dikkatini çekmiştir. Hatta Freud’un metodunu sahneye koyarak psiko-dramayı icat eden Moreno, sanatta katharsisin ne kadar önemli olduğunu göstermiştir.

Aristoteles ‘retorik’ konusu üzerinde önemle duruyor ve aynı ismi taşıyan bir eseri var. Retoriği bu denli önemli kılan nedir?

Aristoteles retorik, herhangi bir konuda muhatabımızı kanıtlar yoluyla ikna etme sanatı olarak ele alıyor. Retorik, bir söylem becerisidir. Ayrıca, duygulara hitap etme ya da insanları erdemli davranışlara sevk etmede de retorik önemli. Güçlü bir söylem için Aristoteles’e göre üç hususa dikkat edilmeli: Hatip, konu ve muhatap. Yani bir söylemin gücünü kimin, neyi, kime karşı konuştuğu belirliyor. Buna göre, eğer muhatabın aklına hitap ediyorsanız söyleminiz “logos”, ahlâkî yargılarına hitap ediyorsanız “ethos”, duygularına hitap ediyorsanız “pathos” adını alıyor. Retorikte akla hitap ederken sunduğunuz kanıtlar önem taşır. Ahlâkî argümanlar ileri sürüyorsanız erdemli olmanız ve erdemler hakkında bilgi sahibi olmanız gerekir. Eğer duygulara hitap ediyorsanız teessür uyandırmanın

bir yolunu bulmalısınız. Yani propaganda, kandırma veya aldatmaya maruz kalmamak için mantığı ve dili iyi kullanmak gerektiği gibi retorik'in esaslarına da dikkat etmemiz gerekiyor. Retorik; politika, hukuk, edebiyat, mantık, dilbilim ile reklamcılık, medya ve halkla ilişkiler gibi alanların kesiştiği bir noktada duruyor. Retorik doğru bir felsefe yapmak için de önemli. Kısacası, fikirlerimizi, duygularımızı ve erdemlerimizi manipülasyonlara kurban etmemek için mantık, dil ve retorik zaruridir. Eğitimli bir insanın alameti, propaganda yoluyla ne aldatmak; ne de aldatılmaktır.

İletişim, sosyoloji, siyaset ve psikoloji gibi sosyal bilimlerin disiplinleri açısından felsefe ne anlam ifade ediyor? Neden felsefe okumalıyız?

Sosyal bilimlerin insanı ve toplumsal ilişkileri inceleyen bilim dallarını kapsamaktadır. İnsan bir ruh varlığıdır, eylem varlığıdır; insan dil kullanarak iletişim kuran sosyal bir varlıktır. Aristoteles, insanı çok yönlü bir varlık olarak ele alma konusunda olağanüstü bir bilimsel dirayet göstermiştir. *Ruh Üzerine* adlı kitabında insanın maddi varlığına eşlik eden özü, yani ruhu incelemiş ve insanın biyolojik, psikolojik ve fizyolojik bütünlüğünü ihmal etmeden bir ruh incelemesi ortaya koymuştur. "Parva Naturalia" başlığı altında toplanan psikoloji kitaplarında; duyum, algı, bellek, anımsama, rüyalar, yaşam ve ölüm hakkında natüralist, fizyolojik, biyolojik ve rasyonel tespitler yaparak psikoloji biliminin temellerini atmıştır.

Hiçbir zaman güncelliğini kaybetmeyen *Nicomakos'a Etik* adlı kitabı ise enfes bir karakter incelemesidir. Bu kitapta Aristoteles, iyi, erdemli ve mutlu bir insan olmanın yollarını gösteriyor. İnsan elbette tek başına yaşayan bir varlık değil. İyiliğini ve mutluluğunu toplum içinde arıyor insan. Politik incelemelerinde Aristoteles, insanı sosyal yapı içinde tutarlı bir biçimde kurguluyor ve hem teorik bulgulara hem de gözlemlerine dayanarak teoriler kuruyor. *Politika* adlı kitabında insanın "sosyal bir canlı" olduğunun altını çizerek, hem ideal hem de uygulanabilir bir politik düzenin çerçevesini sunuyor. Bir mantık külliyyatı olan *Organon*'da insanın dil ve düşünce dünyasını inceleyerek; varlığın düşüncüyü, düşüncenin de dili belirlediğini ileri sürüyor. Yine *Poetika*'da şiir, epos, tragedya ve komedya üzerinden edebiyat sanatını ve dil sorunlarını konu ederek; insanın sanat üretme becerisini ve estetik yönünü sorguluyor. *Retorik*'te ise insanın aklına, duygularına ve erdemlerine hitap etme yöntemlerini inceliyor.

Gördüğü gibi Aristoteles, tüm bu disiplinleri kucaklayan bir felsefi miras bırakmıştır bize. Felsefe, bilgelerimiz ve bilimsel birikimlerimiz arasındaki bağı kurar. Çünkü felsefe, etraflıca düşünmeyi sağlar. İnsanı diğer tüm canlılardan ayıran en önemli yeteneği aklını kullanması, yani düşünmesidir. Düşünmenin en soylu hâli ise felsefedir. Felsefe sayesinde görüşlerimiz açık-seçik hale gelir. Aristoteles, insanın kendisini "irrasyonel olandan kurtarması ve sadece akla dayanması" gerektiğini söyler. Fakat bu akıl, günümüzde anlaşıldığı şekliyle akıl değildir. Duyumu ve tecrübeyi, tümevarımı ve tumdengeli, kanıtlamanın temel ilkelerini kullanarak; doğayı esaslı ve tarafsız bir biçimde inceleyen, varlığın özünü keşfetmeye yönelen, görünen varlığın ardındaki görünmeyen, ezeli-ebedi ilkeye yönelmiş olan soylu akıldır. Aristoteles'e göre insan ruhunun ölümsüz yanı irrasyonel ve edilgin kısmı değil; rasyonel ve "etkin akıl" kısmıdır. Diğer yandan felsefe, bilimin elde ettiği tüm verilerin analizini ve sentezini yaparak akla, ihtiyaç duyduğu doğru hükümleri çıkarmayı ve iyiyi bir bütün olarak göz önünde bulundurmaya öğretir.

Son olarak bizlere vermek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Doğru hükümlere ulaşmak kadar iyiye ulaşmak da önemli. İyilik bizi mutlu eder. İnsanın en yüksek amacı mutlu olmaktır. Mutlu olmanın yolu, aklı kullanma ve evreni temaşa etkinliği olan felsefedir. Sözlerimi Aristoteles'in *Protreptikos* (Felsefi Düşünmeye Çağrı) adlı kitabındaki bir pasajla bitirmek istiyorum: "Mutlu yaşam, ister haz ve rahatlıktan, ister ahlaksal yetkinlikten, isterse aklı kullanmaktan ibaret olsun, bunların her birinde felsefe kaçınılmazdır; zira bu konular hakkında açık-seçik bir görüşe yalnızca felsefe aracılığıyla ulaşabiliriz."

Evrin Teorisi kongrede tartışıldı

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Beyin ve Avicenna Sağlık Grubu tarafından ortaklaşa düzenlenen 5. Uluslararası Evrim Kongresi, 2-3 Mayıs tarihlerinde Üsküdar Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Evrimin mantığı, onun itici gücü doğal seleksiyon ve 'bir müslüman evrimci olabilir mi?' gibi konu başlıklarının ele alındığı kongreye Türkiye'den ve dünyadan önemli bilim insanları konuşmacı olarak katıldılar.

Kongrenin açılış konuşmasını Prof. Dr. Nevzat Tarhan yaptı. Tarhan konuşmasında evrimsel psikologların insan davranışlarının birçoğunun insan atalarının yaşadığı çevre ve ortamlarda kendini tekrarlayan sorunları çözmek için evrilmiş olan psikolojik uyumların bir ürünü olduğunu savunduklarını belirterek, konuşmasına şu sözlerle devam etti: "İnsan dışı hiçbir canlıda, nasıl bir varlık olmalıyım, ölümden sonra ne olacak, neden varım, kimim, nereye yönelmeliyim, niçin, hayatın anlamı nedir gibi soyut sorulara cevap arayışı tepkisine rastlanılmamıştır. Soyut bir amacı belirlenmemiş bir insanın hangi hedefte, hangi yolda giderken tekrarlayan sorunları çözmek için çabaladığı bilinemez. İnsanın genleri incelendiğinde belirlenmiş bir amaç genine rastlanılmadı. İnsanın ilerlemesini açıklayan tek genetik yapı 'Novelity Screening Gene' olarak bilinen yeniliği arama genidir. Fakat bu genin içini doldurmak kültürlerle kalmıştır."

"Her tür kendine göre en özeldir"

Bülent Ecevit Üniversitesi'nde evrim dersleri veren Prof. Dr. Mustafa Sözen, Evrim Teorisi'ni doğal seleksiyona dayandırarak, "Evrime hem anlayabilmek hem de anlatabilmek için doğal seleksiyona bakmamız gerekir. Her tür kendine göre en özeldir, en ileridir, yani bulunduğu ortamdaki şartlara göre hayatta kalmak için gerekli donanımlara sahiptir. Hiçbir tür için ileri, gelişmiş, evrimleşmiş; hiçbir tür için de geri gibi terimler kullanmamamız gerekir" dedi. Prof. Dr. Sözen, müslüman bilim insanlarının bu alanda çalışmalar yaptıklarını da sözlerine ekledi.

Prof. Rui Diago: "Darwin'den önceki müslüman filozoflar evrime inanıyorlardı"

Sempozyuma ABD Howard University'den katılan Prof. Rui Diago, müslüman filozofların evrime inandıklarını savunarak, "Ama Darwin'den bir noktada farklılardı. On-

lar açısından Allah, evrimi kontrol edendi. Darwin bu arada ateist değil, Tanrı'ya inanan bir kişiydi, ama onun açısından evrimin Tanrı'yla bir ilgisi yoktu. Gelişigüzel olmuş bir süreç olarak gördüğü evrimin bir hedefi olan insan farklı bir tür değil. Darwin evrimi insanın varmaya çalıştığı nihai nokta olarak görmezken, müslüman araştırmacılar insanın merhalesinin en ilerlemiş noktası olduğunu düşünmekteydi" dedi.

Prof. Dr. Caner Taslaman: "Bir müslümanın doğrunun peşinde olması lazım"

Kongrede, "Bir Müslüman Evrimci Olabilir mi?" başlıklı bir konuşma yapan Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Caner Taslaman, birçok kimsenin Evrim Teorisi'ne ateistlerin inandığını söylediklerini ve bu nedenle teoriye karşı çıktıklarını ifade ederek, "Fakat bu çok yanlış bir iddia. Dünyanın ya da magmanın oluşumuyla ilgili teorilere bir ateist inandı diye bunu reddetmeye mi kalkıyoruz? Bir müslümanın ölçüsü doğruya inanmak mıdır yoksa ateist inanıyor diye onu reddetmeye kalkmak mıdır? Böyle bir mazeretten dolayı bir teorinin reddedilmesi düşünülemez. Müslümanın doğrunun peşinde olması lazım" dedi.

Prof.Dr. Orhan Erdoğan: "Evrin Teorisi'nin bazı bilimsel çıkmazları var"

Atatürk Üniversitesi Fen Fakültesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Orhan Erdoğan: "Evrime tartışmalı hale getiren, onun evölüsyon (evolution) karşılığı olarak kullanılması" diyerek şu değerlendirmelerde bulundu: "Yani bir türden başka bir türün veya dolayısıyla bu yolla insan da dahil bütün canlıların silsile halinde birbirinden tesadüfen ve tabiatın eseri olarak ortaya çıktığı görüşüdür. Evrimin bazı bilimsel çıkmazları vardır. Hayatın başlangıcı ve canlıların ortaya çıkışıyla ilgili sorulara cevap verilememekte, cansız varlıkların tesadüfen ortaya çıktığı düşünülmektedir."

Prof. Erdoğan konuşmasını şöyle sürdürdü: "Tüm canlılar belli bir düzen, intizam ile orantılı olarak yaratılmışlardır. Tüm canlıların tek bir elden çıktığı gayet açıktır. Hayatta olmayan, nasıl hayat verebilir? Cansız elementler bir araya gelince hayat ortaya çıkamaz. Yok olan bir şey kendini nasıl yapabilir? Böyle bir düşüncenin mantıklı olduğu kabul edilebilir mi?"

Üsküdar Üniversitesi'nde 23 yeni bölüm ve program

(HÜR Haber Merkezi) Davranış bilimleri ve sağlık alanında Türkiye'nin ilk tematik üniversitesi olan Üsküdar Üniversitesi, 23 yeni bölüm ve programla hız kesmeden büyümeye devam ediyor.

Yeni bölümler şu şekilde sıralanıyor: İletişim Fakültesi'nde Çizgi Film ve Animasyon, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (Türkçe), Mühendislik

ve Doğa Bilimleri Fakültesi'nde Adli Bilimler, Kimya-Biyoloji Mühendisliği (İngilizce), Yazılım Mühendisliği (İngilizce), Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde Ortez Protez ve Perfüzyon.

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) bünyesinde ise Çevre Sağlığı, Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetleri, Denizci Sağlığı, Evde Hasta Bakımı, Laboratuvar Teknolojisi, Nükleer Teknoloji ve Radyasyon Güvenliği, Sağlık

Bilgi Sistemleri Teknikerliği, Sosyal Güvenlik, Otopsi Yardımcılığı bölümleri, açılan yeni bölümler. SHMYO'da ayrıca Ağız ve Diş Sağlığı, Biyomedikal Cihaz Teknolojisi, Eczane Hizmetleri, Gıda Teknolojisi, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler ikinci öğretim programları açıldı. Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde ise Dil ve Konuşma Terapisi Tezli Yüksek Lisans Programı yeni dönemde öğrenci almaya başlayacak.

“Hayatla bir meselem var...”

■ Büşra Aşçı

Kültür ve sanat denilince akla gelen ilk isimlerden biri olan yazar, seslendirme sanatçısı ve sunucu Yekta Kopan ile edebiyattan sinemaya, tiyatrodan müziğe kadar sanatın birçok alanını ve o alanlardaki güzellikleri, beklentileri ve zorlukları içeren çok keyifli bir röportaj gerçekleştirdik.

Taksim Tünel’de bulunan Çinili Han’daki Dore Music mağazasında sözleştiğimiz saatte Yekta Kopan’ın uzaktan gülümseyerek yaklaştığını gördüm. Mağazanın ambiyanasına uygun olarak aldı eline bir gitar, notalara basmasıyla birlikte de sohbetimiz müzik tınısı eşliğinde başladı...

Siz aslında birçoğumuzun hayatına bir şekilde dokunuyorsunuz, ve sanatın çoğu alanında sizi görüyoruz. Peki, siz kendinizi hangisini yaparken daha iyi hissediyorsunuz?

Yaptığım her işi, yani o anda hangi işi yapıyorsam, o işe gereken emeği vererek yapmaya özen gösteriyorum. Bunların arasında bir ayrım, bir sınıflandırma, bir basamaklandırma hiçbir zaman yapmamaya özen gösterdim. Ama elbette kendimi en mutlu hissettiğim iş yazmak... Onun dışında diğer yaptıklarım arasında bir yarış düzenlemiyorum.

Babanız tiyatrocuydu ve çok küçük yaşlarda seslendirme yapmaya başladınız, bize bu süreci anlatır mısınız?

Açıkçası bu süreç babam, babamdan kaynaklanarak ablam ve ablamdan kaynaklanarak da ben şeklinde ilerledi. Ankaralıyım. O zamanlarda TRT Ankara Televizyonu, televizyon yayıncılığının merkezidi ve özellikle de seslendirilmiş işler burada yapılırdı. Ablam Yeşim Kopan seslendirme yapmaya benden çok önceleri başlamıştı. Bir gün küçük çocuk rolü gerekmiş ve bunu da gerçekten yapabilecek bir küçük çocuk konuşsun istenmiş. “Öyle biri var mı?” dediklerinde ablamın aklına ben gelmişim. Çok erken yaşlarda okula gitmeden önce okuma yazma öğrenmiştim, demek ki ablam da benim yapabileceğimi düşünmüş. Apar topar alıp stüdyoya götürdüler, gidiş o gidiş ve bir daha da çıkmadım stüdyodan.

“Gidemediğim yerlere gittiğim, tanıyamayacağım insanları tanıdığım, kuramayacağım hayalleri kurduğum bir dünyanın içinde olmak beni çok mutlu etti...”

Biraz da edebiyat dünyanızda yolculuğa çıkalm istiyorum. Edebiyata olan ilginiz ve öykü yazmaya başlamanız ne zaman oldu?

Edebiyata olan ilgim okumakla başladı. Dediğim gibi çok erken yaşta, okul öncesi yaşta okuma yazmayı öğrendim ve kitapların dünyasında kendimi çok mutlu hissettim. Gidemediğim yerlere gittiğim, tanıyamayacağım insanları tanıdığım, kuramayacağım hayalleri kurduğum bir dünyanın içinde olmak beni çok mutlu etti. Önceleri şiirler yazardım. Hem çocukluğumda hem de daha sonrasında ergenliğimde şiirler yazardım, ama bu arada ufak ufak düz yazılar, denemeler, sinema üstüne yazılar, edebiyat üzerine yazılar da yazmaya başlamıştım. Yavaş yavaş bunlar bir hikaye etme isteğine dönüştüğünde, yine ergenlik yıllarımdan itibaren hikayeler, öyküler, öykücükler yazmaya başladım. Sonra bu süreç beni tümüyle öykülere, oradan romanlara ve oradan da yazı dünyasının içine davet etti.

O süreçte de yazılarınız çeşitli edebiyat dergilerinde yayımlandı...

Evet, yayımlandı ve aynı zamanda yayımlanmadı. Sadece yayımlandı diye düşünmek gerekmiyor, çünkü çokça yazdım ve çokça dergilere gönderdim. Çokça yayımlanmasını istedim ve çokça reddedildim. Beğenilmeyen yazılarım oldu, bir daha çalıştım, bir daha uğraştım, didindim. Yayımlanan yazılarım oldu, ama hiçbir zaman “Aaa yayımlandı, şimdi tamam oldum” demedim, tekrar çalışmaya başladım. Bence dergiler, yazmanın ve daha sonra giderek yazar olmanın en önemli süreçlerinden ve okullarından biridir.

Bütün öykülerinizde bir meselenin peşinden koşuyorsunuz. Galiba şu sorunun şimdi tam zamanı, öyküleriniz nasıl oluşuyor?

Meseleyle oluşuyor... Gerçekten önce bir mesele kafamda şekilleniyor, zaten bir insan olarak ve ayrıca da bir yazar olarak hayatla ilgili birçok meselem var. Bu meseleler kimi zaman çok büyük olabilir, kimi zaman daha küçük olabilir. Kimi zaman toplumsal, kimi zaman aşırı kişisel olabilir. Ama bir meselenin üstüne yoğunlaştığımda ve onu düşünmeye başladığımda onun farklı açılarını, farklı yollarını ve farklı anlatım yollarını arıyorum. Bu anlatım yolları giderek öykü dünyasına, giderek karakterler dünyasına, giderek bir atmosfere davet ediyor ve düşünmeye yoğunlaşmaya devam ediyorum. Yazmaya başlamamın temelinde hep bir mesele var. Hayatla bir meselem var...

“Okurun kitaptan çıktıktan sonra temel bir mesele çevresinde düşünmeye başlamasını isterim...”

En son kitabınız “Sakin Oraya Gitme” de bulunan birbirinden bağımsız öykülerden hangileri sizin gerçek hayatta tanık olduğunuz, hangileri ise yaratıcılığınız ve hayal gücünüzle yazdığınız öyküler?

Bu kitapta da gerçek hayattan fazlaca aldığım ve kurmacayı bunun üstüne oluşturduğum bir, bir buçuk öykü kadar bir şey var. Ama bunların hangi öykü olduğunun bir önemi yok. Ne şu öykü gerçek hayata daha fazla dokunan bir şeydir diyebilirim, ne de bu öykü dokunmuyor diyebilirim. Saklayacak bir şey de değil, “Bisiklet” öyküsünde bir ölüm haberi vardır. O ölüm haberi benim gerçekten aldığım bir ölüm haberidir, ama öykünün tümü beni buradan kurmaca dünyaya davet eder, çünkü o ölüm haberini almamla bende oluşan bir mesele vardır ve o meselenin üstünden yeniden bir dünya kurmaya özen gösteririm. “Sakin Oraya Gitme”de özgürlükler ve hafıza benim temel meselelerimden biriydi ve bütün öyküler de bu ikisinin çevresinde döndü durdu.

Edebiyata ilk adım attığınız edebiyat dergilerinin şu anki durumunu nasıl görüyorsunuz?

Açıkçası şu anda piyasada çok fazla edebiyat dergisi yok. Gerçekten edebiyatın üretimini, paylaşımını, meselelerini, dünyadaki karşılıklarını kendine dert edinen çok az sayıda dergi var. Bunların bazıları daha iyi olmaya özen gösteriyor, bazıları da açıkçası piyasanın vahşi koşulları ve özellikle de satış koşulları altında zorlanıyor, çünkü nitelikli bir dergi oluşturmak gerçekten kolay bir şey değil.

“Yahu biz böyleyiz işte unutup gidiveriyoruz klişesine sığınan bir coğrafyada yaşamak istemiyorum...”

Gelelim Kültür Sanat Yıllığı Can Almanak’a... Fikir kimden çıktı ve ilk çalışmalar ne zaman başladı?

Fikir benden çıktı, bu aslında benim uzun zamandır kafamda oluşan bir şeydi. 2014 yılında ilk kez bunu yüksek sesle dile getirdim. Can Yayınları’na bunu dile getirdiğimde onlar da büyük bir heyecanla karşıladılar ve bunun üzerine hemen çalışmalara başladık. Çok güvendiğim iki arkadaşım Zeynep Miraç ve Sibel Oral’a telefon ettim ve onlar daha projenin tümünü bile dinlemeden, ilk anlatmaya başladığımda birkaç kelimedenden heyecanlandılar ve bana katıldılar. Kadroda Zeynep Miraç ve Sibel Oral haricinde anmam gereken çokça isim var ve hepsine çok teşekkür ediyorum. “Yahu biz böyleyiz işte, unutup gidiveriyoruz” klişesine sığınan bir coğrafyada yaşamak istemiyorum.

Kültür sanat etkinlikleri ve ülkemizdeki genel ilgi oranının düşük olması ile ilgili neler düşünüyorsunuz?

İlgi oranının düşüklüğü diye sıyrılsak burada da bir hata yapmış olabiliriz. Kültür sanat etkinlikleri ne derece yeni cümleler kuruyor, ne derece yenilikçi, ne derece yeni bir şeyler yapılabiliyor, bunların yapılabildiği mekanlar ne kadar var, bunların olanakları nedir, bu kültür sanat etkinliklerinin düzenlenebilmesi için ne gibi bir alt yapı sağlanıyor mekan olarak, vergi muafiyeti olarak ve de destekler olarak... Biz ne yazık ki kültür sanat etkinliklerinde bile anlık menfaatler, kazanımlar ve bana faydası ne olacak sorusunun cevaplarını ararız. Tüm bunların ötesinde bir kültür sanat etkinliğinin, bir kültür sanat ürününün üretiminin bizim hayatımızın yarınına nasıl bir verim kattığını düşünmeyiz. İşte bunun düşünülebileceği bir eğitim öğretim ve kültür sanat politikası sisteminin oluşması ile ancak belki bugünden yarına biraz daha sorunun cevabını vermemizi sağlar.

Sinema salonlarında tekeli bir zihniyetin hakim olduğu bir gerçek, bu konu hakkında da düşüncelerinizi almak isteriz...

Hangi konuda tekeli bir zihniyet yok ki diye başlayayım ve şöyle devam edeyim. Sinema salonları bunu en yüksek sesle adlandırabileceğimiz örneği. Ama bununla da sınırlı değil... Müzik alanında örneğin ya da kitap dağıtım ağı alanında, birçok alanda bu tekeli zihniyet var. Bütün bunların iç içe giren ilişkiler olduğunu düşünüyorum. Bunlar şehircilik, belediyeçilik politikalarıyla bir araya gelerek çözülmesi gereken konular. Siz bir şehrin, bir beldenin sokağa kapısı açılan sinemasını, bu sinemanın belleğini, bu sinemayla ilgili duygusal hafızayı yok etmeye çalıştığınız zaman, aslında sadece ve sadece bir ekonomik tekel elde etmiş oluyorsunuz. Aynı zamanda bu tekelle birlikte bir kültürel hafızayı ve bir kültürel sürekliliği de yok etmiş oluyorsunuz.

Sanatsal filmler yayınlayan sinema salonları yok değil, tabii ki var, ancak sayıları oldukça az, peki sizce bu salonlar çoğalabilir mi?

Çoğalabilir, ama sinemada tekelleşme, klişelere yenik düşme, sinema veya benzeri üretimlerde bazı türlerin daha kolay ve daha çok tüketiliyor olması gibi tüm bu sorunları üst üste bindirdiğimizde aynı cevaba ulaşıyoruz. Yeni bir şey düşünmekten, yeni düşüncelere kapı açmaktan ve bunu bir diğeriyle tartışmaktan çekinen bütün zihniyetler kolaycı bir alana kendilerini hapsederler. Kolaycı alan nedir? Evet, girersin ve hiçbir şey düşünmeden çıkarsın.

Dinlersin, hiçbir şey düşünmeden dinlediğin şeyden ayrılırsın. Bu dünyada da böyledir. Komedi iş yapar. Hollywood Sineması'nın Blockbuster diye sunduğu alanlar vardır, bunlar daha çok iş yapar, bunlar olmalıdır, burada da olmalıdır. Ama bir yandan da bunlarla birlikte edebiyattan resme, sahne sanatlarından müziğe kadar yeni, bizi zorlayacak, düşünce alanımızı zorlayacak, yeni kapılar açmamızı sağlayacak, acaba dedirtecek, hesaplamamışı sağlayacak, bir diğeriyle oturup konuşmamızı sağlayacak hikayeler de olmalıdır, insanlar birbirine yeni hikayeler anlatmalıdır.

“Tiyatro bugün yeni sözler söylemek konusunda çok cesur bir sanat dalı”

Peki ya tiyatrolar... Tiyatro sanatçıların reklam ya da sponsorluk alamamalarına rağmen ayakta durabilmelerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tiyatro şu anda bütün bu sanat alanları içinde en cesur adımları atan alanlardan biri. Bütün dünyanın baskı hissetmeye başladığı şu dönemlerde, tiyatronun çok önemli sözler söylediğini ve şu anda Türkiye’de de çok cesur bir tiyatro zihniyeti olduğunu, çok cesurca işler yapıldığının altını çizmek isterim. Hepsinin önünde saygıyla eğiliyorum, ancak dediğin doğru, bütün bu işlerin bir ekonomik karşılığı var, bu ekonomik karşılığı görmekte ve ekonomik kaynakları yaratmakta zorlanıyorlar. Bu konuda birçok şeyin baskısına yenik düşmeyen tiyatronun ve diğer üretimlerin, sermayenin de baskısına yenik düşmeyeceğini ve günün birinde sermayeyi dize getireceğine inanıyorum.

Sizin alternatif müzik yapan sanatçılara ayrı bir değer verdiğinizi biliyoruz. Ülkemizde genel olarak alternatif müzik yapan sanatçılara seslerini, duyurabilmeleri için alan açıldığını düşünüyor musunuz?

Açılıyor, yani günümüzde artık alternatif müzik denilen şey ana akım müzik olmuş durumda. Alternatif müziği üreten insanların çoğu da zaten bu açılan alandan girip, burayı daha genişletebileceğinin farkında. Bu konuda o kadar umutsuz değilim, ama elbette çok daha geniş alana ulaşabilir ve ulaşmalıdır. Ama son zamanlarda bir yandan Eskişehir’de, Kayseri’de, Konya’da, Adana’da, İzmir’de ve daha birçok yerde bu müzikleri ve bu müziklerin üreticilerini konuk eden mekanlar, barlar, publar, kulüpler oluşmaya başlaması ve buralara bir seyirci akının oluşması beni çok mutlu ediyor. Alternatif müzik, ana akım müziği de hizaya çeker, onun da o konfor alanını rahatsız eder, onun o kolaycılığını, tekrar eden ezberini bozar. Bunun farkında olan gençler o ezberi bozmaktan, o ana akım denilen ve gerçekten bildiğini tekrar etmekten öteye hiçbir şey üretmeyen alanı rahatsız etmekten bence mutlular. İşte bunlardan biri de bence sensin, dolayısıyla sizlere güvenerek ben de o müziği paylaşmayı çok seviyorum.

Sanatseverlere önümüzdeki dönemlerde olacak etkinlikler için önerileriniz neler?

Her şeye gitsinler. Caz festivali, klasik müzik festivali... Sadece İstanbul İKSV tarafından düzenlenen festivallere değil, daha küçük çaplı bütün festivallere gitsinler. Bunun haricinde, sanat şöyle bir şeydir, bir gün gidersin bir şeye, keşfedersin ve kendini alıkoyamazsın. Biri bir caz konserinde kendisini delicesine mutlu hissederken, bir diğeri olağanüstü bir türkü dinletisiyle kendisini yarınlara açabilir. Önemli olan bir şeyin takipçisi olmak, bir şeyin ilgilisi olmak ve ilgilisi olduğun şeyinde bilgilisi olmaya çalışmak... Bu bakış açısından kopmamak lazım.

Yeni bir proje, yeni bir kitap var mı?

Evet, önümüzde ki 1-2 ay içinde okul öncesi çocuklar için yazdığım kitabım var, Burun... Burun’un ikinci cildi çıkıyor. Bir diğer kitap projesi için de tarih veremem, ama o kitap da şu anda yazılmakta...

Bu keyifli ve doyurucu sohbet için çok teşekkür ederim...

Rica ederim, benim için de oldukça keyifliydi...

İşte böyle... Benim Yekta Kopan’ı tanıdığımdan, öykülerinde yolculuğa çıktığımdan, seslendirmelerinden ve yoğun kültür sanat bilgisinden etkilendiğimden beri hayalini kurduğum röportajı tamamladım. İnsanın insana tahammülü olmadığı, birbirine hikayelerini anlatamadığı bu dönemlerde böylesine enerji ve hayat dolu insanlarla karşılaşmak, tanışmak, bir meseleyi paylaşmak, insanın insana özgürce dokunabiliyor olması öyle müthiş bir şey ki... Samimi, doğal, bilgilerinden feyz alabileceğimiz insanlar iyi ki var.

‘Barış gazeteciliği’ zor ama imkânsız değil

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen Bahar dönemi seminerlerinin ilk konuşmacısı Prof.Dr. Süleyman İrvan, barış gazeteciliğinin geleneksel gazeteciliğe alternatif olarak ortaya çıktığını ve pratiğe aktarılmasının mümkün olduğunu söyledi.

İletişim Fakültesi öğretim üyelerinin akademik çalışmalarını paylaşma amacıyla düzenlenen Fakülte seminerlerinin Bahar dönemi ilk sunuşunu, Yeni Medya ve Gazetecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman İrvan yaptı. Konuşmasında barış gazeteciliğini anlatan ve kendi çalışmalarını paylaşan Prof. İrvan, barış gazeteciliğini “çatışmalı durumlarda çatışmayı körüklemek yerine barış girişimlerini özendiren ve destekleyen, insan haklarını gözetken ve evrensel gazetecilik etiği ilkelerine önem veren gazetecilik anlayışı” olarak tanımladığını ifade etti.

Barış gazeteciliğinin öncüsü olarak görülen Johan Galtung’un yaptığı ayrıma değinen İrvan, geleneksel gazeteciliğin savaş, propaganda, seçkin ve zafer odaklı olduğunu; barış gazeteciliğininse barış, gerçek, halk ve çözüm odaklı bir perspektifle olaylara yaklaşılması gerektiğinin altını çizdiğini söyledi. “Barış gazeteciliği fikri her ne kadar ilk bakışta cazip bir alternatif olarak görünüyorsa da, pratikte bu gazetecilik anlayışının önünde ciddi engeller bulunmaktadır” diyen İrvan geleneksel gazetecilik değerleriyle hareket eden gazetecilerin barış gazeteciliğini tarafsız olmamakla suçladıklarını, ama zaten önemli olanın tarafsızlık değil objektiflik olduğunu vurguladı. “Gazetecinin barıştan yana taraf olmasında ne gibi bir sakınca olabilir” diyen İrvan, gazeteciliğin evrensel meslek ilkelerinin de aslında barış yanlısı haberciliği özendirdiğini örneklerle aktardı.

Geleneksel haber değerleri sorunlu

Olumsuz olana odaklanma, drama arayışı, basitleştirme, sansasyonel olaylara daha fazla önem verme gibi haber değerlerinin, gazetecilerin çatışmaya ve şiddete odaklanmalarına yol açtığını söyleyen Prof. İrvan, gaze-

tecilerin bu habercilik değerleriyle çatışmaları körüklemekten, varolan gerilimleri artırmaktan başka bir şey yapmadıklarını söyledi. İrvan, “Oysa tersi de mümkün. Gazeteciler sorunun parçası olmak yerine çözümün parçası olmayı da başarabilirler” dedi.

Barış gazeteciliğini özendiren ilkeler benimsenmeli

Konuşmasında öneriler de yapan Prof. Dr. İrvan, barış gazeteciliği fikrinin pratiğe aktarılabilmesi için gazetecilik meslek ilkeleri arasında barış gazeteciliğini özendiren ilkelerin de dahil edilmesi gerektiğini söyledi. Bu yönde atılan adımlara, barış gazeteciliğini ilkeleri arasında alan medya kuruluşlarına da değinen İrvan, bundan 10 yıl önce barış gazeteciliğinden söz edildiğinde gazetecilerin kuşku ile yaklaştıklarını, ancak günümüzde bu anlayışın giderek daha fazla kabul gördüğünü belirtti. Yapılacak mesleki toplantılarla ve konferanslarla barış gazeteciliği anlayışının benimsenmesine katkıda bulunulabileceğini ifade eden İrvan, iletişim fakültelerine de bu konuda büyük görev düştüğünü söyledi. Konuşmasında: “Medyada barış gazeteciliği fikrine sıcak bakan, barış gazeteciliği yapmaya çabalayan çok sayıda gazeteci var” diyen İrvan, barış gazetecileri derneği gibi bir oluşuma gidilmesinin de barış gazeteciliği fikrini yaygınlaştırma bakımından önemli bir işlevi olacağını söyledi. İrvan, iletişim fakülteleri müfredatında barış gazeteciliği dersinin bulunması gerektiğini, mezun olacak öğrencilerin bu anlayışla yetiştirilmesinin mesleğin geleceği açısından önemli olduğunu ifade etti. Konuşmasında, barış gazeteciliği konusunda yaptığı çalışmalara da değinen Prof. İrvan, barış gazeteciliği fikrinin Türkiye’de ve Kıbrıs’ta tanıtılmasında katkıda bulunanlardan birisi olmaktan mutlu olduğunu, ancak gelecek konusunda çok da iyimser olmadığını ifade etti. Barış gazeteciliğinin, akademisyenlerin bir kaygısı olmaktan öteye geçmesi gerektiğinin altını çizen İrvan, “Barış gazeteciliği yapmak zor ama mümkün” diyerek konuşmasını tamamladı.

Bilişim sektörü çok hızlı geliyor

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Direktörlüğü ile Bilişim Kulübü, “Bilişim Alanında Kariyer ve Veri Bilimi” konulu bir konferans düzenledi. 13 Mart’ta Merkez Yerleşke Nermin Tarhan Konferans Salonunda gerçekleştirilen etkinlikte Doç. Dr. Şadi Evren Şeker ile Üsküdar Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Serhat Özekes birer konuşma yaptı.

Konferansın ilk bölümünde “Bilişim Sektöründe Kariyer Semineri” konulu sunumunu yapan Doç. Dr. Sadi Evren Şeker konuşmasında öğrencilere önerilerde bulundu: “Şu an bilişim, yazılım ve bilgisayar mühendisliği gibi bölümlerde okuyan öğrencilere ilk önerim, mümkün olan en kısa süre içerisinde sektöre adım atmaları ve üniversitede okurken çalışmaları olacaktır. Çünkü bili-

şim sektörü çok hızlı bir şekilde geliyor ve değişiyor. En kısa sürede sektöre girip, yenilikleri ve gelişmeleri yakından takip etmek çok doğru olacaktır. Fakülte bittiğinde, iş aramak ve sektörel bilgiden uzak olmak dezavantaj olabilir. Mesleki bilgi, farklı yazılım dilleri konusunda kendinizi geliştirin, sadece belli konular üzerinde kalmayın. CV’nize eğitim durumunuz ve kariyerinizin yanında daha önce çalıştığınız ve bitirdiğiniz projeleri de yazın.”

Konferansın ikinci bölümünde konuşan Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Serhat Özekes, Data Mining (Veri Madenciliği) ve Big Data (Büyük Veri) kavramları hakkında açıklamalarda bulundu. Konferansın sonunda Doç. Dr. Özekes, Doç. Dr. Şadi Evren Şeker’e katılımından dolayı bir teşekkür belgesi takdim etti.

Kuşun gözünden bakınca hepimiz engelliyiz

■ Sariye Nur Dönmez

Bugüne kadar engelli bireylerin toplumdaki yeri konusunda çok şey söylendi. Kentlerin mimari yapısı, toplumun engelliye bakışı sorgulandı. Peki engelli bireyler kendilerine nasıl bakıyordu? Bu soru çerçevesinde Psikolog Doğan Cüceoğlu ile engelli bireyin psikolojisini konuştuk.

Sizin bakış açınızdan engelli kavramının tanımı nedir? Sizce kime ya da kimlere engelli denir?

Engelli kavramı bence işlevsel bir kavramdır, varoluşsal bir kavram değil. İşlevsel olarak baktığın zaman hepimiz engelliyiz. Kurbağanın gözünden bakarsan “Zıplamayı bilmiyorlar, ne biçim yaratık bunlar” der. Kuşun gözünden bakarsan, “Hiç uçamıyorlar” der. O bakımdan hepimiz engelliyiz. Sadece toplum gözünden, kendi standartlarına göre bir ayırım yapılmış, bir isim verilmiş durumda. Bu ismi verirken de bence, herhalde verebildikleri ismin en iyisini vermiş olmalılar. Aslında en uygunu ve tatlısı değil tabii ki. Varoluşsal olarak baktığın zaman hiç kimse engelli değil. Ben can ve öze baktığım zaman, özün evren kadar muhteşem geniş ve zengin olduğunu, orada bir engel olmadığını görüyorum. Bu sebeple bu kavramı sadece belirli bir işlevle ilgili olarak konuşurken kullanılabilecek bir kavram olarak görüyorum. Üzerinde de pek durduğum yok. Yine de engelliler için eğitim denildiğinde, hangi tür engelden bahsedildiğine ve hangi amaçla eğitim istenildiğine açıklık getiriliyor. Arkadaşım görme engelli denildiğinde ona göre kitap lazım, ona göre materyal lazım, işitme engelli dendiğinde ise ona göre farklı eğitim ortamları hazırlamak lazım demektir. Sözlükle ilgili bir durum olarak görüyorum bunu, varoluşla ilgili bir durum olarak görmüyorum.

Ebeveynler çocuklarının engelli olduğu gerçeğini nasıl kabul edebilirler? Anne ve babanın kabullenme süreci farklılık gösterir mi?

Anne ve babanın ne kadar olgun olup olmadığına göre sorunun cevabı değişir. Anne ve baba çocuğuyla olan ilişkisine mi yoksa toplumla olan ilişkisine mi önem veriyor? Bazıları çocuğuyla olan ilişkisine önem verir, el alem ne derse desin umurunda değildir. Çocuğunun doya doya yaşamasıyla ilgili elinden gelen her şeyi yapar ve bundan da gurur duyar. Çünkü varoluşa, öze odaklanmış. Esas yolculuğunun, yaşamının bu özde olduğunu düşünür, müthiş bir şükür duygusu içindedir. Hayatının anlamını o çocukla ilişkisinde bulmuştur. Bazı anne babalar ise kötü niyetten dolayı değil, ama gelişim aşamasında o noktaya gelememişlerdir, “El alem ne diyecek, bunların kardeşleri var, kardeşlerine de başka türlü bakarlar” diyerek, saklama yoluna giderler bu gerçeği. Ben seminerlerimde söylüyorum: “Türkiye’de 14’ünde ölmüş 70’inde gömülen çok insanlar var” diye. Onlar da ölmüşler, ama beden devam ediyorlar. Bizim kültürümüz bir yandan son derece kaba ve duyarsız olarak görülebilir ama tasavvuf ve Mevlana’nın geleneği içerisinde bakılırsa, son derece duyarlı bir kültürdür. Bunun okumuşlukla da alakası yok, nerde yetiştiğine bağlı, son derece saygılı olan hiç okuma-yazma bilmeyen insanlar ya da mevki makam sahibi olup da bu konuda son derece duyarsız insanlar karşıma çıkabiliyor.

Yaşı küçük olan engelli bireye, engelinden dolayı yapamayacağı ya da yapmakta güçlük çekeceği durumlar nasıl anlatılmalıdır?

“Geliştiren Anne Baba” kitabımda iki tane kavram üzerinde çok duruyorum. İlki çocukla sohbet içerisinde olmak, diğeri de tanıklık. Çocukla sohbet içinde tanıklık kavramına çok önem veriyorum. Anne ve baba bilinçliyse eğer, o engelli dediğimiz çocukla öyle bir sohbet oluşturur, ona öyle bir tanıklık yapar ki, çocuk engelli olduğundan dolayı dışlanan bir tavır içerisine girmez. Yine o sohbet içinde öyle bir tanıklık yapılabilir ki, o çocuk diğerlerinin yapabildiği bazı şeyleri yapamadığı için kendisini aşağı görmek yerine; azmetmenin, mücadele etmenin, hedef koymanın, planlamanın ve uğraşmanın zevkini çıkarmaya başlayabilir. Bütün bunlar onun çevresinin ne kadar olgun olduğuna ve ne kadar bilinçli bir sevgi içerisinde sohbet edebileceğine bağlıdır.

Doğuştan engelli olan bir bireyin, durumunu kabullenmesi ve özgüven sahibi olabilmesi için aile ne tür katkılarda bulunmalıdır?

Burada yine bir kavram kullanacağım: “Tanıklık”. Anne ve baba çocuğun önem verdiği güçlü tanıklar. Çocuk neye tanıklık yapıyor? İnsanın iki doğası var: Bir tanesi dıştan gördüğünüz sosyal hayatın içerisine giren doğamız. Ben, buna “yüz” diyorum. Öbürü ise insanın özü: Buna da “can” diyorum. Canda özür yok, bütün mesele o dıştan görünenin ve içerdeki özün algılanması meselesi. Eğer aile içerdeki özü görüyor ve ona tanıklık yapıyorsa, o zaman insan insana konuşmak mümkün. Yani engelsiz ve engelli insan, insan insana konuşabilir. İnsan insana konuşulduğu zaman hayat anlam kazanır, yoluna girer ve devam eder.

Anne ve babanın çocuklarının sahip olduğu potansiyelin farkında olması, onların özünü görebilmesi çok önemli. O zaman soru şu oluyor: “Anne babanın çocuğun özünü görebilmesi için ne yapması lazım?”. Öncelikle kendi özünü görebilmesi lazım ve kendi özünü görebilmesi için de olgunlaşması lazım. Bu bir varoluş meselesi. Benim “Mış Gibi Yetişkinler” kitabımda değindiğim gibi, insan biyo, psiko, sosyal ve aşkın bir yaratık. Biyolojik olarak olgunlaşmış, psikolojik olarak çocukluktan çıkacak, olgunlaşacak ondan sonra toplumda yerini bulacak hayatının anlamını keşfedecek, kültür robotu olmaktan çıkıp kendisi anlam vermeye başlayacak.

Sonradan bir engele sahip olan birey travma sürecini nasıl daha kolay atlatabilir?

Bu sorunun cevabı aslında insan olmakla ilgili bir noktaya geliyor. “Onlar Benim Kahramanım” adlı kitabımda bu soruya cevap olacak nitelikte bir hikayeyi işledim. Engelli veya engelsiz kişinin gerçekçi olması çok önemli. Sosyal çevreden önce bireyin kendisine iş düşüyor. Engelli veya engelsiz fark etmiyor, insan etki alanının farkında olmalı. Sahip oldukları için şükretmek duygusuyla, sahip olmadıkları için şikâyet etmek duygusu farklı duygulardır. Bu bilimsel bir olay değil, manevi bir bakış tarzı...

Sonradan engelli olan bir bireyde durumunu kabullenememesinden ötürü psikolojik rahatsızlık ortaya çıkabilir mi?

Kesinlikle çıkabilir. Çıkma olasılığı çok yüksek. Bu bakımdan bireyin ortamının farkında olması lazım; ama çıkmak

zorunda mı? Hayır. Yine sohbet içinde olmak ve tanıklık kavramlarına değineceğim. O kişiyle nasıl bir sohbet kuruyorsunuz ve nasıl tanıklık ediyorsunuz; yani o kişinin kaybettiği şeyler konusunda sürekli konuşursanız, “vah vah vah” dersiniz zamanla şu an içerisinde bulunduğu durumun güzelliklerini ve hoş yönlerini görmekte zorlanacaktır, göremez de. İnsanın hayatının anlamlı olması, kendisinin mutlu olabilmesi için başka neler var elinde ona baktığı zaman ortaya yeni şeyler çıkar.

Engelli birey eğer eve bağımlı ise yaşam motivasyonunu nasıl elde edebilir? Psikolojik destek için ne gibi tedaviler uygulanabilir?

Aslında bu soru diğer bireyler için de sorulabilir. Engelli insan diye ayrı bir kategori yok. İnsan ve ortam var. Eğer ortamı değiştirsek engeller ortadan kalkıyor. Bütün mesele anlam verme sisteminde, engelli dediğimiz kişinin ve onun etrafındaki kişilerin gerçekçi olarak yapabileceklerinin farkında olmaları. Çevresinin, anne ve babasının “Şunları yapabiliriz” diyebileceği, görebileceği şeyler olması lazım. Birisi bireye bakıp sürekli acırsa, cümleleriyle sürekli bu acımayı dile getirirse, bir süre sonra bu bireyi etkiler. Çünkü olmayan bir şeye tanıklık yapıyor. Eğer bireyin içindeki ışıltının kaynağını keşfederseniz ve onu yayarsanız o zaman başka bir yolculuk başlar.

Ben buna gönlünün muradını keşfetmek diyorum. Gönlünün muradını keşfedip kolları sıvayıp yapabileceklerine doğru yola çıkmak... Önemli olan yeniden kişinin anlam verme çerçevesi içerisinde kendini nasıl gördüğü. Engelli diyorsun, neden? Koltuk değnekleriyle geziyor. Öbür taraftan bakıyorsun psikolojisi bozuk ve onun için koltuk değneği de yok... Yerlerde sürünüyor ama farkında değil. O nedenle, doğru algılayabilmek insanın özüne bakabilmek ve o öz çerçevesinde değerlendirmek önemli.

Değişik yaşlardaki engelliler engelini yaşa bağlı olarak farklı yaşıyor. Yaş farkı psikolojik olarak nasıl yansır?

Beklentimiz o ki küçük yaşta eğer bir kaza sonucu engel durumu ortaya çıkarsa uyum süreci daha kolay olur. Çünkü çocuğun, kendi kişiliğini oluşturduğu, toplumda ilişkiler ağını oluşturduğu geniş bir alan yok. O nedenle mevcut durum içerisindeki olanakları görüp ona göre geleceğe bakmaya başlar. 20’li yaşlarında olan bireye bakıldığında, nasıl bir meslek seçeceğiyle, dünyanın neresinde yaşayacağıyla, kimlerle ilişki içerisinde olacağıyla, gelir düzeyiyle ilgili bir sürü beklenti oluşturmuştur. Bu engellenme durumu beklentilerine ket vurmaya başladığında birey depresyona girer. Sonra yavaş yavaş şu soruyu sormaya başlar: “Hayatımın anlamlı ve mutlu olması için benim bu beklentilere ihtiyacım var mı?” İşte burada başlıyor olgunlaşma... Çünkü hayatın anlamlı değilse ve sen mutlu değilsen sahip olduğun şeyler sana anlam ve mutluluk getirmiyor. Anlam ve mutluluk varoluşla ilgili bir şey... Özünle ilgili bir şey.

Engelli birey durumunu kabullenememişse, bu anlaşılabilir mi?

Bireyi yakından tanıyanlar daha çabuk anlar diye düşünüyorum. Eninde sonunda anlaşılır. Biraz abartarak söylüyorum: “Kanatları olmayan bir kuş, kanatları varmış gibi uçmaya çalışırsa düşer; tekrar denerse, tekrar düşer.” En sonunda birisi der ki: “Hey görmüyor musun kanatların yok. Sen koşmayı öğrensene daha iyi olacak.” Engelli olan

biri engeli yokmuş gibi planlar yaparsa sürekli tökezler. Ona şöyle bir soruyla yaklaşılmalı, yapabileceğin güzel şeyler varken onun üzerinde durmak yerine, neden etki alanın içerisinde olmayan, yapması çok zor bir şeye yöneliyorsun? Bunun farkında mısın? Çünkü bazıları farkında olmadan yapıyor.

Engelli bireyin ergenlik sürecini sağlıklı bir şekilde atlatabilmesi ve ergenlik döneminin sonunda kendini birey olarak görmesi nasıl sağlanır?

Bence ergenlik konusu çok önemli... İlişkilerde tanıklığın altı boyutunun işler olması lazım. Tanıklığın altı boyutu: Bir, sen varsın. İki, sen cansın yani öteki değilsin, olduğun gibi kabul edecek birisi seni. Üç, değerlisin. Dört, ben sana güveniyorum, ara sıra hata yapabilirsin ama eninde sonunda öğrenirsin, doğruyu yaparsın. Beş, sevmeye lâyıksın, emek ve zaman ayırmaya değersin. Altı, biz hem birbirimize aitiz hem de saygıdeğer birer bireyiz. Bunlar yerli yerine konursa ergen sorun yaşamaz. Kendini kabul eder. Güzel bir ilişki oluşur.

Engelli bireye acınmasının nedeni nedir?

Birey yetiştirilirken farkında olmadan, ebeveyne de anne babası tarafından bu şekilde söylendiği ve engelli yardıma muhtaçmış gibi gösterildiğinden dolayı; engelli birey yardıma muhtaçtır düşüncesi zihne yerleşiyor, öyle de devam ediyor. Bu, düşünüp taşınarak verilmiş bir karar değil. Otomatikman kültür robotu olmaktan gelen bir algılama ve davranış biçimi. Kültür, alttan alta "engelliye sürekli acı" ve "engelliye yardım et" mesajı veriyor. Oysa onun kişiliğini yok eden bir ilişki oluşturulduğunun ve engelli için yaşanabilecek bir ortam yaratma gerekliliğinin bilincinde değiller.

Sonradan engelli olan bireyin birinci dereceden yakınları kendi işlerinde bu durumla nasıl başa çıkabilir? Onların da psikolojik destek almaları gerekir mi?

Bence psikolojik destek almak bilinçlenme ve aydınlanma bakımından çok iyi bir şey. Böylelikle daha zengin bir sohbet kurmayı başarabilirler. Kendi aralarında sohbet ederek destek olabilirler. Bakış açılarının farkına vararak kültür robotluğunun farkına vararak, birer şahsiyet olma ve olgunlaşma yolunu keşfedebilirler. Böyle bir şey başa geldiği zaman birisinin farkına varması, kendi aralarında organize olmaları ve hep beraber bir danışmanlık sürecini başlatmaları çok iyi olur.

Engelli olduğu için bireye ebeveynleri tarafından fazla sorumluluk verilmiyorsa, ilerisi için nasıl sonuçlar doğabilir?

Aslında bu koruyucu tavır sevgiden geliyor. Ancak bunun sağlıklı bir sevgi olup olmadığı tartışılabilir. Çünkü sağlıklı sevgi çocuğu yaşama hazırlar. Koruyucu tavır içerisinde olduğunda, onu tehlikelerden koruyorsun ama sen ayrılıp gittiğinde o çocuk yaşamla nasıl dans edeceğini bilmiyor. Yüzmesini bilmeyen birinin suya bırakılması gibi bir durum ortaya çıkıyor. Onun yavaş yavaş suya girmesi, suda çırpınması lazım, nasıl dalıp nasıl çıkacağını öğrenmesi gerekiyor. Sorumluluk duygusunu geliştirmek lazım. Koruyucu sevgi durumu farkında olmadan annelerin ve babaların kendi hayatlarını anlamlı kılmak için yaptıkları bir şey, çocuk bahane... Ama anne, babanın esas amacı, çocuğun hayata güçlü bir şekilde hazırlanması olmalıdır. Çocuğun engelli olması veya olmaması meselesi ayrı konu. Birçok engelli olmayan çocuğun annesi, babası böyle bir tavır içerisinde çocuklarını engelli olarak yetiştiriyorlar ama çocuk sorumluluk duygusunun farkında değil. Becerileri gelişmemiş ve hemen tökezliyor. Bu nedenle bir süre hayattan dayak yiyor ve sonunda öfkeli birisi haline geliyor.

Sizce, devletin engelli bireylere sağladığı olanaklar yeterli mi, Toplum bu konuda nasıl daha fazla bilinçlendirilebilir?

Bence Lokman Ayva'nın sayesinde son 6-8 yıldır engellilerle ilgili önemli hukuksal alt yapılar oluşturuldu. Görme engelli olarak Lokman Ayva'nın iki dönem milletvekili seçilebilmesi Türkiye'de bir ilk oluyor. Ve "Helal olsun" diyorum. Çok çabaladı, birçok yasanın değişmesine ve yeni yasaların çıkmasına vesile oldu. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı değişik derneklerle sürekli ilişki içerisinde. Türkiye Omurilik Felçliler Derneği ve Lokman Ayva'nın başında olduğu Ay Işığı Derneği çok faaller. Bunlar çok güzel örnekler.

Bilime, sanata ve hayata pozitif bakalım

(HÜR Haber Merkezi) Üsküdar Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Direktörlüğü ile Pozitif Psikoloji kulüplerinin birlikte düzenledikleri "Bilime, Hayata ve Sanata Pozitif Bakış" söyleşisinin konuğu Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tayfun Uzbay'dı. Söyleşi, Merkez Kampüs Kuleli Salonu'nda 5 Mayıs'ta gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Uzbay bilime, hayata ve sanata pozitif bakışı herkesin kendi penceresinden yapması gerektiğini söyleyerek, kendi yöntemleri ile bulduğu mutluluk formülünü; doğal yetenek farkındalığını, geliştirme gayretiyile çarpıp üzerine kullanma olanağını ekleyip beklentilerinin büyüklüğüne oranlamak olarak açıkladı ve bir şeyleri başarmak için ihtiyacımız olan üç şeyin;

niyet, gayret, ümit olduğunu söyledi. Pozitif bir insan olabilmek için alçak gönüllü olmanın gerekli olduğunu sözlerine ekledi.

Konuşmasında etik değerlerin önemine de değinen Uzbay, bütün demokratik ülkeleri bilim, hukuk ve etik üçgeni içerisinde ele alarak, tabanında etik olmayan bir ülkenin, geri kalan kavramlarının da bir işe yaramayacağını dile getirdi.

Prof. Dr. Uzbay sözlerini, "Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olunmaz. Hayallerinizi gerçekleştirmek için bilgi sahibi olmalısınız. İdealist olun, idealist yapıda insanlar yetiştirirsek ülkemiz de gelişir vicdanımız da gelişir. Anı yaşayın, hata yapmaktan korkmayın" diyerek tamamladı.

İnternet yalancılığı doğallaştırıyor

(HÜR Haber Merkezi) Modern iletişim araçlarının insan ilişkilerinde işbirliği kurmaya engel olan bir araç olduğunu belirten Üsküdar Üniversitesi Rektörü Psikiyatrist Prof. Dr. Nevzat Tarhan, günümüzde sosyalliğin en büyük düşmanının sosyal medya olduğunu söyledi. Tarhan, yalnızlaşma ve mutsuzluğa karşı etkili tedavinin de sosyal tedavi olduğunu vurguladı.

İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenlenen "3. Mutlu İnsan Zihin, Beden ve Ruh Festivali"ne katılan Prof. Dr. Nevzat Tarhan, modern iletişim araçlarının insan ilişkilerinde işbirliği kurmaya engel olan bir araç olduğunu vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu modern araç akıllı telefonlar ve internet. Sosyalliğin şu anda en büyük düşmanı sosyal medya.

Sosyal terapilerin en büyük düşmanı sosyal medya, çünkü internetin şu özellikleri bağımlılık yapıyor, 24 saat boyunca ulaşım imkânı var. Onaylayıcı ve ödüllendirici, internete kolayca ulaşabiliyorsunuz, gece uyanıp da telefonunu kontrol etmeyen çok az kişi var. Aynı evin içinde insanlar birbirlerine mesaj atıyor. Çocuk internette dolaşıyor, annesi babasının içi çok rahat, evde gözümün önünde diye, oysa çocuk güvensiz mecralarda dolaşıyor. Orada her şey sahte, internet yalancılığı doğallaştırıyor. Bu özellikle bağımlılık yapan maddelerde de var."

"Güç çatışmaları işbirliğiyle aşılr"

Konuşmasında, "Kişisel ilişkilerde güven esas, kuşku istisnadır" diyen Prof. Dr. Nevzat Tarhan, yalnızlaşma ve mutsuzluğa karşı en etkili tedavinin sosyal tedavi olduğunu belirterek, "Sosyal tedavinin üçayağı vardır. Duygusal pozitiflik, zihinsel esneklik ve davranışsal kucaklayıcılıktır. İletişimde ve kişilik çatışmalarında en önemli sebep, işbirliğinden kaynaklanan sorunlardır. Birbirini seven kişiler aşık oluyorlar, evleniyorlar ancak iyi işbirliği kurmuyorlar. Güç ve kişilik çatışmaları sadece işbirliği ile aşılr. İş ilişkilerinde de işbirliği önemlidir" dedi.

"21. yüzyıl bilgeliğin çağı olmalı"

21'inci yüzyılın bilgeliğin çağı olması gerektiğini belirten Prof. Tarhan, "İnsanlık şu anda daha çok bilgi

sahibi. Dünya çok hızla geliyor ve değişiyor. İnsanlar böyle bir ortamda varlıklı, güçlü fakat mutlu değil. Bu çağ sekülerizm çağı, dünyevilik çağı. Değerler hiyerarşisi piramidinin en tepesine insan dünya konuyor. Oysa insan değerler piramidinin en üstüne iyi insan olmayı koyacak. İyi insan olmak varoluşumuz için ödediğimiz kiradır" dedi.

Konferansın bitiminde Mutlu İnsan Zihin, Beden ve Ruh Festivali Koordinatörü Gülferi Yıldırım, Prof.Dr. Nevzat Tarhan'a festivale katkılarından dolayı teşekkür ederek Prof. Nevzat Tarhan adına Doğal Yaşamı Koruma Derneği tarafından bir Panda'nın evlat edinildiğini söyledi.

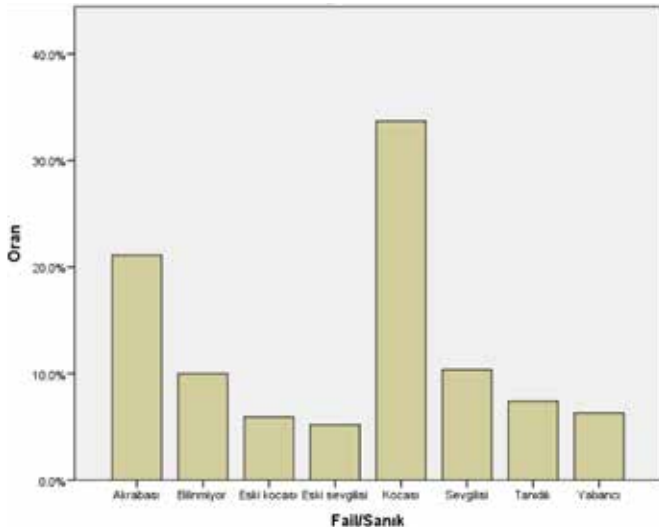
Kadınlara kıydılar teker teker

“Beklentilerle dolu hikâyesine tek kurşunla nokta konulanlara ve ayakları altındaki cennetin, dünya mağduru kadınlarına...”

■ Meliha BALAMAN

Ataerkil toplumun terkine uğramış eşitsizliklere gömülüyor her yıl yüzlerce kadın cesedi. Laf olur diye parmağın-dan atamadığı halka yavaşça boynuna doğru yükseliyor ve dar geliyor ömrünün sıkıştırılmış acısını yutkunmak. Kanlı ellerin haksız savunmalarına konu oluyor kıskançlık, sevdâ(!). Bir anne, şüpheler doğrultusunda öldürülebiliyor oğlu tarafından... Bir ağabey, kardeşini sopayla öldüresiye dövdükten sonra elektrik teliyle kıyabiliyor kanından olanın canına, üstelik babasının müsaadesiyle... Ya da yakılmış bir yatağın altından çıkabiliyor kadın cesetleri...

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun verilerine göre 2016 yılında 278 kadın hayatını kaybetti. 278 farklı kadının hikâyesi benzer yerlerde kesişti, tek noktada birleşti. Eski kocaları tarafından namus uğruna öldürülen kadınlar da vardı içlerinde, bir erkeği reddetme özgürlüğünü kullandığı için öldürülen genç kızlar da... Binlerce kadın arasından yalnız birinin adıydı Çağla. Tıp Fakültesi-nin mavi gözlü güzeliydi, içinin güzelliği yüzüne vurmuş diyordu arkadaşları. Mezun olunca bir köyde icra etmek istiyordu mesleğini. Ancak bir Cuma günü hayalleri için yürüyecekken okula, sırf sevgisine karşılık vermediği için öldürüldü tek taraflı aşk(!) uğruna. 22 yaşında, filiz versin diye her gün suladığı hayallerini ektiği toprağa gömüldü Çağla. Tıp öğrencisi olduğu için gelecek indirimi uygulan-dı failine. Oysa gelecekte giyeceği mezuniyet kepi için ne güzel hayalleri vardı Çağla’nın. Hayallerini gerçekleştirmek için arkadaşları giydirdi ona kepini, soğuk bir toprak altındayken bedeni.

Reddettiği için, sevmediği için, bazen konuştuğu bazen de sustuğu için kıyılabilir kadınlara. En çok da kadın olduğu için alıyorlar ya son nefesini. Polis tarafından korunuyor olduğu halde eşinden boşanmak istediği için

öldürülen bir erkeğin cenaze namazının kılındığı hiç görülmemiştir gazetelerin üçüncü sayfalarında.

Neden bir insana yaşam hakkını savunacak kadar zor şartlar yaşatılır? Bir insan neden kendi kararlarını almak istediği için canına kıyılır? Telefon kullanmak neden Emine’nin canını almak için bir sebep olarak gösterilebiliyor? Zeynep, nasıl oluyor da sürekli annesiyle görüştüğü için ölüme mahkûm ediliyor? “Her gün döverim, bu kez neden öldü ben de anlamadım” diyen bir zihniyet neden insanlığını sorgulamaktan önce kadını sorgulama hakkını kendinde buluyor?

Bütün bunların temelinde yatan sorunlara yanıt aramak adına günde en az 5-10 kadının destek için çaresizce yardım talebinde bulunduğu, öldürülen kadınların davalarını yakından takip eden Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun Genel Sekreteri Fidan Ataselim’le bir söyleşi gerçekleştirdik.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2010 yılında Münevver Karabulut cinayetiyle beraber giderek artan kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz olaylarının da ötesinde son aşamaya gelip kadının yaşam hakkının elinden alınmasına tepki amaçlı kurulmuş bir platform olarak tanınıyor kendisini.

“Bir olayı nasıl yansıtırsanız her şey ona göre şekil alır.”

Platformun kurulmasına yön veren kadına yönelik şiddetle ilgili sorunları dile getiren Fidan Ataselim, medyanın algısal yanlışlarından ve kadını korumaya yönelik yasaların yetersizliğinden söz ediyor. Medyanın algıdaki rolüyle ilgili, “Kadına yönelik şiddet hep gazetelerin üçüncü sayfalarında haber olarak geçiliyordu. Bunları haber yaparken bile kıskançlık cinayeti, aşk cinayeti, cinnet geçiren koca eşini öldürdü tarzında kadını suçlu gösterebilecek başlıklar kullanılıyordu. Anlatmaya çalıştığım şu; kadını öldürmenin hep bir gerekçesi vardır zihniyeti üzerinden hareket ediliyordu. Bir olayı nasıl yansıtırsanız her şey ona göre şekil alır. Biz o dönemlerde basın yayın kuruluşlarıyla görüşmeler yaptık ve bu haberleri böyle vermeyin dedik. Çünkü bu, meselelerin esasen kadın cinayeti olduğu gerçeğinin üstünü örtüyor ve bir gerekçelendirme yapıyorsunuz ama gerçek olan bu değil diyerek çalışma yapmaya başladık ve kadına yönelik şiddet noktasında bu konu üzerinde bir platform oluşturmak istedik. Bütün kurumlara da çağrı yaparak, bütün kadınlarla birleşerek, kadın cinayetlerini durduracağız dedik ve iddialı bir isimle başlamış olduk” diyen Ataselim, yasalar noktasındaysa iki şeyin çok kritik olduğunun altını çiziyor: “Bunlardan birincisi kadınlar hayattayken kadının gerçekten korunuyor olmasını sağlamak ve ikincisi ise kadınlar öldürüldükten

sonra katillere caydırıcı cezalar uyguluyor olmalıdır.” Ataselim devam ediyor: “Nasıl ki basındaki haberlerde bir gerekçelendirme söz konusu oluyorsa, kadınlar korunmak istediklerinde de devlet koruma vermiyordu. Çünkü mevcut yasaya göre sadece resmi nikâhlı eşinizden şiddet görüyorsanız devlet size koruma verebiliyordu. O zaman biz de dedik ki biz bu yasayı geliştirmeliyiz, çünkü araştırmalarımız sonucunda verilere baktığımız zaman şunu görmüş olduk; kadınlar sadece resmi nikâhlı kocaları tarafından şiddete uğramıyor, hiç tanımadıkları erkekler tarafından şiddet gören kadınlar da var. Sevgililerini reddettikleri için öldürülen kadınlar var mesela, üniversitelerde çok yaşıyor ve mücadele etmeye çalışıyorlar. Ya da imam nikâhlı kocaları tarafından öldürülen kadınlar var.” Erkek egemen toplumun en büyük problemlerinden birine değiniyor Ataselim. Kadınlar sadece birinci dereceden yakınları tarafından değil, hiç tanımadıkları bazen de en yakınındaki, tanıdığını sandıkları tarafından öldürülüyorlar.

Yasaların değişmesinin şart olduğunu düşündükleri için o dönemde yeni bir yasa hazırlamaya başladıklarını söylüyor Ataselim ve 6284 sayılı yasa bu çabaların bir neticesi olarak ortaya çıkıyor. Ataselim, şiddet gören bir kadın başvurduğu mercilere 6284 sayılı koruma kanunundan yararlanmak istiyorum dediği zaman, kurumun hemen önlem almak zorunda olduğunu, çünkü bunun yasada tanımlı olduğunu söylüyor.

“Kocandır döver de sever de”

Ataselim, bu yasayı eski yasadan ayıran özellikleri şöyle açıklıyor: “Eskiden kadınlar polise, karakola gittikleri zaman, ki zaten başvurabilecekleri sınırlı yerler vardı, sadece resmi nikâhlı kocasından şiddet görüyorsa koruma talep edebiliyor ve sadece aile mahkemesine başvurabiliyordu. Karakoldaysa genel bir algı olarak ‘kocandır döver de sever de, biz aile içerisindeki meselelere karışmayız, sen yapmışsındır’ bir hata gibi olumsuz anlamda yönlendirme çok oluyordu ama şu anda 6284 sayılı yasada bütün bu meseleler tanımlı. Şiddet uygulayan erkeğe uzaklaştırma kararı veriliyor, kadınlara da çağrı üzerine koruma veriliyor. Kadınların başvurabileceği birçok merci var artık. Sadece aile mahkemesi değil; savcılıklar, karakollar, en yakın mülki idari Amirlikleri... Şiddete uğrayan bir kadın tüm buralara başvurabiliyor ve hangi birime başvurduysa, o kurum ivedilikle önleyici bir tedbir almak durumunda. Eskiden geri gönderme oluyordu ancak şu anki yasaya göre bir memur böyle bir şey yaparsa suç işlemiş demektir.”

İkinci kritik nokta, kadın cinayetlerinde caydırıcı cezaların olması. Kadın cinayeti davalarında Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu öldürülen kadınların aileleriyle

birlikte mücadele yürütüyor. Bu aileler arasında tıpkı platform üyeleri gibi türlü görüşten insanlar var, ancak hepsi de tek bir gerçeğe yürüyerek “bizim kızımız öldürüldü, geri gelmeyecek biliyoruz ama en azından başka kadınların başına bu gelmesin, en azından adalet yerini bulsun, katil indirim almasın” diyerek gerçeğin sesini duyuruyorlar bizlere.

“Tutkulu âşıklara aşırı sevgi indirimi...”

Ataselim, davalarda uygulanan indirimlerle ilgili olarak, “Şu anda bizim takip ettiğimiz davaların yüzde 90’ında indirim uygulanmasının önüne geçebiliyoruz. Kadın cinayeti davalarında ölmüş olmalarına rağmen bir sürü ayrımcılığa uğruyor kadınlar. Adam ‘erkekliği-me laf etti’ diyor ve haksız tahrik indirimi alıyor meselâ. Kadının artık kendisini savunabilecek durumu bile yok... ‘Başkalılarıyla yazışıyor’ diyor, kadının burada kendisini anlatabilecek durumu yok, çünkü toprağın altında... Ama bunlar indirim gerekçesi olabiliyor. Ya da daha absürt şeyler söyleyeyim; bir üniversitede ikisi de tıp öğrencisi. Kız, çocuğu reddediyor sonra çocuk bıçaklayarak öldürüyor kızı ve o çocuğa tıp öğrencisi diye gelecek indirimi uygulanıyor. Niye; çünkü o mezun olunca topluma yararlı bir insan olacak(!) Ya da Ankara’da bir kadının peşini bırakmıyor adam, en sonunda öldürüyor ve mahkemede diyor ki ‘ben onu çok seviyordum, o bana yanıt vermeyince kendimi tutamadım’ ve aşırı sevgi indirimi uygulanıyor, çok tutkulu âşık olduğu için böyle bir karar çıkıyor. Biz bunlara itiraz ediyoruz” diyor.

“Davayı kadın cinayeti olmaktan çıkarmaya çalışıyorlar”

Dava sürecinde zanlı-katil tarafından tehdit edilip edilmediklerini soruyoruz. “Cinsel şiddet, çocuk istismarı, kadın cinayeti davalarında, kadına yönelik şiddet davalarında kendilerini aklamak üzere arıyorlar bizi, biz öyle bir şey yapmadık diye. Tehdit olmadı şimdiye kadar” diye cevaplıyor Ataselim. Şöyle devam ediyor: “Davalarda daha çok şununla karşılaşıyoruz. Bizim gücümüzün ve gerçekliğimizin farkında oldukları için genelde sanık ya da zanlı avukatlarının ‘bu bir kadın cinayeti değildir’ şeklinde ikna çabaları oluyor. Kadın cinayeti olmaktan çıkarmaya çalışarak platformun takip etmesine gerek yok gibi açıklamalarda bulunuyorlar ama alenen belli yani kadın cinayeti bu.”

“Basına duyurmadan takip ettiğimiz davalar da var”

Fidan Ataselim, bazı kadına şiddet davalarında ve cinsel şiddet davalarında kimi ailelerin “bu görünür olmasın” dediklerini söylüyor. “Avukatımızın ve temsilcilerimizin takibiyle basına duyurmadan takip ettiğimiz çok dava var ama biz şunu tavsiye ediyoruz ailelere; bunu bir bütün olarak görmeniz lazım, bunu görünür kılmamaya çalışmak ya da kimse görmesin diye düşünmek olumlu etki yaratmıyor. Tam tersine bunun arkasında olmanızın, adalet aradığınızı göstermenin ve bunun kadının suçu olmadığını anlatmanın olumlu etkisi oluyor dava süreçlerinde. Diğer türlü ‘zaten kimse görmüyor’ diye de düşünülebilir. Bizim varlığımız da olumlu etki yaratabiliyor.”

“Kadın cinayetleri en çok metropollerde işleniyor”

Ataselim, kadın cinayetlerinin en çok İstanbul, Ankara, Gaziantep, İzmir, Adana gibi metropollerde işlendiğini söylüyor. “Her ay verilere baktığımız zaman genelde böyle seyrediyor. Bu da biraz bizim tespitimizi doğrular nitelikte. Metropol kentlerde kadınlar boyun eğmiyorlar, itaat etmiyorlar. Kendi hayatlarına dair karar vermek istiyor ve kararının arkasında duruyor kadınlar, o yüzden böyle.”

“Asla yalnız yürümeyeceksin!”

Fidan Ataselim, şiddete uğrayan, tehdit alan tüm kadınlara çağrıda bulunuyor. “Hiç kimse, hiçbir kadın yalnız yürümemelidir. Asla yalnız yürümeyeceksin! sloganımız çerçevesinde böyle düşünüyoruz ve bütün bunları geriletebilmek, insanlarda bir bilinç yaratabilmek, nasıl durduracağız sorusunun cevaplarını üretebilmek ancak örgütlü bir güçle ve platformun, tüm toplumun bu güçle bir arada hareket etmesini sağlamakla olacaktır.” Ataselim son olarak, her kadının kadın cinayetlerini durdurmak için yapabileceği bir şey olduğunu söylüyor.

PAMER: Türkiye’nin ilk Postkolonyal Araştırmalar Merkezi

■ SümeYYe YÜKSEL ve Sezer AKIN

Türkiye’nin ilk Postkolonyal Araştırmalar Merkezi (PAMER) Üsküdar Üniversitesi’nde kuruldu. Biz de PAMER’in kuruluş sürecini, amacını ve hedeflerini PAMER Müdürü ve Üsküdar Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Merve Kavakçı ile konuştuk.

PAMER’i kurma fikri nasıl ortaya çıktı?

PAMER’in kurulma hikâyesi, postkolonyal çalışmaların yapıldığı bir kurumun Türkiye’de eksikliğinin fark edilmesiyle ortaya çıktı. Postkolonyal çalışmalar, yani sömüren ve sömürülen, güçlüler ve güçsüzler, modern batı ve modern olmayan olarak kabul edilen doğu veya kuzey ve güney; Avrupa kuzeyi temsil ediyorsa, Afrika güneyi temsil eder konumda olduğu bu ikili zıtlıklar dünyasındaki dengeleri işleyen bir alan postkolonyalizm. Bu konuda çalışma yapan herhangi bir akademik veya akademik olmayan kurumun olmamasının getirdiği boşluğu doldurmak için PAMER kuruldu.

PAMER ile ulaşılmak istenen belli bir hedef kitle var mı?

Ulaşmak istediğimiz kitle Türkiye bazında Türkiye’nin halkı, dünya bazında da aynı alanda çalışma yapan, buna gönül vermiş kitleler.

Siyaset Okulu içeriğini genel olarak neler oluşturuyor?

Üçüncüsünü yapıyoruz Siyaset Okulu’nun. İlki ve ikincisinin topladığı teveccüh ve ilgiden sonra bunu her yıl devam ettirelim diye düşündük. PAMER’in ana prensibi olan kendimiz kalmak, kendi halimize bırakılmak, kendimize olan yabancılaşmışlığımızı aşabilmek adına Siyaset Okulu’nda hem Türkiye siyasetine, hem bölge siyasetine, hem de dünya siyasetine dair ismini duyurmuş, akademik işleriyle öne çıkmış veya inovatif fikirleri olan insanları bir araya getiriyoruz. Bu eğitim yılında da “Yeni bir paradigmaya doğru” başlığı altında bu küresel köyde etnik kimlikler, sistem sorunları ve güvenlik problemleri üzerinden Siyaset Okulu’muzu gerçekleştirdik.

Siyaset Okulu mezunlarından beklenen donanımlar nelerdir?

Hedef kitemizde PAMER’in ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü işbirliğinde yapılan bir Siyaset Okulu’nun içinde Türkiye halkı var diyelim. Ama daha özelde, siyasetle ilgilenen, siyasetçi olmak isteyen, siyaseti anlamak isteyen, Türkiye küçük ölçeğinde, bölge

ve dünya büyük ölçeğinde, kendini bu evren içerisinde doğru şekilde konumlandırmayı dert edinmiş insanlara bütün bu alanlarda ortam sağlamak, gayretimiz bu. Dinledikleri konuşmacılar, sordukları sorular, ayaküstünde diğer katılımcılar veya konuşmacılarla yaptıkları sohbetler, yemek sırasında diğer katılımcılar ve konuşmacılarımızla ilişkileri ile bu sorulardan bir veya birkaçına cevap bulmalarına vesile olmak.

PAMER’in Siyaset Okulu dışında ne gibi faaliyetleri bulunuyor?

PAMER’in çalışmaları birkaç kanaldan yürüyor. Bir tanesi bu Siyaset Okulu, diğeri PAMER öğrenci araştırma grubumuzun çalışmaları. Onlar şimdiye kadar alanda yaptıkları çalışmaları, teorik eğitim verdiğimiz çalışmalarla birleştirerek, hakemli dergimizde üç tane akademik makale ürettiler; iki tanesi İngilizce, bir tanesi Türkçe olmak üzere. Öğrencilere hem akademik formasyon, hem araştırma becerilerinin güçlendirilmesi, hem de teoride öğrendiklerini sokakta, Türkiye ve dünya ortamında manalı, günlük hayatlarına tesir edecek hale getirmek için teoriyle pratiği birleştirdiğimiz makaleler oluyor bunlar.

Bu öğrenci gruplarımız şu anda da sekiz ayrı alanda araştırmalarını yürütüyorlar. Bu araştırmalar daha sonra, geçtiğimiz ilk iki sene içerisinde öğrencilerin hazırladığı sergiyle beraber ayrıca görsel boyut da kazanıyor. İlk yaptığımız çalışma “Küfedekiler” altında görsellerle postkolonyal izlenimler adını taşıyordu. İkincisi de “Sınırların ötesinde teller, duvarlar, hayaller ve hayat” görsellerle postkolonyal izlenimleri. Avrupa’nın göçmenlere, mültecilere kapısını kapattığı bugünlerde, Türkiye üzerinden Avrupa hayaliyle kendilerini Akdeniz sularına bırakan göçmenlerin hikâyelerinden esinlenerek, çıkış noktası olarak iki tane böyle sergimiz oldu.

PAMER Tea-Talks, PAMER Perşembe Platformları, uluslararası ilişkiler alanında söz söyleyen, anlatacak derdi olan akademisyenleri çay ve kurabiye ile her perşembe bir araya getiriyor. Popcorn and Movie Nights dediğimiz çalışmamızda da, film seyredilmesi ve arkasından postkolonyal açıdan filmin patlamış mısır eşliğinde değerlendirilmesini içeriyor. Bunun dışında şehrimize, ülkemize gelen misafirleri de ara ara PAMER bünyesinde ağırlıyoruz.

Ebru: Suyla işlenen sanat

■ Aybike Taşcı

Kanuni Sultan Süleyman döneminde, büyük usta Mimar Sinan tarafından yapılmış; bir yanında Ayasofya, bir yanında Sultanahmet'in tarihi atmosferiyle birlikte büyü-nü halen koruyan Caferağa Medresesi... Medrese yapılış amacına uygun olarak bugün de çeşitli eğitimlere ev sahipliği yaparken, bize de kapılarını açtı. Tarih içinde kısa bir yolculuğa çıktığımız bu süreçte, bizlere ebru hocası Tüzin Tiryaki eşlik ederek Caferağa Medresesi'ni ve ebru sanatını, bu sanatın samimiyetini ve insan yaşantısındaki anlamını anlattı...

Ebru, kitre ile yoğunlaştırılmış suyun yüzeyinde özel olarak hazırlanmış boyalarla oluşturulan desenlerin kağıda geçirilmesiyle yapılan bir süsleme sanatı. Uzun yıllar dış hekimi asistanı olarak çalıştıktan sonra bir hobi edinmeye karar veren Tüzin Tiryaki, günümüzde 15 dersliği ile ağırlıklı olarak geleneksel Türk sanatlarına ilişkin dersler verilmekte olan Medrese ile yıllar önce tanışır. Sultanahmet'in bu büyült ortamındaki medresede ebru derslerine başlayan Tiryaki, ebrunun bir hobi olmadığını ve aslında kişilerin ebruyu değil, bu sanatın kişileri seçeceğini söylüyor.

Kağıt kesigi yaralar...

1998 yılından beri Caferağa Medresesi'nde aktif olarak ebru dersleri veren Tiryaki, "Hobi olarak başladığım bu iş benim hayatımı değiştirdi. Kendi tasarımı olan çiçekler yaptım, sergiler açtım, ebru sayesinde eşimle tanıştım. Gelen herkeste kağıt kesigi yaralar var, iyileşmek istiyorlar ve ebruyla tanışma noktaları bu oluyor. Bu sanatla benim bütün hayatım değişti. Meselâ öncelikle dingin bir insan haline geliyorsunuz suyla uğraştığınız için. Ebruda her yaptığınız mükemmel olmuyor, tıpkı çocuk yetiştirmek gibi koşulsuz davranmak gerekiyor. Örneğin 'çiçek yapacağım' deyip en iyi çiçeği yapıp kalkamıyorsunuz. Her yaptığınızın karşılığını alamıyoruz çünkü ebru soğuktan etkilenir, ortamdaki etkilenir, kalabalıktan, ruh halinizden etkilenir. Her oturduğunuzda dolu dolu yapamıyorsunuz ve böylece sabrı öğreniyorsunuz, hem de yaşayarak öğreniyorsunuz. Bu sayede beklentisiz hale geliyorsunuz. Birlikte çalıştığım herkeste ebrunun iyileştirici bir yanını mutlaka görüyorum. Ebrunun ruha iyi gelen bir tarafı var" diyor.

Nefes aldığını hissetmek...

Ebrunun zihinsel olarak kişinin kendisini rahatlatmaya, kafasını boşaltmaya yardımcı olduğunu söyleyen Tiryaki,

ebru sanatı ve sanatın icra edildiği ortam arasında derin bir bağ olduğunu söylüyor. Caferağa Medresesi'nde uzun yıllardır çalışan Tiryaki, "Apartman dairesinde kurulan atölye ile Mimar Sinan yapısı bir medresede olmak asla aynı değil. Şu bahçeye her çıktığımda nefes alıyorum ve ben 94 yılında medrese ile tanıştığımdan beri aradan geçen 23 yıla rağmen halen aynı duyguları hissediyorum. Burası bana oksijen veriyor, adeta temizlendiğimi hissediyorum ve bu duygu tabii ki ebrularıma da yansıyor" diyor. "Ebru çalışırken ebrunun dışında hiçbir şey düşünmüyorsunuz. Akşam evde olanları, sonra yapacaklarınızı düşünmüyorsunuz. Kafanızı başka alanlara yormanıza fırsat vermiyor. Belki de dünyada yapılan bütün işlere bakıldığında hiçbir şeye bu kadar konsantre olamayabilirsiniz. O an sadece su var, boyalarınız var ve ortaya çıkacak olan eşsiz bir çiçek var. Bu belki de beyni boşaltmanın en iyi tarafı" sözlerini kullanıyor.

Ebru mu ruh halini, ruh hali mi ebruyu etkiliyor?

İnsanın ruh hali ve ebru sanatı arasında derin bir etkileşim olduğunu söyleyen Tiryaki, "Nasıl sevgini katarak yapmadığın yemek lezzetsiz oluyorsa, o günkü ruh halin giyimine, evine, yüzündeki ifadeye yansıyor, ebruya da yansıyor tabii ki. Cıvı cıvı bir ruh haliyle yaptığımız ebrularla, karanlık, yorgun, bezgin halimizle yaptığımız ebruların görüntüsü farklı oluyor. Hatta yapmaya karar verdiğinizi düşündüğünüz modeli ne kadar istesiniz de yapamayabilirsiniz. O gün hangi boyanızın çok iyi çalıştığı, kitre kıvamının katı ya da sıvı olması önemli etkenlerdir. Bugün ben ortanca yapmayı çok isteyebilirim ama ortanca, üzerinde çok uzun süre çalışılması gereken bir çiçek. Meselâ boyaların küçülme hızına baktığınızda ortanca size imkân vermeyebilir onun yerine sümbül yapmalısınız diyebilir" sözleriyle ebrunun gizemine doğru küçük bir kapı aralıyor bizler için.

Hiç bitmeyen ön hazırlık çalışması...

Her işte olduğu gibi bu işin de bir matematiği ve kimyası olduğunu belirten Tiryaki, işin yüzde yetmişinin kimyada, yüzde otuzunun uygulayıcı kısımlarda olduğunu belirterek sözlerine şöyle devam ediyor: "Workshoplarda ben her şeyi hazırlayıp ortaya koyduğumda, ebru bilmeyen insanlara sadece tariflerle çiçek yaptırabiliyorum, ama bu onların ebru yapabildikleri anlamına gelmiyor. Ebruyu yapabilmek için önce boyanın kimyasını çözmeniz gerekiyor. Bunlar marketten satın aldığınızda hemen açıp kullanabileceğiniz malzemeler değil. Örneğin ilk açtı-

ğımız setteki boyaların içerisine koyduğumuz ödde 3 ayda pişen ve 6 ay boyunca fermante olmayan boyalar var. Yani hemen satın alıp 'hadi, şimdi ben ebru yapayım' dediğinizde ebru size bu imkânı vermiyor. Sonsuz bir ön hazırlığı var. Boyaların hazırlanmasının yanı sıra kitrenizi de üç gün öncesinden hazırlamış olmanız gerekir. Ayrıca boyaları karıştırırsınız ve 'her şey tamam' dediğinizde çalıştığınız bütün malzemeleri tekrar elden geçirmeniz gerekebilir. Yani hem boya hem de alt malzeme için eliniz sürekli ayar kısmında olmalı."

En önemlisi yaratıcı olabilmek...

Ebru yaratıcılıktır diyor ebru ustası ve ekliyor: "Ebru sanatına başladığınız ilk gün sonunda elinize somut bir şey alıyorsunuz. Oysa tezhipte ya da minyatürde böyle bir şey söz konusu değil. Bu demek değil ki, o gün ebru yaptınız, ebru yapmayı öğrendiniz. İki senelik öğrenci ile dört senelik öğrenci arasında farklar var. Ebru öğrendim diyebilmek için en az üç seneye ihtiyaç var. Ancak altını çizerek başka bir şey söylemek istiyorum, ebruyu bir insana öğretebilirsiniz ama sanatçı yetiştiremezsiniz. Ebrunun tekniğini öğretirsiniz, sonrasında kişi yapılanın üzerine bir şey ekleyemeyen, kendi çiçeklerini tasarlayamayan, sadece öğretilenlerden, ezberletilenden ibaret çok güzel ebrular yapan yani işin zanaat kısmında kalan insanlar var. Ebru öğrettiğiniz insanlar sanatçı olacak diye bir şey yok. Çünkü bu alana baktığımızda kendi tasarımlarını yapıp çalışabilen belki de beş ya da altı kişiyiz, daha fazla değil. Bugün İstanbul'da bildiğim kadarıyla 10 bini aşkın insan ebru çalışıyor. Ama birçok atölyeye baktığımda kendi tasarımlarımı görüyorum. Evet, ebru yapabiliyorlar ama gördüklerini yapabiliyorlar."

Geleneksel Türk sanatlarını öğrenmenin zorluğu yadsınmaz bir gerçek. Ancak yıllarca bıkmadan, usanmadan bu işin peşinden giden insanların söylediği ortak bir şey var. O da, bu uğraşların hayatlarını değiştirdiği... Özellikle kent hayatında içlerine hapsediğimiz koca koca binalardan çıkabilmek, her gün saatler harcadığımız trafikte strese girmek veya hayat galesi içinde kendimizi unutmamak için yapabileceğimiz en güzel şeylerden birisi şüphesiz bu sanatlara yönelmek. Tarihi Caferağa Medresesi'nin içinde olmak, tarihin kokusunu içimize çekmek ve en önemlisi ruhunuzu, kalbinizi dinlendirebileceğiniz, sabrı yaşayarak öğreneceğiniz, ödün içinde altı ayda pişen boya gibi pişeceğiniz ebru sanatı ile uğraşmak kendinize verebileceğiniz en güzel ödüllerden biri olsa gerek.